

ÅRS REDO VISNING

FÖR SVENSKA KYRKANS NATIONELLA NIVÅ

ÅRSREDOVISNING 2011
FÖR SVENSKA KYRKANS NATIONELLA NIVÅ

INNEHÅLL

Ärkebiskopen	4
Generalsekreteraren	7
Fakta om Svenska kyrkan	9
Förvaltningsberättelse	10
Grönt bokslut	23
Så här styrs Svenska kyrkan	28
Stiften i Svenska kyrkan	30
Kommentarer till ekonomiskt resultat	32
Resultaträkningar	38
Balansräkningar	39
Kassaflödesanalys	40
Noter	41
Kyrkostyrelsen	56
Revisionsberättelse	59
För dig som vill veta mer	61
Bildgalleri	62



KYRKFOLK och folkkyrka

DET VAR DET som levde och de som levde i kyrkan som grep oss. Kyrkan har vi fått arva för att rusta oss och varandra till livet – och inför döden. Arv blir bara intressant för nya generationer när det märks att det är viktigt för några.

Vi kallar oss en folkkyrka. Den är bara intressant om den har kyrkfolk. Men kyrkfolk marginaliserar sig om kyrkfolket inte rör sig i hela samhället och inte lever med i samhällets oro och förhoppningar. En folkkyrka ska inte göra skillnad på folk.

Trots sekulariseringen finns en närhet hos oss mellan kyrka och folk. Sekulariseringen kommer delvis ur kristen tro. Den har förstärkts av den lutherska traditionens betoning av individens eget ansvar inför hela livet – och inför Gud. Tankarna om att skilja mellan kyrka och stat växte också ur kristen mylla. Vi bor alltså i ett land där trosarvet lever ganska osynligt och osett. Det gör folkkyrkan sårbar.

Medlem 2010 är en undersökning om människors förhållande till tro och Svenska kyrkan. När jag läser ur den slås jag av att många verkar tänka att kyrkan ska ha ambitionen att vara ofelbar och gudsstyrd. Man verkar tänka att det är så ”riktiga” kyrkor ska vara. Kyrkans egen auktoritära framtoning från förr har väl heller inte minskat förväntningarna på sådana ambitioner.

Det som håller liv i kyrkan och församlingarna är att människor har setts, berörts och lyfts. Det är budskapet om att Gud ser oss, vill oss väl, erkänner oss och lovar oss sin medvandring. ”Jag är med er alla dagar till tidens slut” har det, med hälsning från Jesus, sagts vid varje

”Det som håller liv
i kyrkan är när
människor berörs
av Guds tilltal”

människas dop. Kyrkan hålls också levande av Guds längtan efter att jag ska komma rätt, få hjälp i den egna kampen med självisheten, få förlåtas och börja om igen.

En återkommande kritik mot Svenska kyrkan rör hur vi fattar våra beslut. Många tycker att det är med för mycket demokrati. Det är som att man trodde att det skulle bli bättre med teokrati, gudsstyre, eller med ”prästokrati”.

Det som håller liv i kyrkan är när människor berörs av Guds tilltal. Experterna

vet ofta mer men de berörs nog inte mer. Vilka som ska bestämma i Svenska kyrkan har att göra med teologi. Vilka bryr sig Gud om, vilka kan Gud påverka? Det är de som ska bestämma!

Vi tror på Gud, som är såväl Fadern som Sonen och den Heliga Anden. Därför tror vi att alla som finns till, finns därför att Gud har gett livet åt och upprätthåller livet för dem. Och Gud kan påverka samvete och rättsmedvetande hos alla människor som kan leva sig in i andras situation, oavsett om de är kristna eller inte. Och alla, vare sig de tror på Gud eller inte, bör ta ansvar själva och tänka på följder.

Men. Den som själv umgås med bibeltexterna och bärs av, bär och påverkar traditionen, vilket alla aktiva kristna gör, får naturligtvis fler perspektiv på, mer kunskap och insikt om kyrkolivet. Man blir berörd av nåden och gemenskapen, av att vara sedd och räknad med, fastän man inte står främst i samhällets konkurrens. Bara med berörda människor behåller kyrkan stinget, eftersom stinget framför allt är evangelium.

Alla har med Gud att göra. Alla medlemmar får därför vara med och besluta i Svenska kyrkan. Ingen medlem kan bli utesluten. Demokratin ska kompletteras av sakkunskap, insikt och trohet hos dem

som lovat att tjäna som diakoner, präster och biskopar i denna kyrka. För präster och biskopar finns det frågor som de bestämmer över själva. I lärofrågor har biskoparna fått en betydligt stärkt ställning i kyrkomötet sedan en tid tillbaka. Men grunden är medlemsstyre på dopets grund – för vi tror att det blir minst dåligt så.

Inledningen till kyrkoordningen beskriver karakteristiska drag i Svenska kyrkan.

- Vi bygger på arv från apostlarna [som i sin tur stod i ett judiskt sammanhang].
- Kyrkan styrs gemensamt av medlemmarna och biskopar och präster.
- Former och riter förändras genom tiderna.

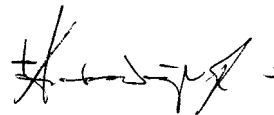
”Alltsedan kristendomen kom till Sverige har människor samlats i församlingarna till gudstjänst, rådslag och beslut om gemensamma angelägenheter”, står det också.

Vad blir folkkyrkan utan beslutsfattare som är och får vara kyrkfolk och som känner att de tas i anspråk? Vad blir kyrkans tillskott i nutiden om inte centrum, berättelserna, berördheten och tacksamheten över allt detta påverkar beslutsfattandet?

I alla våra församlingar, på stiftskanslierna och på den gemensamma nationella nivån har vi utmaningarna att få liv i folkkyrkan. Att beröra och beröras, att utbilda på nytt om grunder i kristen tro, att förklara och fördjupa gudstjänsterna, att arbeta på gemenskaper där människor hittar tillit och sunt självförtroende. Vi har redskap. Men har vi lust?

Varje kyrka måste ha medlemmar som vill dela med sig av hopp och tacksamhet. Låt oss som finns med, våga och tillåta varandra att ta ansvar som kyrkfolk och som folkkyrkofolk!

Det hade inte blivit några bröd och fiskar till hela den enorma folksamlingen om inte den där pojken hade öppnat sin väska, som innehöll så löjligt lite. Men han öppnade den!



ANDERS WEJRYD
Ärkebiskop
och ordförande i kyrkostyrelsen

SAMVERKAN

ett annat ord för tillsammans

SVENSKA KYRKAN ÄR nationell och regional men allra mest och främst lokal! Det är i det lokala sammanhanget som uppdraget att vara kyrka utförs. Det är där församlingarnas uppdrag att möta människor med evangeliet om Jesus Kristus finns. Svenska kyrkan är Sveriges största folkrörelse med 6,5 miljoner medlemmar. Det är i det lokala som den grundläggande uppgiften som kyrka kommer till uttryck; människor möts till gudstjänst, engagemang och gemenskap, förtroendevalda och frivilliga engagerar sig i och för den egna församlingen. Verksamheten är mångfacetterad och olika från plats till plats och mellan stiftet. Så är det och ska vara när många bär med sig av sina erfarenheter av tro, liv och engagemang in i de sammanhang som är Svenska kyrkans.

LEVANDE TEOLOGI

Det är viktigt för kyrkan att ha en levande teologisk reflektion. Vi förvaltar ett flertusenårigt arv, men vi gör det här och nu.

Budskapet är likadant genom alla tider och vi låter våra barn döpas för att Jesus har sagt det. Vi har ett uppdrag att undervisa dem som döpts, det är viktigt att bli medveten om vilket sammanhang man är delaktig i. Traditionen lever och tar gestalt hos oss, den talar till oss ur det

förflutna samtidigt som den sänder oss in i framtiden.

Gud söker var och en just där den människan befinner sig, i den meningen är teologi allas egendom. Samtidigt som detta innebär att vi görs myndiga lämnas vi inte utan orienteringspunkt.

”Vi förvaltar ett
flertusenårigt arv,
men vi gör det
här och nu.”

När vi får lyssna till någon som berättar om sin tro kan vi se evangeliet med någon annans ögon. Vi ser samtiden belyst ur nya synvinklar, som vi inte kunnat upptäcka själva. Tron får aldrig bli något som lämnas till experter. Det är när kristen tro betyder något i en persons liv, med dess avgrunder och höjder, vägval och rutiner, som Gud verkar. Vi anar något om livets innebörd i mötet med varandra.

Genom Svenska kyrkans kommunikation ska människor ges möjlighet att möta en öppen och levande kyrka som är ett tecken på Guds närvaro och som har

tillit till Gud som grunden för allt hopp. I dag är kommunikation ett fackområde bland många, och utmaningen för Svenska kyrkan är att höras bland alla andra röster i samhället. Vår strävan ska vara att höras i sorlet som ett tilltal från Gud.

Förändringar i samhälle och värld påverkar kyrkan på alla nivåer. När Svenska kyrkan nu möter utmaningar i form av andra ekonomiska förutsättningar än tidigare, ökar behovet av att se över våra former för verksamhet, administration och förvaltning. I en organisation som består av 788 enheter med eget ansvar för verksamhet, ekonomi, personal och byggnader blir en alltmer angelägen fråga hur vi kan samverka mera och på områden som lämpar sig för detta, till exempel inom administration och förvaltning.

Kyrkans uppgift att vara kyrka i det lokala mötet med sina medlemmar och det omgivande samhället är beroende av att resurserna finns till förfogande och används på ett effektivt sätt. Verksamheten är och ska vara specifik och relevant för varje församling – förutsättningar, möjligheter och kontext är olika i Pajala och Skara, Skärholmen och Köping. Det stöd som behöver finnas i form av IT-system, administrativa lösningar, telefoni och sättet att betala ut löner kan däremot vara gemensamt i högre utsträckning än det är idag.



RIKTAT FÖRSAMLINGSBIDRAG

Kyrkostyrelsen har genom att tydligt prioritera en ökad samverkan inom Svenska kyrkan gett anledning till en fördjupad reflektion om betydelsen av dessa frågor. Stiften har understrukt vikten av att nationell nivå tar ett större ansvar. Genom kyrkomötets beslut om det riktade församlingsbidraget (RFb) 2011 och 2012 har ekonomiska resurser avsatts. Detta ger goda möjligheter för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Alla stift deltar i pågående processer som rör samverkansfrågor och i samtliga stift pågår utvecklingsarbete. Stiften prioriterar vid fördelningen av RFb främst utveckling av samverkan inom områdena gemensam IT-plattform, tillgänglighet/telefoni genom gemensam telefoniplattform samt administrativa system och fastighetsförvaltning. En översyn av administrativa system har också inletts och omfattar system och särskilda projekt inom ekonomi/lön, fastighet och dokumenthantering.

Varje församling och samfällighet avgör själv hur former för samverkan med andra enheter ska se ut. Stift och nationell nivå i samverkan erbjuder metoder, förslag till lösningar och former för samverkan. Den lokala självstyrelsen är viktig.

Närvaro, öppenhet och hopp är Svenska kyrkans kärnvärden för kommunikation. Förhoppningen är att människor ska urskilja en kyrka som avspeglar Guds närvaro och öppenhet och Gud som grunden för allt hopp. Vi är alla del av något större. Tillsammans kan vi vara en kyrka som människor har en positiv relation till och känner glädje över att tillhöra.

HELÉN OTTOSSON LOVÉN
Generalsekreterare

HÅLLBAR UTVECKLING

Svenska kyrkan ser det etiska perspektivet som en integrerad del i arbetet med hållbar utveckling, vilket bland annat återspeglas i vår finanspolicy. Den har vid utgången av 2011 antagits av alla stift. Detta är mycket glädjande och betyder att kapitalförvaltningen är en del i vårt påverkansarbete.

Hållbar utveckling förknippas ofta med klimatfrågan men är mer än så. Det handlar om rättvisa ekonomiska strukturer och jordbruk som inte utarmar jorden. Etik och värderingar är väsentliga element för att utveckla nya

institutioner och strukturer för politik och marknad. Detta är något vi har med oss inte minst i kontakterna med våra partner i Syd.

Ett prioriterat område är att minska resandet, och då framför allt det som sker med flyg. Att mötas genom videokonferenser är under utveckling och vi driver också försöksverksamhet med läsplattor.

Vi arbetar med GRI-standards för miljöarbetet, se vidare läsning i det gröna bokslutet, sid 24.

Den tekniska utvecklingen ger oss nya möjligheter, inte minst på telefoni-

området. Vi arbetar alltmer gemensamt, vilket främst märks i satsningen på gemensam IT-plattform.

En utmaning inför framtiden är att minska pappersanvändningen. En annan är att fortsätta det etiska arbetet inom kapitalförvaltningen genom att sprida Ethos-fonderna. Vi vill också verka för en miljömedveten kultur hos Svenska kyrkans medarbetare, både på jobbet och privat.

När det gäller den strategiska inriktningen vill vi i än högre grad svara upp mot behov och förväntningar hos stift och församlingar.

FAKTA OM Svenska kyrkan



- Svenska kyrkan består av 1 456 församlingar och 42 utlandsförsamlingar (2011). Församlingens uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni och mission.
- Svenska kyrkan har drygt 6,5 miljoner medlemmar, knappt 70 procent av befolkningen. I kyrkans 13 stift varierar andelen medlemmar mellan 60 och 80 procent.
- Under ett år firas omkring 420 000 gudstjänster med nästan 17 miljoner deltagare. En tredjedel av gudstjänsterna är dop, konfirmation, vigsel och begravning.
- I omkring 5 500 körer sjunger hundratusen människor i alla åldrar.
- Antalet kyrkor och kapell som ägs av Svenska kyrkan uppgår till 3 385, av dem är 2 955 skyddade av kulturminneslagen. Deras antal har under 2000-talet ökat med 36.
- Deltagandet i Svenska kyrkans öppna verksamhet för barn och unga 0–19 år har under 2000-talet ökat från en och en halv till två miljoner.
- Närmare 33 000 ungdomar konfirmerades under året.
- Svenska kyrkans internationella arbete samlade in sammanlagt 164 miljoner kronor. Kyrkan fick utöver detta 131 miljoner kronor från främst Sida och EU för sina internationella insatser.
- Verksamheten på nationell nivå utförs till största delen vid kyrkokansliet i Uppsala med knappt 300 anställda. Utomlands arbetar drygt 100 personer.
- Det finns 22 000 anställda och 35 000 förtroendevalda i Svenska kyrkan. Därutöver engagerar sig många ideellt.
- Verksamheten i församlingarna finansieras till största delen av kyrkoavgiften. 89 procent av avgiften går till den lokala församlingen, 11 procent till stiftet och den nationella nivån.
- Det bokförda värdet på Svenska kyrkans samlade tillgångar var 2010*, 38 miljarder kronor. En del av tillgångarna, som värdepapper, ger avkastning, medan till exempel kyrkobyggnaderna medför stora kostnader. Den ekonomiska förvaltningen sker med etisk hänsyn och med krav på god avkastning.

* Uppgifter för år 2011 finns i juni 2012.

Förvaltnings BERÄTTELSE

UPPDRAGET

Det evangelisk-lutherska trossamfundet Svenska kyrkan rymmer en rik mångfald av verksamhet som uttrycker den grundläggande tro, bekännelse och lära som Svenska kyrkan står för. Den primära enheten är församlingen, vars grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Regionalt framträder Svenska kyrkan som stift med uppgift att främja och ha tillsyn över församlingslivet.

Den nationella nivån, vars verksamhet denna årsredovisning avser, tar ansvar för kyrkans gemensamma angelägenheter. Det gäller i inomkyrklig normgivning, överprövning av beslut, gemensam information, utbildning, samråd samt ekumeniska relationer, internationell diakoni och mission. Till uppgiften hör också att vara kyrkans röst utåt såväl i det svenska samhället som internationellt.

ORGANISATIONEN

Verksamheten på den nationella nivån bedrivs i det registrerade Trossamfundet Svenska kyrkan. Högsta beslutande organ är kyrkomötet, vars 251 ledamöter sammanträder varje år. Kyrkomötet utser en kyrkostyrelse för en period om fyra år. Årkebiskopen är ordförande. Kyrkostyrelsen är Svenska kyrkans högsta ansvariga organ när kyrkomötet inte är samlat. Den leder och samordnar förvaltningen av den nationella nivåns uppgifter. Kyrkostyrelsen handlägger ärenden enligt bestämmelser i kyrkoordningen, beslutar i alla övergripande och löpande frågor på nationell nivå och företräder Svenska kyrkan. Kyrkostyrelsen är kyrkomötets beredande och verkställande organ. Det betyder att kyrkostyrelsen kan lägga fram förslag i olika frågor genom skrivelser till kyrkomötet. Den ska också verkställa de uppdrag som kyrkomötet ger.

Kyrkostyrelsen har konstaterat ett behov av att i sina prioriteringar bland den nationella nivåns olika uppgifter överväga

hur samarbetet med och stödet till stiftet ska utformas. Under 2011 har överläggningar och samråd med stiftsstyrelserna genomförts med syfte att diskutera utmaningar som Svenska kyrkan står inför, och på så sätt lägga en grund för arbetet med strategiska frågor och verksamhetsplanering.

Direkt utsedda av kyrkomötet är även Läronämnden, Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar, Svenska kyrkans valprövningsnämnd, Svenska kyrkans överklagandenämnd, Nämnden för utbildning, forskning och kultur, Nämnden för internationell mission och diakoni samt Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet. (Fr o m 1 jan 2012: Rådet för Svenska kyrkan i utlandet). Kyrkostyrelsen utser Kapitalförvaltningsrådet och Samiska rådet inom Svenska kyrkan för beredning inom specifika områden. Kyrkostyrelsen ansvarar för all övergripande verksamhet, men en nämnd eller ett råd kan ha avgörande inflytande i vissa specifika frågor. Kyrkokansliet i Uppsala är organiserat i sju avdelningar och två sekretariat som genomför verksamheten på den nationella nivån. Varje del leds av en chef och verksamheten kan vara knuten till ett eller flera styrorgan (nämnder eller råd) utöver kyrkostyrelsen. Kyrkokansliets arbete leds av en generalsekreterare.

KONCERNEN

Svenska kyrkans nationella nivå utgör en koncern som förutom moderföretaget består av Svenska kyrkans förvaltningsaktiebolag och det vilande dotterföretaget Svenska kyrkans utbildningsaktiebolag. Förvaltningsaktiebolaget äger och förvaltar fastigheten Fjärdingen 15:2 i Uppsala, som tillgodoser kyrkokansliets huvudsakliga behov av kontorslokaler. I koncernredovisningen ingår intresseföretagen Fairtrade Sverige AB och Berling Media AB.

ÅRET SOM GICK

KYRKOMÖTET 2011

Kyrkomötet, som är Svenska kyrkans högsta beslutande organ, samlades i Uppsala under två höstsessioner. I närvaro av bland andra H.K.H. Kronprinsessan Victoria öppnades årets kyrkomöte den 27 september av ordförande Gunnar Sibbmark. Till kyrkomötet hade 98 motioner från ledamöter och sju skrivelser från kyrkostyrelsen kommit in. Bland ärendena som uppmärksammades märktes frågor om barn och unga, Svenska kyrkan i utlandet och förordnande av vigselförrättare.

KYRKOHANDBOKEN

Det pågår en genomgripande revidering av *Den svenska kyrkohandboken del I*, som innehåller ordningar för gudstjänster, exempelvis högmässa, dop- och vigselgudstjänst. Detta sker på uppdrag av kyrkostyrelsen. I revideringen är en uppgift att värna det levande lokala gudstjänstlivet och Svenska kyrkans gemensamma uttryck för tro. Kyrkohandboksförslaget kommer att prövas av var femte församling i Svenska kyrkan, från Första söndagen i advent 2012 till Domsöndagen 2013. Det slutgiltiga förslaget kommer att behandlas av kyrkomötet 2015.

I kyrkohandboksarbetet ingick under 2011 teologer, författare och musiker, biskopsmötet och representanter från kyrkomötets nomineringsgrupper.

Officiella möten och resor

MÖTE MED TROSSAMFUNDSRÅDET I MARS OCH DECEMBER

Regeringens råd för kontakt med trossamfunden har haft två ordinarie möten under 2011. Därutöver har rådet bjudit in till ett kunskapsseminarium. Bostads- och civilminister Stefan Attefall framförde då sina tankar om rådets funktion i framtiden. Rådet diskuterade också hur dess roll kan utvecklas och vikten av rådets betydelse som referensgrupp betonades.

MÖTE MED UTRIKESUTSKOTTET I MAJ

I maj 2011 hade en representant för Svenska kyrkans nationella nivå, tillsammans med andra chefer för svenska organisationer som har ramavtal om utvecklingssamarbete med Sida, en föredragning inför utrikesutskottets ledamöter om organisationernas syn på aktuella bistandsfrågor inom svensk och europeisk utvecklingspolitik.

SVENSK VAPENEXPORT OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

I samband med händelseutvecklingen i Egypten och Tunisien i början av 2011, uppmärksammade ärkebiskop Anders Wejryd frågan kring svensk vapenexport till länder där allvarliga kränkningar av mänskliga rättigheter sker.

I september 2011 ställde sig Svenska kyrkans 14 biskopar eniga bakom en multireligiös deklaration till stöd för ett internationellt vapenhandelsavtal inom FN.

Mer information finns på controlarms.org.



ALMEDALSVECKAN

Flera av Svenska kyrkans företrädare var med i debatter och intervjuer under 2011 års Almedalsvecka, både under seminarier och i medierna. Svenska kyrkan stod bakom drygt 30 seminarier och arrangemang som samlade drygt 2 500 personer.

Nikodemussamtalen i Visby domkyrka var välbesökta och uppmärksammades även i medierna. Ledande representanter för riksdagspartierna kom till samtalen i domkyrkan.

DE UTFÖRSÄKRADE

Biskoparna i Svenska kyrkan ställde sig enhälligt bakom Sveriges Kristna Råds öppna brev som skickades till regeringen i mars 2011. Brevet ställde krav på snabba förändringar i sjukförsäkringssystemet så att inte fler enskilda och familjer drabbas av ekonomisk och social utarmning.

Diakoner i flera stift har startat upprop och namninsamlingar mot de hårda utförsäkringsreglerna, bland annat i Visby och Västerås stift.

UNDERSÖKNING OM JULENS BETYDELSE

Enligt en Sifo-undersökning som genomfördes på uppdrag av Svenska kyrkan blir var tredje svensk (29 procent) på sämre humör av julruschen. Lika många tycker att julklappsinköpen är det mest stressande med julen. *”Det visar att vi borde reflektera över varför vi firar jul och vad vi vill med julen. Den handlar ju egentligen om samhörighet och delande, men julen har blivit kidnappad av kommersen”*, sade ärkebiskop Anders Wejryd i en kommentar. Som alternativ tog Svenska kyrkan fram en symbolisk ”matkasse” för 100 kr, med exempelvis fruktplantor och skolgång, för att ge människor i utvecklingsländer en möjlighet att äta sig mätta, ta sig ut ur fattigdom och skapa ett tryggare liv.

ÄRKEBISKOPENS INTERNATIONELLA RESOR

I ärkebiskopens uppdrag ligger att representera Svenska kyrkan i mötet med andra kyrkor.

- 16–22 februari, Genève, med anledning av Kyrkornas världsråds centralkommitté.
- 30 april–1 maj, Rom, med anledning av saligförklaringen av Johannes Paulus II.
- 10–16 september, Addis Abeba, med anledning av Kyrkornas världsråds exekutivkommitté.
- 3–5 oktober, Cardiff, med anledning av Ärkebiskopsmöte.
- 9–17 november, delegationsresa till Tanzania och den lutherska kyrkan.
- 25–28 november, Durban, medverkan i Interreligiöst klimatmöte i samband med FN:s klimatmöte.

OFFICIELLA BESÖK TILL ÄRKEBISKOPEN

- Biskop S Harris med delegation från Lutherska kyrkan i Liberia. (februari)
- Ambassadör Daniel Smith, Namibia; ambassadör Sophonia

- Makgetla, Sydafrika; ambassadör Anne Mtambo, Zambia; ambassadör Bernadette Rathedi, Botswana. Samtliga från SADC, Southern African Development Community. (februari)
- Civil- och bostadsminister Stefan Attefall. (februari)
- Biskop Dr Solomon Rajah från Lutherska kyrkan i Malaysia. (mars)
- Generalsekreterare Viorel Ionita från KEK, Europeiska kyrkonkonferensen. (april)
- Biskop Katherine Jefferts Schori med delegation från Episkopala kyrkan i USA. (maj)
- Preses Nikolaus Schneider med delegation från Evangeliska kyrkan i Tyskland. (augusti)
- Generalsekreterare Fr Silvester Arinaitwe från Ugandas kristna råd. (oktober)
- Ambassadör Hala Husni Fariz, Palestina. (december)
- Fredspristagare Leymah Gbowee, Liberia. (december)
- Preses Helga Haugland Byfuglien och Christofer Solbakken, biskopsmötets generalsekreterare, Den norska kyrkan. (december)

Svenska kyrkans biskopar

NYA BISKOPAR

Svenska kyrkan fick tre nya biskopar under 2011. Den 6 mars vigdes Martin Modéus och Sven-Bernhard Fast till biskopar för Linköpings respektive Visby stift. Den 4 september vigdes Per Eckerdal till biskop för Göteborgs stift. Vigningsgudstjänsterna i Uppsala domkyrka leddes av ärkebiskop Anders Wejryd.

NYTT BISKOPSBREV OM DOPET

Under hösten kom *Leva i dopet. Brev från biskoparna till Svenska kyrkans präster och församlingar*. I biskopsbrevet ges skäl för dopet. Det kan också läsas av dem som funderar över att låta döpa sina barn – eller kanske själva bli döpta. Biskopsbrevet *Leva i dopet* har tryckts i 15 000 exemplar. Det finns också tillgängligt på Svenska kyrkans webbplats: www.svenskakyrkan.se/biskopsmotet

SVENSK BISKOP PÅ EU-MÖTE

Vid det årliga mötet mellan religiösa ledare och företrädare för europeiska institutioner deltog såväl EU-kommissionens president José Manuel Barroso, som biskop Antje Jackelén från Svenska kyrkan. Biskopen deltog på ärkebiskopens uppdrag och lyfte bland annat frågan om att motverka de destruktiva konsekvenserna av individualism.

Ekumeniska kontakter

BORGÅKONSULTATION OM ÄKTENSKAPSSYN

I november ägde en konsultation om äktenskapssyn inom Borgågemenskapen rum i Åbo, Finland. Den föranleddes av Svenska kyrkans beslut om att öppna för vigsel av samkönade par. Utöver

föreläsningar om äktenskap och könsfrågor fokuserades konsultationen på samtal över traditionsgränserna för att förstå olika kontexter, teologiska metoder och synsätt. Borgågemenskapen skapades i mitten av 90-talet genom en överenskommelse mellan de lutherska kyrkorna i Norden och Baltikum och de anglikanska kyrkorna på de brittiska öarna. Genom att skriva under överenskommelsen erkänner kyrkorna varandras trostolkning och ämbete och tar emot varandras medlemmar som egna.

SVENSKA TEOLOGISKA INSTITUTET

Svenska teologiska institutet är Svenska kyrkans institut för studier och religionsdialog i Jerusalem. I april firade man 60-årsjubileum med en akademisk konferens. Institutets förhistoria finns hos Svenska Israelsmissionens arbete i Wien under andra världskriget. Under 2011 hölls ett flertal kurser och utbildningar; för kyrkoråd, lärare, teologer, präster, journalister, ungdomsledare, kulturengagerade med flera.

GF-KYRKAN GEMENSAM FRAMTID – ETT NYTT SAMFUND

Svenska missionskyrkan, Metodistkyrkan i Sverige och Svenska baptistsamfundet bildade 2011 ett nytt samfund med arbetsnamnet Gemensam framtid. En arbetsgrupp med representanter från Svenska kyrkan och Gemensam framtid har under året diskuterat hur förutsättningarna för lokal samverkan kan se ut under den närmaste tiden. I slutet på året lämnade Gemensam framtid en formell förfrågan till kyrkostyrelsen om samtal om den framtida relationen. Detta samtal inleds under 2012.

KYRKORNAS VÄRLDSRÅD

Kyrkornas världsråd (KV) anordnade i maj 2011 i Kingston, Jamaica, International Ecumenical Just Peace Convocation. Tusen personer från hundra nationer deltog, varav 95 var ungdomsdelegater. Arbetet under och resultatet av KV:s årtionde för att övervinna våld (2001–2010) uppmärksammades. Man gjorde även ett uttalande som bland annat avvisade allt bruk av kärnvapen och förespråkade arbete för att göra krig olagligt. Delegationen leddes av ärkebiskop emeritus KG Hammar.

Svenska kyrkan är medlem i KV sedan grundandet 1948. KV samlar idag 349 medlemskyrkor i 110 länder, och representerar 560 miljoner människor inom de ortodoxa, reformerta, lutherska och anglikanska kyrkofamiljerna. Ärkebiskop Anders Wejryd sitter i såväl KV:s centralkommitté som exekutivkommitté. Svenska kyrkan är en stor medlemskyrka inom KV och med sin medlemsavgift och anslag till program en viktig finansiär.

LUTHERSKA VÄRLDSFÖRBUNDET – GLOBAL STRATEGI 2012–2017 – WITH PASSION FOR THE CHURCH AND FOR THE WORLD

Under 2011 arbetade de 145 medlemskyrkorna gemensamt fram en strategi för Lutherska världsförbundets (LVF) arbete 2012–2017. Denna strategi formulerar en gemensam internationell förståelse av vad det innebär att vara evangelisk luthersk idag och vad detta får för konkreta konsekvenser för vår mission i världen.





LVF:s påverkansarbete mot globala politiska institutioner får ökad prioritet och utgår i större utsträckning från det diakonala arbetet och den teologiska reflektion som LVF bedriver.

Svenska kyrkan är medlem i LVF sedan grundandet i Lund 1947. LVF har 145 medlemskyrkor i 79 länder med totalt 70 miljoner medlemmar. Biskop Antje Jackelén företräder Svenska kyrkan i rådsförsamlingen. Svenska kyrkan är genom sin medlemsavgift och sina anslag till LVF:s program, inklusive det stora internationella biståndsarbetet, en av LVF:s största finansiärer.

ACT-ALLIANSEN ANTAR STRATEGISK PLAN

Svenska kyrkan, en av 125 medlemmar i ACT-alliansen (Action by Churches Together), har 2011 bidragit till alliansens första strategiska plan. Svenska kyrkans särskilda bidrag är att stärka ett psykosocialt förhållningsätt och arbete i katastrofsituationer.

Internationellt arbete

HUMANITÄRA INSATSER

Haiti

Under 2011 fortsatte Svenska kyrkans stöd till ACT-alliansens återuppbyggnadsarbete efter jordbävningen i Haiti. Från att ha riktat in sig på akut katastrofstöd övergick arbetet under 2011 allt mer till rehabilitering och insatser på lång sikt. Sedan katastrofen inträffade i januari 2010 har Svenska kyrkan stöttat katastrof- och återuppbyggnadsarbetet i Haiti med drygt 17 miljoner kronor.

Afrikas horn

Sommaren 2011 fylldes medierna med bilder från svälten på Afrikas horn. Svenska kyrkans internationella arbete fanns på plats redan tidigare och stödjer sedan länge också ett långsiktigt arbete för att minska fattigdomen på Etiopiens landsbygd. Genom ACT-alliansen utökade Svenska kyrkan stödet till de som drabbats av torkan. Omkring 285 000 personer har direkt berörts av dessa insatser. Svenska kyrkans insamling för Afrikas Horn har inbringat 10 miljoner kronor.

Sudan

Den 9 juli 2011 blev Sydsudan en självständig stat. Sudans kristna råd, som Svenska kyrkan har en nära relation till, arbetade aktivt för självständigheten. Vid folkomröstningen i januari ville majoriteten ha en delning av landet, och oroligheter spred sig i gränsområdet. Svenska kyrkan försökte öka medvetenheten i Sverige om krisen och gav stöd till katastrofinsatser för dem som drabbats av konflikterna.

Utvecklingen i Mellanöstern och Nordafrika

Oroligheterna i Libyen drev många människor på flykt våren 2011. Svenska kyrkans internationella arbete gav stöd till flyktingar i lägren längs med Tunisien gräns. Svenska kyrkan sän-

de även ut tre psykosociala experter till arbetet i Tunisien och Egypten, för att stärka våra partner inom ACT-alliansen.

Tillsammans med *Churches' Commission for Migrants in Europe* (Kyrkornas kommission för migranter i Europa) har Svenska kyrkan också stått bakom uttalanden som kritiserat EU:s ovilja att ta emot flyktingar från Nordafrika som sökt sig till Europa.

KLIMATFÖRHANDLINGAR

I juni hölls ett klimatmöte i Bonn, i regi av FN:s klimatorgan UNFCCC. Svenska kyrkan var på plats och samarbetade främst genom Aprove, ett Europeiskt nätverk för påverkan, för att försöka lyfta rättvisaspekten i klimatförhandlingarna.

I december ägde det stora klimatmötet COP17 rum, i Durban, Sydafrika. Svenska kyrkans representanter var mycket aktiva, nu även som medlemmar av nätverket Climate Action Network (CAN). Till slut lyckades världens länder att enas om en färdplan för att senast 2015 ha ett nytt klimatavtal, som omfattar alla länder, på plats.

Sista helgen i november besökte ärkebiskopen Sydafrika och ett interreligiöst klimatmöte i anslutning till FN:s klimatmöte i Durban. Mötet arrangerades av de afrikanska kyrkornas klimatkampanj *We have Faith* tillsammans med den europeiska *Time for Justice*-kampanjen, där även Svenska kyrkan ingår.

UTVECKLINGSSAMARBETE

Några exempel av alla de projekt för utvecklingssamarbete som Svenska kyrkan bedrev 2011:

Mänskliga rättigheter

Under 2011 stödde Svenska kyrkan Augusta Victoriasjukhusets arbete i Jerusalem för att ge isolerade palestinier tillgång till den vård som varje människa har rätt till. Ett område som särskilt har uppmärksammats är arbetet med bröstcancer.

Projekt för sexuell och reproduktiv hälsa

Hiv och aids är en huvudfråga för flera projekt som Svenska kyrkan stödjer och det handlar ofta om att försöka motverka stigmatiseringen av hiv-positiva men också hur man minskar spridningen i framtiden. Världshälsoorganisationen, WHO, uppskattar att det finns över sex miljoner hiv-positiva i Sydostasien och att över 95 procent av dem inte vet om det.

Unga som brobyggare mellan församlingar i Sverige och Syd

Utbytesprogrammet Ung i den världsvida kyrkan är ett av exemplen på projekt som handlar om kyrkosamverkan. Under våren 2011 togs 10 utbytesdeltagare från Costa Rica, Brasilien och Tanzania emot i Svenska kyrkan. Under hösten 2011 sändes 14 svenska deltagare ut till samma länder samt till Filippinerna. Den genomförda femårsutvärderingen visar att många deltagare har hittat sin egen relation till kyrkan, både i form av Svenska kyrkan och den världsvida kyrkan under utbyttestiden.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling handlar om att bidra till hållbara samhällen. Det handlar om allt från klimat- och miljöfrågor till grundläggande utbildning, försörjning och mikrolån. Svenska kyrkan har under flera år stött kaffekooperativet COOPCAB i Haiti. Genom kooperativet kan bönderna få ersättning innan kaffet har sålts så att de kan göra investeringar i sitt jordbruk eller hushåll direkt vid skörd på ett sätt som fattiga jordbrukare normalt inte har möjlighet till.

INSAMLINGSARBETE

Svenska kyrkans internationella verksamhet är till största delen finansierad av gåvor, olika insamlingar och kollekter. Även Svenska kyrkan i utlandet bedriver insamling, både i Sverige och utomlands. Svenska kyrkan bedriver ett aktivt insamlingsarbete med professionella metoder och tillämpar de etiska riktlinjer som har tagits fram av svenska och internationella branschorgan. Under 2011 samlades 177 miljoner kronor in, varav Svenska kyrkan i utlandets del var 13 miljoner kronor.

INSAMLINGSPOLICY

Svenska kyrkans insamlingspolicy fastställdes av kyrkostyrelsen i oktober 2011. Policyns teologiska utgångspunkt är att insamling och delning av resurser är centrala företeelser i kristen tro. Policyn beskriver att insamling ska ske i enlighet med Svenska kyrkans värderingar, följa de regelverk som tillämpas i branschen samt baseras på respekt för givaren. Insamlingspolicyn gäller för den nationella nivån och erbjuder övriga nivåer.

Fastekampanjen 2011

Under rubriken *ALLT för att utrota hungern* fokuserade årets fastekampanj för andra året i rad på temat Rätten till mat. Insamlingsresultatet blev 36 miljoner kronor. 2010 års resultat var 42 miljoner och 2009 var det 39 miljoner kronor.



Julkampanjen 2011

Julkampanjen 2011/12 var den sista under treårstemat *Nu tänkas tusen juleljus*. Fokus för kampanjen har varit att lyfta människans behov av trygghet i en otrygg värld. Resultatet för insamlingen blev 35 miljoner kronor. Resultatet för julen 2010–2011 var 36 miljoner, julen 2009–2010 var det 39 miljoner kronor. Ett av insamlingens mål var att dela ut insamlingsfoldrar och tändsticksaskar till alla kyrkobesökare under advent och jul. Över 11 000 nya givare rekryterades vilket var mer än målet.

Insamling för Svenska kyrkan i utlandet

Ett nationellt insamlings- och inspirationsteam har under 2011 samordnat insamling i stiftet. Intäkter från församlingsaktiviteter och testamenten har ökat medan kollektresultatet är vikande. En motsvarande grupp i utlandsförsamlingarna har inlett ett arbete med information om testamenten, donationer och företagskontakter.

SAMARBETET MED SIDA

Svenska kyrkan har regelbundet överläggningar med Sida. Under året har tilläggsansökningar hos Sida gett ett tillskott på 147 miljoner kronor. Delar av detta anslag kom till Svenska kyrkan redan under 2011, men merparten kommer att användas 2012–13. De medel som omfattas av ramavtalet mellan Sida och Svenska kyrkan ökade under 2011 till 69 miljoner kronor jämfört med 61 miljoner kronor för 2010 och 68 miljoner kronor för 2009.

Samverkan med stiftet

VÄGEN VIDARE – DIALOG MED STIFTEN

Under 2011 har en grund lagts för arbetet med verksamhetsplanering och strategiska frågor. Det har skett genom samråd och överläggningar med stiftens styrelser. Samarbete med och stöd till stiftet är en prioriterad fråga för kyrkostyrelsen.

Kyrkostyrelsen har under 2011 besökt Göteborg och Uppsala stift. Stiftsstyrelserna i Karlstad och Visby besökte under året kyrkokansliet för att på motsvarande sätt få information om styrelsens och kansliets arbete och föra gemensamma samtal.

Arbetet går under 2012 vidare med ytterligare konkretisering och prioritering för att utfallet av processen på sikt ska kunna förverkligas.

GEMENSAMMA SYSTEM

Tillsammans med stiftet tar den nationella nivån ett ökande ansvar för att administrativa samordningslösningar utvecklas och etableras. Den utveckling som nu sker innebär att Gemensam IT-plattform, GIP, hittills implementerats i fem stift och att fyra stift inleder sin anslutning av stiftsorganisation och församlingar/samfälligheter under 2012. Ytterligare tre stift förbereder en sådan process. Under 2011 har också utvecklingen av den gemensamma telefoniplattformen (GTP) tagit fart. GTP imple-



menteras nu med framgång i sex stift och flera stift avser att, inom ramen för det samverkansarbete som Riktat församlingsbidrag möjliggör, inleda implementering under 2012–13.

KYRKOBOKFÖRINGSSYSTEMET

Under året har två nya versioner av kyrkobokföringssystemet Kbok, Svenska kyrkans medlemsregister, lanserats. Dessa ger dels ökad säkerhet och dels underlättas hanteringen av ärenden.

KYRKSAM

Under 2011 har arbetet med det administrativa systemet Kyrksam tagit fart. Syftet med Kyrksam är att hantera adresser och viss kommunikation såväl till enskilda personer som är verksamma inom Svenska kyrkan, som till verksamheter och grupper. Införandet av Kyrksam sker i tre etapper, med början i april 2012.

INVENTARIEREGISTER

I september 2011 startades ett projekt med syfte att skapa ett gemensamt digitalt, nationellt inventarieregister. Registret ska enligt plan vara i drift i juni 2012.

Syftet med inventarieregistret är bland annat att få en enhetlig registrering av de kulturhistoriskt värdefulla kyrkliga inventarierna, men även möjlighet att registrera andra värdefulla kyrkliga inventarier och viss kyrklig inredning.

STIFTSRESOR

För att ge inspiration och öka kunskapen om den internationella ekumeniken ordnade nationell nivå en fortbildningsresa till Schweiz hösten 2011, för stiftshandläggare i ekumenik- och internationella frågor. Även informatörerna i stiftet har varit på resa och besökt Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

KYRKANS VÄRLDSDAG

I maj 2011 träffades drygt 200 personer, både anställda, förtroendevalda och frivilliga, från stift och församlingar för att samtala om identiteten och visionen för Svenska kyrkans internationella arbete. Det var också ett tillfälle att lämna synpunkter på den benämning av verksamheten som under våren beslutats av nämnden för internationell mission och diakoni. H.K.H. Kronprinsessan Victoria medverkade under dagen och är beskyddare av Svenska kyrkans internationella arbete.

Minoritetsspråk

SÅGASTALLAMAT – KONFERENS OM SVENSKA KYRKAN OCH SAMERNA

Teologiska kommittén och Samiska rådet inom Svenska kyrkan anordnade på uppdrag av kyrkostyrelsen en konferens om samerna och Svenska kyrkan, i Kiruna i oktober. Syftet var att klarlägga hur Svenska kyrkan tydligare ska kunna inkludera samiskt liv, samisk andlighet och samisk kultur i sin verksamhet.



MINORITETSSPRÅK

I mars 2011 samlades Nationellt forum för flerspråkigt arbete i Sundsvall. 120 deltagare samlades för att påminna om och synliggöra den språkliga och kulturella mångfalden och rikedom i Svenska kyrkan. Det var första gången Nationellt forum samlade romer, samer, sverigefinnar och teckenspråkiga i Svenska kyrkan till gemensamma överläggningar.

ÄB TALADE OM ROMER PÅ KONFERENS I BRYSSEL

I juni 2011 medverkade ärkebiskop Anders Wejryd på ett dialogseminarium i Bryssel, arrangerat av bland andra Europeiska kyrkokonferensen, Europeiska biskopskonferensen och Churches' Commission for Migrants in Europe. Temat för seminariet var *Roma inclusion: a need, a challenge, and a duty*. Anders Wejryd talade över ämnet *Att riva den osynliga muren*.

Barn och unga

BARN OCH UNGA 0–18

Programmet barn och unga 0–18 år har under 2011 bidragit till att fördjupa reflektionen inom området genom att fyra forskningsrapporter getts ut. Programdagar för lärare har genomförts, och en fortsatt kartläggning av området *Barn i utsatta situationer* har skett. Kontakt har initierats med kyrkans familjerådgivningar och stiftsdiakoner. Tillsammans med Svenska

kyrkans arbetsgivarorganisation har man erbjudit förskolechefer, kyrkoherdar och förtroendevalda en utbildningsdag om den nya skollagen, och initierat *Arbetsledarutbildning för ansvariga i arbetet med barn och unga*, med start 2012.

I november 2012 inbjuder ärkebiskop Anders Wejryd till *Barn och unga. Ärkebiskopens möte 2012*.

OM KONFIRMATION

Under 2011 publicerades pocketboken *Om konfirmation* av Svenska kyrkan, i syfte att stödja församlingarnas kommunikation med blivande konfirmander. Pocketboken ger en bild av såväl konfirmandtiden som Svenska kyrkan. Arbetet har skett i samarbete med Svenska Kyrkans Unga, stiftens konfirmandkonsulenter och Verbum förlag. Närmare 7 000 exemplar såldes 2011.

KYRKA – FOTBOLL 2011

Svenska kyrkan har under 2011 spelat många viktiga ”matcher på bortaplan”. Församlingsmedarbetare har sammanlagt besökt ett 90-tal fotbollsskolor. Tillsammans med barn i ålderna 7–13 har man samtalat om glädje. Det ska vara roligt att spela fotboll.

Svenska kyrkans egen fotbollstidning *Schysst spel* har under sommarens fotbollsaktiviteter delats ut till mer än 25 000 barn och ungdomar.

Diakoni

FLYKTING- OCH ASYLFRÅGOR

Projekt Människovärde

Projekt Människovärde handlar om att stärka Svenska kyrkans förmåga att bemöta rasism och främlingsfientlighet både i den egna organisationen och i mötet med andra. Under året anordnades två utbildningar inom ramen för projektet; i Lunds stift och i Härnösand stift. Även under Almedalsveckan i Visby ordnades seminarier som anknöt till projektet.

Flykting- och asylfrågor

Kyrkornas globala vecka i november månad hade 2011 temat *Migration och flyktingskap*. Även de årliga Mänskliga Rättighetsdagarna hade detta år fokus på migration och flyktingskap. Man har genomfört kampanjer för bland annat somaliers rätt till familjeåterförening och belyst exilrakiernas situation.

SAMTAL TILL SVENSKA KYRKANS JOURTELEFONER

Fram till december 2011 hade Jourhavande präst tagit emot drygt 62 000 samtal, en ökning med 3,5 procent jämfört med föregående år. Behovet av en mänsklig kontakt på natten är stort för många och en ökande andel av kontakterna är återkommande.

Genom att samverka i en nationell organisation för tjänsten har Svenska kyrkans församlingar gemensamt nationell täckning, gemensam öppettid och en ökad tillgänglighet för den enskilde. Tjänsten är öppen varje natt, det är gratis att ringa och den som ringer har rätt att vara anonym.

Svenska kyrkan i utlandet

FÖRÄNDRINGAR I UTLANDSVERKSAMHETEN

Svenska kyrkan i utlandet är en pilgrimskyrka, som förändrar och utvecklar verksamheten efter de behov som uppstår. För att kunna anpassa sig till en föränderlig omvärld behöver även formerna för arbetet ses över. På två år har Svenska kyrkan i utlandet förändrat verksamheten i Norden, Tyskland, Spanien och England. Man har ställt om verksamheten och reducerat antalet utsända med 25 procent.

Sjömanskyrkan i London läggs ner vid årsskiftet 2012/2013 och byggnaden kommer att säljas. Svenska kyrkan finns dock kvar i London med en stor och livaktig verksamhet i Ulrika Eleonora församling och båtbesöken kommer att fortsätta.

Efter utredning av Svenska kyrkans verksamhet i Spanien beslöt nämnden för Svenska kyrkan i utlandet att lägga ned två församlingar, samt att genomföra förändringar i fråga om personal och geografiskt ansvarsområde för övriga församlingar.

DIAKONTJÄNSTER I UTLANDSVERKSAMHETEN

Svenska kyrkan i utlandet har ett tydligt uppdrag att utifrån en diakonal profil erbjuda samlingsplatser vid livets och årets

skiftningar. Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet tog ett historiskt beslut 2011 genom att inrätta diakontjänster. Med diakontjänster kan man både stärka den diakonala praxisen och säkra en god utveckling. Med en stark diakoni vinner Svenska kyrkan i utlandet förtroende och har möjlighet att vara den tjänande kyrka man ska vara. Beslutet föregicks av en utredning.

NÄMND BLEV RÅD

Efter flera års utredning beslutade kyrkomötet om organisation för Svenska kyrkan i utlandet. Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet har upphört och istället har ett råd skapats. Rådet svarar under kyrkostyrelsen för Svenska kyrkans arbete bland svenskar i andra länder enligt den instruktion som är fastställd. I rådet kommer två representanter för utlandsförsamlingarna att finnas representerade. Den nya organisationen trädde i kraft 1 januari 2012.

Kyrkomötet beslutade också att bilda en ny utlandsvalkrets i kyrkomötet, som tilldelas två fasta mandat. Det totala antalet mandat ändras inte, utan antalet utjämningsmandat minskar från 26 till 24. Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2013.

Utbildning

DE KYRKLIGA GRUNDUTBILDNINGARNA

Under 2011 har ett utredningsarbete, med beredning och samråd, rörande de kyrkliga utbildningarna pågått och slutförts. Nämnden för utbildning, forskning och kultur fattade beslut om en ny utbildningsorganisation i början av 2012.

Under 2011 utexaminerades; 55 diakoner, 50 kantorer, 2 organister, 9 församlingspedagoger och 100 präster.

Forskning

Se även Publikationer, sid 22

SVENSKA KYRKANS FORSKARDAGAR

Religionens offentlighet var temat för Svenska kyrkans forskardagar 2011. Drygt 40 inbjudna forskare varav nio internationella (från Finland, Nederländerna, Norge, Schweiz, Storbritannien och USA) föreläste under samlande rubriker som *Religion och politik*, *Se människan*, *Kyrkan i samhället* och *Religion i det globala samhället*. UR Samtiden i Kunskapskanalen och Svenska kyrkan play filmade under en av dagarna.

SAMTALSDAGAR OM FOLKKYRKANS FRAMTID

Svenska kyrkans nationella nivå genomförde tillsammans med Seglora smedja ett projekt om folkkyrkan 2011. Tre samtalsdagar hölls i Luleå, Västerås och Lunds stift. Seminarierna dryftade vad det är att vara folkkyrka i dagens samhälle med syfte att fördjupa folkkyrkobegreppet så att det bättre kan svara mot kyrkans roll och uppgift i ett allt mer mångreligiöst Sverige. Projektet var resultat av ett tidigare beslut i kyrkomötet.

Kultur och kulturarv

BOOK- OCH BIBLIOTEK I GÖTEBORG

Svenska kyrkan är bokmässans största samarbetspartner, och har ett omfattande scenprogram under namnet *Se människan*.

2011 besöktes montern och scenprogrammen av omkring 10 500 personer, och cirka 2 500 deltog i seminarier och andra tillhörande kulturella evenemang.

Temat för 2011 var Vändpunkter. Bland gästerna märktes bland andra Nina Hagen och Annika Östberg. Ett 40-tal seminarier sändes i Svenska kyrkan Play.

SVENSKA KYRKANS FILMPRIS

Svenska kyrkans filmpreis om 50 000 kronor går årligen till en film som har premiär under året. Filmen ska hålla hög konstnärlig kvalitet och synliggöra bland annat existentiella, rättvisesociala frågor i berättelse och uttryck.

Svenska kyrkans filmpreis 2011 gick till dokumentären *Mammas comeback*. Filmen är ett utlämnande och komplext porträtt av en kvinna som blir stark genom att tillåta sig att vara svag.

2011 års ungdomsfilmpreis gick till amerikanska *Spork*, en kaxig och färgsprakande film i high school-miljö om rätten att vara annorlunda.

KULTURSTIPENDIATER

Svenska kyrkan delar varje år ut 500 000 kronor till nyskapande kulturprojekt om livsfrågor. 2011 tilldelades åtta projekt stipendier, med viss tyngdpunkt på barn. De två största summorna går till teater med och för barn och unga, och årets enda filmprojekt har barn i huvudrollen.

KYRKOANTIKVARISK ERSÄTTNING

2011 års konferens om det kyrkliga kulturarvet hölls i Kiruna i april. *Det kyrkliga kulturarvet, en resurs vid samhällsförändringar* var temat för konferensen som arrangerades av Svenska kyrkan och Riksantikvarieämbetet i samarbete med Luleå stift.

2011 användes totalt 432 miljoner kronor i statlig kyrkoantikvarisk ersättning (KAE) till stift, församlingar och nationell nivå (fem miljoner).

KAE utgör cirka en fjärdedel av den totala kostnaden för underhåll av och investeringar i kyrkobyggnaderna.

I juni 2011 beslöt kyrkostyrelsen om fördelningen av KAE för 2012. Totalt ska 460 miljoner kronor fördelas ut den ram som gäller för år 2012. Av dem fördelades 452 miljoner till stift och 7 miljoner för gemensamma insatser på nationell nivå.

Inomkyrklig utveckling och remissvar

UTREDNINGAR OCH REMISSVAR

I serien Svenska kyrkans utredningar har följande producenter under året:

- 2011:1 Revision och granskning av kyrkans verksamhet.
- 2011:2 Närhet och samverkan. Slutbetänkande från Strukturutredningen.

Utredningen 2011:1 föranledde beslut i kyrkomötet.

Kyrkostyrelsen har svarat på följande remisser under året:

- *Förslag till föreskrifter och allmänna råd om katastrofmedicinsk beredskap*, inkommen från Socialstyrelsen.
- *På väg mot en inre marknad – att skapa en verkligt konkurrenskraftig social marknadsekonomi*, inkommen från enheten för främjande och EU:s inre marknad.
- *Oriktiga inskrivningar av servitut och nyttjanderätter i fastighetsregistret*, inkommen från Justitiedepartementet.
- *Slutbetänkande av Folkkrättskommittén, Folkkrätt i väpnad konflikt (SOU 2010:72)* inkommen från Försvarsdepartementet.
- *Sveriges tillträde till konventionen om klusterammunition*, inkommen från Utrikesdepartementet.
- *Ny struktur för skydd av mänskliga rättigheter*, inkommen från Arbetsmarknadsdepartementet.
- *Grönbok om mervärdesskattens framtid – Ett enklare, stabila och mera effektivt mervärdesskattesystem*, inkommen från Europeiska kommissionen.
- *Förslag till vägledning till 4 kap Kulturminneslagen*, inkommen från Riksantikvarieämbetet.
- *Handlingsregler för religiös utövning inom Försvarsmakten*, inkommen från Försvarsmakten.
- Miljömålsberedningens betänkande *Etappmål i miljömålssystemet (SOU 2011:34)* samt Naturvårdsverkets rapport *Miljömålen på ny grund (rapport 6420)*, inkommen från Miljödepartementet.
- Rapport från FN:s generalsekreterares *High level Advisory Group on Climate Change Financing* samt EU Kommissionens tjänstemannarapport *Scaling up international climate finance after 2012*, inkommen från Finansdepartementet.
- *Fortsatt föräldrar – om ansvar, ekonomi och samarbete för barnets skull (SOU 2011:51)*, inkommen från Socialdepartementet.
- *Utvärderingen av Barents Rescue 2011*, inkommen från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.
- Kommentar till K3 – *ideell sektor, kapitel 36 och 37*, inkommen från Bokföringsnämnden.

BEGRAVNINGSUTREDNINGEN

I december 2011 överlämnade regeringen propositionen *Några begravningsfrågor (Prop. 2011/12:51)* till riksdagen. I mars 2012 fattade riksdagen beslut om förändringar i begravningslagen. Förändringarna, som träder i kraft 1 maj 2012, innebär bland



annat att den längsta tillåtna tiden mellan dödsfall och gravsättning eller kremering förkortas till en månad, från tidigare två månader.

FRÅGAN OM TYSTNADSPLIKTEN

Kyrkomötet 2006 gav kyrkostyrelsen i uppdrag att klargöra tystnadspliktens innebörd och omfattning. Den lade fram sina resultat i betänkandet *Ett skyddat rum – tystnadsplikt i Svenska kyrkan*, (2010:3), som sändes ut på remiss i oktober 2010.

Mot bakgrund av detta beslutade sedan kyrkomötet 2011 om ändringar i kyrkoordningen och i kyrkohandboken. Beslutet innebär bland annat ökat skydd för barn som far illa, liksom ett tillägg i vagningslöftena för präster och diakoner.

STRUKTURUTREDNINGEN – NÄRHET OCH SAMVERKAN

Utredningsgruppen för strukturutredningen, som bestod av representanter för de olika nomineringsgrupperna, har under 2011 lämnat sina förslag till kyrkostyrelsen i betänkandet, *Närhet och samverkan*. Kyrkostyrelsen tillsatte 2008 en utredning med det övergripande syftet att skapa organisatoriska förutsättningar för församlingarna. Utgångspunkten är att Svenska kyrkan ska kunna möta en framtid som sannolikt innebär att en mindre andel svenskar tillhör Svenska kyrkan och en fortsatt flytt från glesbygd till storstäder. Betänkandet *Närhet och samverkan* var på remiss till början av december 2011 och kyrkostyrelsen förväntas lägga fram en skrivelse till kyrkomötet 2012.

NY GENERALSEKRETERARE

Den 1 juli 2011 fick Svenska kyrkan en ny generalsekreterare; Helén Ottosson Lovén, tidigare ekonomi- och finanschef samt ställföreträdande generalsekreterare. Generalsekreteraren i Svenska kyrkan är kyrkans högsta chefstjänsteman som ska leda arbetet på kyrkokansliet i Uppsala.

Kommunikation

KOMMUNIKATIONSSTRATEGI

Kyrkostyrelsen fastställde *Kommunikationsstrategi med ansvarsfördelning för Svenska kyrkan* i oktober 2011. Syftet med kommunikationsstrategin är att stärka människors bild av Svenska kyrkan genom att planera och samordna kommunikationen. En gemensam kommunikationsstrategi leder också till större effektivitet och minskade kostnader för Svenska kyrkan. Kommunikationsstrategin gäller för den nationella nivån och erbjuds övriga nivåer.

FÖRSAMLINGSTIDNINGAR UNDERSÖKTA

Under vårvintern 2011 undersöktes läsvärdet i fem församlingstidningar från olika delar av landet. Resultaten var påfallande lika och visar att tidningen/församlingsbladet har en stark ställning. Bland annat ser 51 procent tidningen/trycksaken när den kommer och 41 procent säger sig läsa den.

SVENSKA Kyrkans NYA APPAR

Svenska kyrkan har lanserat två mobilappar under 2011. Appen *Utomlands* är en hjälp att hitta till Svenska kyrkan när man är utomlands. Appen visar också vilka tjänster våra utlandskyrkor erbjuder. Appen *Kyrkguiden* släpptes i slutet av året. Med den kan man hitta till över tretusen kyrkor i Sverige. Apparna har sammanlagt laddats ner ungefär tretusen gånger under 2011. Flera stift har också tagit fram appar.

INTRODUKTIONSUTBILDNING I SOCIALA MEDIER

Under 2011 har 22 introduktionsutbildningar om sociala medier hållits på 13 orter runt om i landet med sammanlagt omkring 580 deltagare samt 100 utlandsanställda. Personal från Svenska kyrkans nationella nivå har hållit i utbildningstillfällena.

SVENSKA KYRKAN PLAY

Från och med september 2011 till den 15 april 2012 genomfördes en pilotverksamhet där olika former av webb tv-sändningar testades. Utöver gudstjänster visades ett magasinprogram.

Under våren 2012 kommer projektet att utvärderas och en rapport presenteras för kyrkostyrelsen.

ÄRKEBISKOPENS BLOGG

På Svenska kyrkans bloggplattform erbjuds aktiva inom Svenska kyrkan att blogga. Ungefär 30 bloggare utnyttjade den möjligheten 2011, bland annat ärkebiskop Anders Wejryd som har skrivit 41 blogginlägg vilka genererat nästan 700 kommentarer. Bloggportalen som helhet fick 100 000 besök under året.

Ekonomi

FINANSPOLICYN

Vid utgången av 2011 hade samtliga stift antagit den etiska inriktningen i Svenska kyrkans finanspolicy. Kapitalet på den nationella nivån förvaltas i enlighet med finanspolicy, som kyrkostyrelsen antog 2010. Policyn anger att förvaltare som anlitas ska välja bolag som i sin verksamhet bidrar till en mer hållbar utveckling.

NY AKTIEFOND I ETHOSFAMILJEN

2011 lanserades en ny fond i Ethosfamiljen – Ethos Aktiefond Global. Svenska kyrkan har inflytande över den etiska inriktningen i alla tre fonderna, som ska förvaltas på ett ansvarsfullt sätt i enlighet med Svenska kyrkans finanspolicy. Fonderna riktar sig till stift, församlingar, samfälligheter och prästlönetillgångar.

Publikationer i urval

- *Mångfaldens mosaik*
En tidning om flerspråkighet. Reportage, intervjuer och faktamaterial om de nationella minoriteter som Svenska kyrkan arbetar med idag. Svenska kyrkan.
- *När jag gifter mig skall jag göra det på riktigt* av Karin Jarnkvist, avhandling. Ingår i bokserien "Forskning för kyrkan". Umeå universitet.
- *Barnen i Svenska kyrkan* av Niclas Blåder, projektet Teologi och barn. Svenska kyrkan.
- *Omvänd dig och bli som ett barn och lägg bort det barnliga* av Arne Fritzon, projektet Teologi och barn. Svenska kyrkan.
- *I begynnelsen var barnet* av Mikael Larsson, projektet Teologi och barn. Svenska kyrkan.
- *Och han tog dem i famnen...* en antologi med Niclas Blåder som redaktör. Projektet Teologi och barn. Svenska kyrkan.
- *An Unlikely Dilemma. Constructing a Partnership between Human Rights and Peace-building* av Göran Gunner och Kjell-Åke Nordqvist. I bokserien Church of Sweden Research Series. Eugene, Oregon: Pickwick Publications.

- *Jordbruket vid ett vägskäl: hur får vi maten och planetens resurser att räcka till alla?* Rapport utgiven av Svenska kyrkan tillsammans med Lantbrukarnas riksförbund och Naturskyddsföreningen.
- *Levande teologi* av Cristina Grenholm. Verbum förlag.
Med boken *Levande teologi* vill författaren bidra till att göra det teologiska samtalet mer levande och lyfta fram att teologi är något vi kan skapa tillsammans. Under året har boken diskuterats i flera sammanhang: vid flera stiftsbesök, vid Svenska kyrkan i utlandets personalutbildning och på biskopsmötet. Dessutom bland annat på Lunds universitet, Gotlands kyrkvecka, Sveriges kristna råd och på Bok & biblioteksmässan i Göteborg.
- *Medlem 2010*. En teologisk kommentar av Johanna Gustafsson Lundberg. En teologisk reflektion med utgångspunkt i boken Svenska kyrkans medlemmar. Svenska kyrkan.
- *Nyckeln till Svenska kyrkan*.
Boken *Nyckeln till Svenska kyrkan – en skrift om organisation, verksamhet och ekonomi 2011* presenterar ett kunskapsunderlag som kan vara ett stöd vid beslut och kan bidra till vidare reflektion bland kyrkans frivilliga, förtroendevalda och anställda. I årets Nyckel ingår bland annat studien I skärningsfältet mellan religion och politik med syfte att undersöka vilket utrymme den svenska befolkningen anser att religionen ska ha i det offentliga rummet. Svenska kyrkan.
- *Sann mot sig själv – öppen mot andra*. Samtal om religions-teologi i Svenska kyrkan.
Bok om religionsteologi som har tagits fram av Teologiska kommittén på uppdrag av kyrkostyrelsen mot bakgrund av ett beslut i kyrkomötet. Utgiven av Svenska kyrkan i samarbete med Sensus studieförbund.
- *Svenska kyrkans medlemmar*, av Jonas Bromander.
Utifrån en omfattande enkätstudie beskrivs kyrkans roll och ställning i dagens Sverige. Ett slumpmässigt urval av Svenska kyrkans medlemmar ger sin syn på kyrkans uppgift och berättar om sin egen relation till den. Verbum förlag.
- *Religion som resurs? Existentiella frågor och värderingar i unga svenskers liv*. Av Jonas Bromander och Mia Lövhelm. Artos & Norma bokförlag.
- *Vad gör vi nu? Bemötande och förebyggande av sexuella övergrepp*. Reviderade riktlinjer för bemötande och förebyggande av sexuella övergrepp i kyrkliga sammanhang. Svenska kyrkan i samarbete med Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och Svenska kyrkans unga.

Svenska kyrkans nationella nivå har på ärkebiskopens initiativ låtit göra en oberoende kartläggning av hur domkapitlen i Svenska kyrkan har hanterat ärenden som rör misstänkta sexuella övergrepp från år 2000 till september 2011. Den slutliga rapporten, *Inventering av anmälningar om misstänkta sexuella övergrepp ...* presenterades vid årsskiftet och visade att domkapitlen, i allt väsentligt, har följt gällande riktlinjer.



Grönt BOKSLUT

OM SVENSKA KYRKANS HÅLLBARHETSREDOVISNING

Arbetet för en mer hållbar utveckling är centralt för Svenska kyrkans uppdrag och verksamhet, och är kanske särskilt framträdande inom den internationella verksamheten, det sociala arbetet och den etiska kapitalförvaltningen. Svenska kyrkans hållbarhetsarbete vilar på två principer som är grundläggande för kristen tro och etik. Principerna uttrycker att alla människor är lika mycket värda och att människan som förvaltare av Guds gåvor har ett ansvar både gentemot andra människor och gentemot skapelsen i stort. Den egna verksamheten bidrar dock till bland annat utsläpp av växthusgaser. Och eftersom Svenska kyrkan stödjer projekt i samhällen med utredd fattigdom och svaga kontrollsystem, föreligger det även risk för korruption och förskingring. Svenska kyrkan måste därför alltid agera proaktivt, samt följa upp och syna den egna verksamhetens påverkan på miljö och människor. Som ett led i detta arbete upprättar den nationella nivån för andra året en hållbarhetsredovisning enligt GRI:s redovisningsramverk*.

Till skillnad från 2010 års hållbarhetsredovisning, som presenterades som en bilaga till den nationella nivåns årsredovisning, är 2011 års rapport istället integrerad i årsredovisningen. Det Gröna bokslutet fokuserar på hur den nationella nivån arbetar för att minimera den egna verksamhetens potentiellt negativa inverkan på en hållbar utveckling.

STYRNINGEN AV HÅLLBARHETSARBETET

Det är kyrkostyrelsen som ansvarar för Svenska kyrkans hållbarhetsarbete på nationell nivå, och för att ett hållbarhetsperspektiv ska genomsyra hela verksamheten, vilket innebär att nationell nivå:

- tillhandahåller stöd till stiftens i deras arbete med hållbar utveckling,
- stödjer bistandsprojekt som bidrar till ett hållbart samhälle,
- bidrar till människors förmåga att kräva och försvara sina rättigheter och sin värdighet,
- arbetar för att alla medarbetare ska känna engagemang för ett hållbart samhälle,
- satsar på medarbetares hälsa och balans i livet,
- arbetar för att våra leverantörer ska leva upp till våra riktlinjer,
- samt att våra kapitalplaceringar sker utifrån hållbar utveckling och etisk hänsyn.

Hållbar utveckling ska vara en integrerad del i verksamhetsstyrningen. Inom den internationella verksamheten kommer detta till uttryck genom att:

- Svenska kyrkan och dess partner är aktiva i det civila samhället för uthållig hushållning av naturresurser och för människors rätt till goda livsbetingelser.
- Svenska kyrkan och dess partner är aktiva aktörer i det civila samhället för rättvisa, säkra och fredliga och demokratiska samhällen.

Det strategiska arbetet syftar till att utveckla verksamhetsinriktningen utifrån de övergripande målen. Målen och de strategiska planerna konkretiseras i treårsplanering, budget och nyckeltal – vilket medför att konkreta aktiviteter för att främja hållbar utveckling planeras, genomförs och följs upp. Policies och det interna regelverket är en väsentlig del av styrningen.

* Global Reporting Initiative (GRI) är en nätverksbaserad organisation som har utvecklat ett ramverk för hållbarhetsredovisning – det vill säga ett sätt för företag och organisationer att redovisa sin ekonomiska, miljömässiga och sociala påverkan. Ramverket är internationellt erkänt och är det mest tillämpade på området. Det finns tre möjliga redovisningsnivåer: A, B och C, där C är den lägsta nivån. Mer information finns på globalreporting.org/Home.

FINANSPOLICY FÖR EN ETISK KAPITALFÖRVALTNING

Den nationella nivåns finanspolicy följer FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (Principles for Responsible Investment, PRI). Det innebär att våra placeringar ska präglas av hänsyn till och respekt för miljö, mänskliga rättigheter och arbetsförhållanden, men även god bolagsstyrning. Se sid 34 för mer information om förvaltningen av Svenska kyrkans kapital.

Det finns även information att tillgå på www.svenskakyrkan.se/ekonomiochfinans.

POLICY MOT KORRUPTION OCH FÖRSKINGRING

Svenska kyrkans internationella verksamhet måste kunna hantera risk för korruption och förskingring, även under svåra omständigheter. Svenska kyrkan har en nolltoleranspolicy mot korruption, och har utvecklat en praktisk antikorrupptionsguide som gjorts känd för våra medarbetare och för våra partner.

Under hela tiden som Svenska kyrkan stödjer ett projekt har våra internationella handläggare tät kontakt med den aktuella partnern. Det underlättar för upptäckten av oegentligheter och brister i administrationen. Kontroller sker fortlöpande och vi tar alltid del av våra partners redovisning av både projekt och samlad ekonomi.

Vid tecken på korruption påbörjar Svenska kyrkan en utredning. Om misstanken som föreligger är allvarlig kan fortsatta utbetalningar omedelbart stoppas. Svenska kyrkan informerar även samarbetspartner i projektet och andra svenska finansierare (Sida), samt inleder samtal med den aktuella partnern. I de fall där en misstanke om korruption eller allvarliga administrativa brister kan bekräftas inleder Svenska kyrkan samtal om återbetalning av utbetalade medel. Svenska kyrkan kan även i sin tur bli tvungen att återbetala medel som inte gått till utlovat ändamål.

UPPHANDLINGSPOLICY

Svenska kyrkans arbete för en hållbar och rättvis utveckling ställer höga krav på de företag som vi ingår avtal med. Den nationella nivåns upphandlingspolicy slår fast att all upphandling ska ske utifrån tre principer: affärsmässighet, människors lika värde och gott förvalterskap. I praktiken innebär det att kyrkan enbart ska upphandla och sluta avtal med företag som uppträder ansvarsfullt mot sina anställda, samhälle och miljö. Företagen ska också följa internationella avtal med syfte att skydda människor och miljö.

RESEPOLICY

Den nationella nivåns resepolicy säger att tjänsteresor ska ske med hänsyn till miljömässig och social påverkan, samt på ett kostnadseffektivt sätt. I praktiken betyder detta att medarbetare alltid ska överväga möjligheten att resa med tåg eller buss framför flyg, men med hänsyn till tid och avstånd. Allmänna kommunikationsmedel ska om möjligt alltid nyttjas framför taxi och bil.

EXTERNA POLICYS OCH SVENSKA KYRKANS MEDLEMSKAP I HAP

Svenska kyrkans nationella nivå följer ACT-alliansens och Röda korsets uppförandekoder. Läs mer om Svenska kyrkans medlemskap i ACT på sid 15. Sedan den 1 januari 2011 är Svenska kyrkan även medlem i HAP International (Humanitarian Accountability Partnership International). HAP är biståndssektorns första självreglerande organ och organisationen ställer höga krav på sina medlemmars trovärdighet och styrning.

Medlemskapet innebär att den internationella verksamheten har åtagit sig att följa HAP:s principer om ansvarstagande och ansvarsutkrävande gentemot våra målgrupper. Svenska kyrkan arbetar även för att kvalitetssäkra den internationella verksamheten i enlighet med HAP Standard 2010. Målet är att verksamheten ska kunna certifieras under hösten 2012.

DET KLIMATSMARTA KONTORET

EL OCH UPPVÄRMNING

En betydande del av den totala energiförbrukningen i Sverige sker i byggnader, och detta gäller även för Svenska kyrkans nationella nivå. Frågor som rör uppvärmning och el är således centrala för verksamhetens hållbarhetsarbete. Sedan 2011 köper den nationella nivån el som bär Naturskyddsföreningens märkning "Bra miljöval". Märkningen innebär att all el är baserad på förnybara energikällor (i vårt fall 100 procent vattenkraft), har en låg miljöpåverkan och tar hänsyn till biologisk mångfald.

El och uppvärmning (Sverige)*	2011	2010
<i>Ägda fastigheter</i>		
El till verksamhet och fastighet (kWh/m²)	83	85
Fjärrvärme (kWh/m²)	61	72
CO ₂ till luft (kg) på grund av fjärrvärme	12	14
<i>Hyrda fastigheter</i>		
El till verksamhet och fastighet (kWh/m²)	51	54

*Se sida 27 för beräkningsgrunder.

KLIMATKOMPENSERAT PAPPER

Sedan 2011 använder Svenska kyrkans nationella nivå klimatkompenserat papper. Det betyder att det i priset på det papper som vi köper in ingår en avgift som oavkortat går till plantering av träd i södra Afrika. Om den nationella nivån istället skulle ha köpt in icke klimatkompenserat papper skulle pappersförbrukningen under 2011 ha genererat cirka 2 500 kg CO₂. Se sid 27 för beräkningsgrunder.

Som en åtgärd för att spara energi och papper har den nationella nivåns skrivare dubbelsidiga utskriftar och svartvit text

som standardinställning. Under året har kyrkostyrelsen prövat användningen av läsplattor för att minska utskrifter och utskick.

Pappersförbrukning	2011	2010
Kopieringspapper (kg/person)	35	36
Returpapper kontorspapper (kg/person)	54	45

GRÖN IT

Svenska kyrkans nationella nivå arbetar tillsammans med stiftet för att implementera en Gemensam IT-plattform. Det innebär att många användare inte kommer att behöva en dator. Istället kommer programvaran att finnas på en central server som nås via en så kallad tunn klient. En sådan arbetsplats minskar avsevärt energiförbrukningen.

Under 2011 påbörjades en kartläggning av våra IT-leverantörer. Syftet är att undersöka hur dessa arbetar med frågor som berör miljö och mänskliga rättigheter.

MILJÖSMART RESANDE

Från och med 2011 klimatkompenenser vi flygresor. Det innebär att vi betalar en klimatavgift om en krona per utsläppt kilo CO₂. För varje krona går 50 öre till klimatprojekt inom ramen för Svenska kyrkans internationella arbete, och resterande 50 öre används till att minska den egna verksamhetens miljöpåverkan. 2011 års klimatkompensation uppgick till 1,2 miljoner kronor.

Under 2011 tecknades ett nytt avtal för resor med taxi och vår förhoppning är att i framtiden även redovisa våra taxiresor.

Resor	2011	2010
Tågresor (km/person)	2 120	2 515
CO ₂ till luft på grund av tågresor, totalt (kg)	1,8	1,4
Flygresor (km/person)	24 569	24 863
CO ₂ till luft på grund av flygresor, totalt (ton)	1 231	1 217

*Se högerspalten för beräkningsgrunder.

REDOVISNINGSPROFIL

URVAL AV OMRÅDEN

De uppgifter och nyckeltal som Svenska kyrkans nationella nivå redovisar har i en intern process bedömts som mest väsentliga med hänsyn till organisationens uppdrag och verksamhet. Med väsentlighet avses områden som enligt GRI:s egen definition, speglar organisationens betydande ekonomiska, miljömässiga och sociala påverkan, och kan komma att påverka intressenternas bedömningar och beslut.

INTRESSENTER

I en intern process har vi identifierat den nationella nivåns intressenter. Som Sveriges största trossamfund har Svenska kyrkan en särskild roll i det svenska samhället, och därför är samhället i stort att betrakta som en intressent. Svenska kyrkan har ett särskilt ansvar gentemot medlemmar, medarbetare, bidragsgivare, samt dotter- och intresseföretag. Även andra trossamfund, beslutsfattare, myndigheter, organisationer som Svenska kyrkan erhåller medlemskap i eller på annat vis utöver inflytande över, leverantörer, Svenska kyrkans stift, församlingar och samfälligheter, är intressenter.

BERÄKNINGSGRUNDER

Reseuppgifter erhåller vi från vår resebyrå. Underlagets värden är baserade på schabloner från Nätverket för transporter och miljö (NTM)*.

Flyg, interkontinental	140g CO ₂ /person km
Flyg, inhemsk	226g CO ₂ /person km
Flyg, internationell	110g CO ₂ /person km
Tåg	0,0021g CO ₂ /person km

Leverantören av klimatkompenenserat papper tittar först på koldioxidutsläppet från massatillverkningen och från pappersbruket där det aktuella pappret tillverkas. Ett normalt värde i branschen är cirka 1 ton CO₂ per ton papper. Därefter beräknar leverantören vilka utsläpp tillverkarens inköpta el förorsakar och lägger slutligen till utsläppen från transporterna till och från det egna centrallagret i Jordbro.

För att beräkna CO₂-utsläpp till luft på grund av fjärrvärme har vi använt oss av uppgifter från Vattenfall. 2011 gav varje kWh levererad fjärrvärme utsläpp av 200 gram CO₂ till luft.

TILLÄMPAD REDOVISNINGSNIVÅ

Svenska kyrkans nationella nivå redovisar sitt hållbarhetsarbete enligt GRI:s redovisningsnivå C, men med ambitionen att i framtiden kunna redovisa enligt redovisningsnivå B. Indexet nedan anger på vilken sida i Årsredovisningen/det Gröna bokslutet som informationen finns att tillgå.

REDOVISNINGENS TILLÄMPNINGSNIVÅ.

		C	C+	B	B+	A	A+
Obligatoriskt	Egen bedömning	✓	Redovisningen består av utomstående		Redovisningen består av utomstående		Redovisningen består av utomstående
	Uttalande från tredje part						
	Granskat av GRI						
Frivilligt							

* NTM är en ideell organisation som verkar för en erkänd metod vid beräkning av gods- och persontransporters utsläpp och användning av naturresurser.

GRI-INDEX	
1 STRATEGI OCH ANALYS	Sida
1.1 Uttalande från generalsekreteraren	8
2 ORGANISATION	
2.1 Organisationens namn	10
2.2 De viktigaste varumärkena, produkterna och tjänsterna	10
2.3 Organisationsstruktur	10
2.4 Lokalisering av organisationens huvudkontor	10
2.5 Länder där organisationen är verksam	45
2.6 Ägarstruktur och företagsform	10
2.7 Marknader	9, 45
2.8 Organisationens storlek	9, 39, 45
2.9 Väsentliga förändringar under redovisningsperioden	19
2.10 Utmärkelser och priser under räkenskapsåret	-
3 REDOVISNINGSPARAMETRAR	
3.1 Redovisningsperiod	Kalenderår
3.2 Senaste redovisningen	Föregående kalenderår
3.3 Redovisningscykel	Ettårig
3.4 Kontaktperson	27
3.5 Process för att definiera redovisningens innehåll	26
3.6 Redovisningens avgränsningar	26
3.7 Särskilda begränsningar för redovisningens omfattning och avgränsning	-
3.8 Redovisningsprinciper för hyrda anläggningar med mera	25
3.9 Mätmetoder och beräkningsunderlag	26
3.10 Förklaring till korrigeringar från tidigare rapporter	24
3.11 Väsentliga förändringar i omfattning, avgränsning med mera, jämfört med tidigare rapporter	24
3.12 GRI-index	27

4 STYRNING, ÅTAGANDEN OCH INTRESSENTRELATIONER	
4.1 Styrningsstruktur	10
4.2 Styrelseordförandens roll	10, 56
4.3 Styrelseledamöter	57
4.4 Möjligheter att lämna förslag högsta ansvariga organ	11
4.5 Koppling mellan ersättning och resultat	Ej bonus
4.7 Process för krav på styrelsemedlemmarnas kvalifikationer	56
4.8 Värderingar, uppförandekoder etc.	25
4.12 Externa stadgor, principer och initiativ	25
4.13 Medlemskap i organisationer	13, 15, 25
4.14 Identifierade intressentgrupper	26
4.15 Identifiering och urval av intressenter	26
5 EKONOMISKA INDIKATORER	
EC3 Omfattning av organisationens förmånsbestämda åtaganden	
EC4 Väsentligt finansiellt stöd från den offentliga sektorn	16, 20
6 MILJÖINDIKATORER	
EN1 Materialanvändning i vikt eller volym	26
EN4 Indirekt energianvändning per primär energikälla	25
EN17 Andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser, i vikt	26
EN29 Väsentlig miljöpåverkan genom transport av arbetskraft	26
7 SOCIALA INDIKATORER	
LA1 Total personalstyrka, uppdelad på anställningsform och region	45
LA4 Procent av arbetsstyrkan som omfattas av kollektivavtal	100 %
LA13 Sammansättning av styrelse och ledning nedbruten på kön och åldersgrupp	44
HR1 Procentuell andel betydande investeringsbeslut som krav gällande mänskliga rättigheter	100 %
SO5 Politiska ställningstaganden och delaktighet i politiska beslutsprocesser och lobbying	11, 12, 15, 19, 20

KONTAKT

Lina Lilja
lina.lilja@svenskakyrkan.se

Kyrkokansliet i Uppsala
Tfn 018-16 95 00
Adress: Svenska kyrkan, 751 70 Uppsala

SÅ HÄR STYRS

Svenska kyrkan

Bilden nedan kommer från den mässa med samiskt tema som hölls i Uppsala domkyrka under kyrkomötet 2011. Till höger en schematisk skiss över Svenska kyrkans organisation.



FÖRSAMLINGSNIVÅ

Firar gudstjänst, bedriver undervisning samt utövar diakoni och mission.

KYRKOTAL

DIREKTA VAL TILL ALLA NIVÅER
I SVENSKA KYRKAN VART FJÄRDE ÅR.

SAMFÄLLDA KYRKOFULLMÄKTIGE

HÖGSTA BESLUTANDE ORGAN I
SAMFÄLLIGHETEN. EN SAMFÄLLIGHET
ÄR EN SAMVERKAN MELLAN
FÖRSAMLINGAR, MED GEMENSAM
EKONOMI OCH ADMINISTRATION.

KYRKOFULLMÄKTIGE*

HÖGSTA BESLUTANDE ORGAN
I FÖRSAMLINGEN.

KYRKONÄMND

VERKSTÄLLANDE ORGAN.

KYRKORÅD

VERKSTÄLLANDE ORGAN.

* I en församling som ingår i en samfällighet kan valet i stället gälla direktvalt kyrkoråd.

STIFTSNIVÅ

Främjar och har tillsyn över församlingarna.
Samordnar verksamhet i stiftet.

KYRKOTAL

DIREKTA VAL TILL ALLA NIVÅER
I SVENSKA KYRKAN VART FJÄRDE ÅR.

STIFTSFULLMÄKTIGE

HÖGSTA BESLUTANDE ORGAN
I STIFTET.

DOMKAPITEL

PRÖVAR BEHÖRIGHET FÖR
PRÄSTER OCH DIAKONER SAMT
BESLUT SOM ÖVERKLASAS.
BISKOPEN ÄR ORDFÖRANDE.

STIFTSSTYRELSE

STIFTETS FÖRVALTANDE
OCH VERKSTÄLLANDE ORGAN.
BISKOPEN ÄR ORDFÖRANDE.

NATIONELL NIVÅ

Ansvarar för Svenska kyrkans gemensamma angelägenheter och företräder kyrkan nationellt och internationellt.

KYRKOTAL

DIREKTA VAL TILL ALLA NIVÅER I
SVENSKA KYRKAN VART FJÄRDE ÅR.

KYRKOMÖTET

SVENSKA KYRKANS HÖGSTA
BESLUTANDE ORGAN.

BISKOPSMÖTET

BISKOPARNA SAMRÅDER
OM GEMENSAMMA FRÅGOR.

KYRKOSTYRELSEN

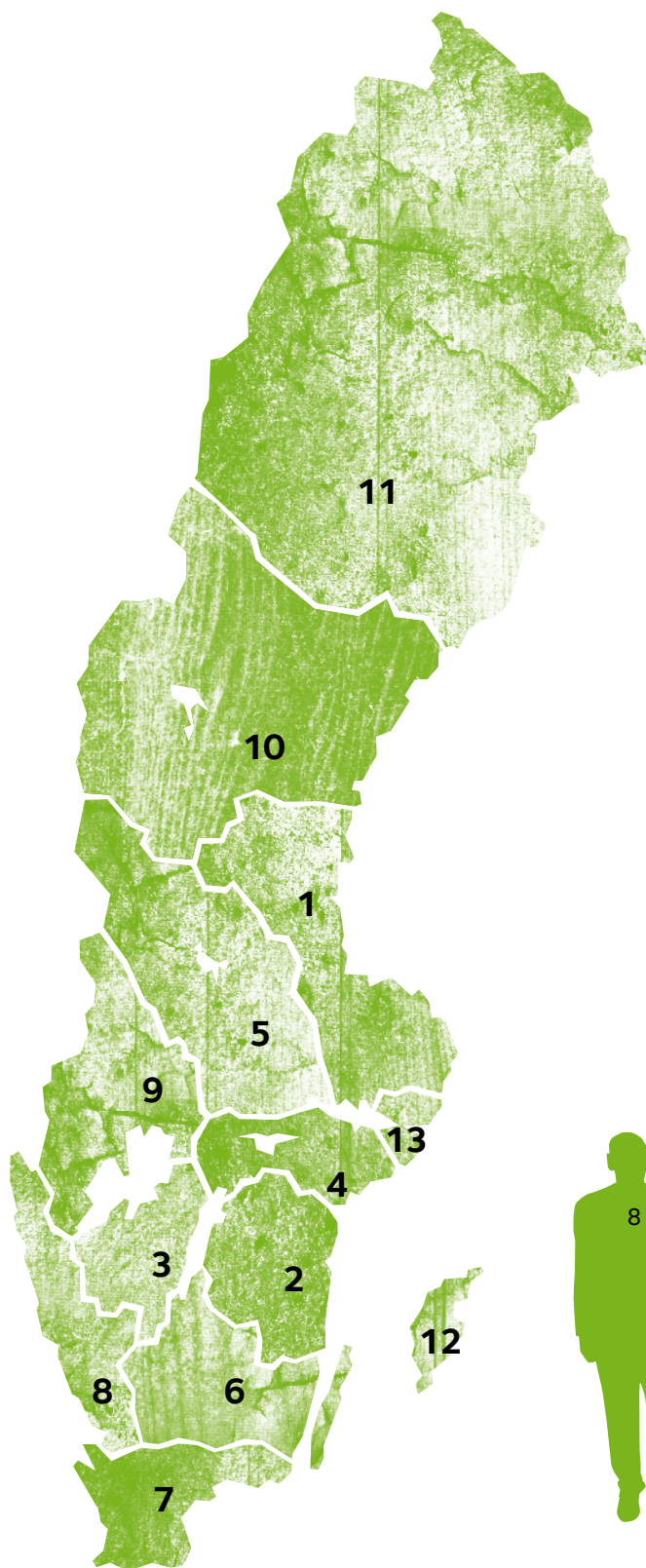
LEDER OCH SAMORDNAR DEN
NATIONELLA NIVÅNS UPPGIFTER.
ÄRKEBISKOPEN ÄR ORDFÖRANDE.

DE KYRKLIGA NÄMNDERNA

STIFTEN I Svenska kyrkan

Svenska kyrkan bestod 2011 av 13 stift indelade i totalt 1456 församlingar i Sverige och 42 församlingar utomlands. Närmare 70 % av Sveriges befolkning var medlemmar i Svenska kyrkan. Här nedan syns Sveriges 14 biskopar, bilden är från 2011.





1. UPPSALA STIFT
736 318 INVÅNARE (10/11)
72,0 % MEDLEMMAR
136 FÖRSAMLINGAR
ÄRKEBISKOP: ANDERS WEJRYD
BISKOP: RAGNAR PERSENIUS

2. LINKÖPINGS STIFT
541 952 INVÅNARE
73,3 % MEDLEMMAR
109 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: MARTIN MODÉUS

3. SKARA STIFT
543 049 INVÅNARE
73,6 % MEDLEMMAR
124 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: ERIK AURELIUS
Åke Bonnier vigs till ny biskop 26 aug 2012.

4. STRÄNGNÄS STIFT
612 640 INVÅNARE
65,6 % MEDLEMMAR
73 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: HANS-ERIK NORDIN

5. VÄSTERÅS STIFT
576 369 INVÅNARE
73,8 % MEDLEMMAR
77 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: THOMAS SÖDERBERG

6. VÄXJÖ STIFT
629 712 INVÅNARE
73,2 % MEDLEMMAR
197 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: JAN-OLOF JOHANSSON

7. LUNDS STIFT
1 405 912 INVÅNARE
67,2 % MEDLEMMAR
189 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: ANTJE JACKELÉN

8. GÖTEBORGS STIFT
1 316 865 INVÅNARE
66,6 % MEDLEMMAR
196 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: PER ECKERDAL

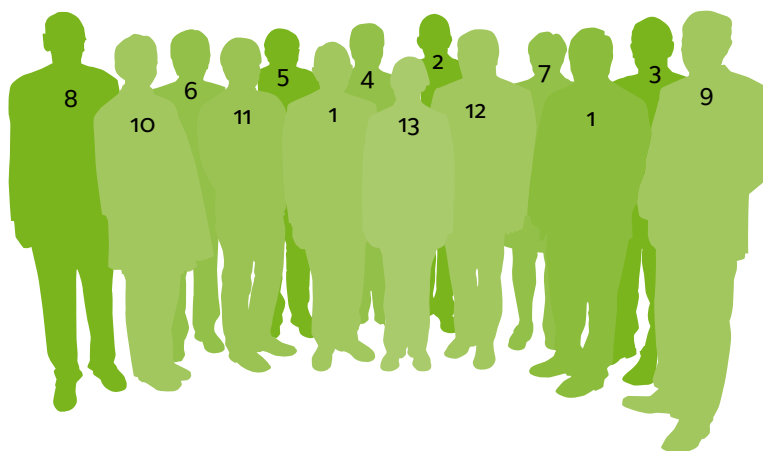
9. KARLSTADS STIFT
360 894 INVÅNARE
78,7 % MEDLEMMAR
88 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: ESBJÖRN HAGBERG

10. HÄRNÖSANDS STIFT
368 454 INVÅNARE
79,0 % MEDLEMMAR
104 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: TUULIKKI
KOIVUNEN BYLUND

11. LULEÅ STIFT
508 212 INVÅNARE
79,1 % MEDLEMMAR
57 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: HANS STIGLUND

12. VISBY STIFT
57 308 INVÅNARE
79,1 % MEDLEMMAR
42 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: SVEN-BERNHARD FAST
Visby stift har tillsyn över Svenska
kyrkans 42 utlandsförsamlingar.

13. STOCKHOLMS STIFT
1 825 170 INVÅNARE
58,2 % MEDLEMMAR
64 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: EVA BRUNNE
Hovförsamlingen medräknad.

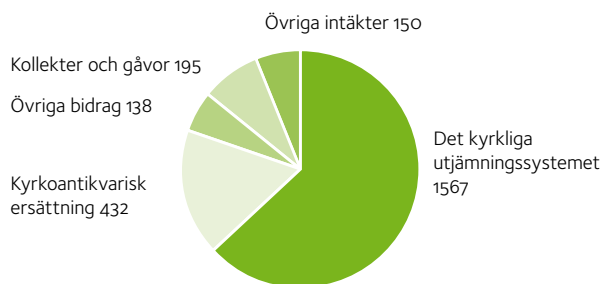


KOMMENTARER TILL EKONOMISKT UTFALL

TOTALA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Det ekonomiska utfallet i koncernen uppgår till –201 (föregående år 354) miljoner kronor och är främst en följd av det negativa resultatet i kapitalförvaltningen uppgående till –256 miljoner kronor. De totala intäkterna uppgår till 2 228 (föregående år 2 643) miljoner kronor, inklusive det negativa resultatet av kapitalförvaltningen. Den största intäktsposten är utjämningsavgifter. De omfördelas till stor del i det kyrkliga utjämningsystemet i form av utjämningsbidrag. Den näst största intäktsposten är erhållna bidrag, främst den kyrkoantikvariska ersättningen, som intäktsförs i den utsträckning som den används. Ännu inte använda medel skuldförs i balansräkningen. Övriga bidrag kommer bland annat från Sida, EU och olika stiftelser och används främst i den internationella verksamheten. Kollektor och gåvor är en annan betydelsefull intäkt, inte minst för den internationella verksamheten. I övriga intäkter ingår återbetalning av särskild löneskatt uppgående till 117 miljoner kronor, som berör pensionsavsättningar före år 2000. Beloppet har inkommit 2012 och redovisas som kortfristig fordran.

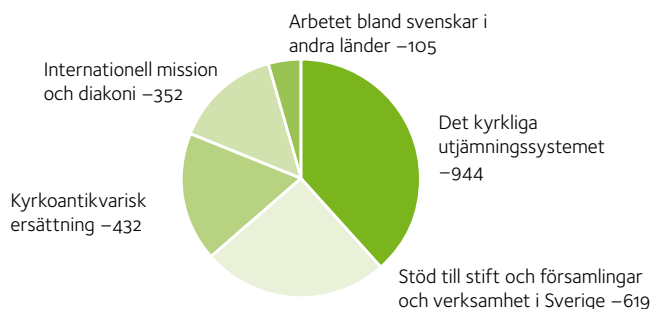
DIAGRAM 1: INTÄKTER* 2011 (MILJONER KRONOR)



*exklusive det negativa resultatet av finansförvaltningen.

Inriktningen på verksamheten utgår från kyrkoordningen och från de beslut som kyrkomötet och kyrkostyrelsen fattar. De totala kostnaderna uppgår till 2 452 (föregående år 2 339) miljoner kronor. Den ekonomiska omfattningen av de huvudsakliga uppgifterna framgår i nedanstående diagram.

DIAGRAM 2: KOSTNADER 2011 (MILJONER KRONOR)



TABELL 1: KOSTNADER FÖRDELADE PÅ UPPGIFTER 2011 (MILJONER KRONOR)

	Utfall 2011	Utfall 2010
Det kyrkliga utjämningsystemet	-944	-921
Stöd till stift och församlingar och verksamhet i Sverige	-619	-630
Kyrkoantikvarisk ersättning	-432	-324
Internationell mission och diakoni	-352	-354
Arbetet bland svenskar i andra länder	-105	-110
Kostnader	-2 452	-2 339

DET KYRKLIGA UTJÄMNINGSSYSTEMET

Den nationella nivån ansvarar för att förmedla kyrkoavgifter till stift och församlingar. Under 2011 förmedlades 12,4 miljarder kronor i kyrkoavgifter. Det kyrkliga utjämningsystemet syftar till att utjämna strukturella och ekonomiska olikheter mellan enheter i Svenska kyrkan, och därigenom skapa förutsättningar för verksamhet över hela landet. Den nationella nivåns uppgift är att svara för det kyrkliga utjämningsystemet, vilket innebär att administrera systemet och att fastställa nivåerna i systemet. En annan uppgift i anslutning till detta är förmedling av begravningsavgifter. Utjämningsystemet består av generell utjämning av intäkter och kostnader mellan församlingarna, samt allmän utjämning som finansierar verksamheten på nationell nivå och stiftsbidraget. Bidraget från nationell nivå till stiftens har minskat jämfört med föregående år till följd av en motsvarande ökad utdelning från prästlönstillgångarna till stiftens.

STÖD TILL STIFT OCH FÖRSAMLINGAR OCH VERKSAMHET I SVERIGE

STÖD TILL STIFT OCH FÖRSAMLINGAR

Uppgiften att stödja stiftens arbete för utveckling av församllingslivet handlar om stöd kopplat till församllings grundläggande uppgift, administration, ekonomi, juridik och kommunikation samt stöd till stift utan en direkt koppling till församllingsnivån. Under året har insatser genomförts för att öka människors samhörighet med Svenska kyrkan, skapa förutsättningar för en effektivare administration och verksamhet, underlätta för beslutsfattare att få tillgång till faktaunderlag och insatser för att kyrkan i högre grad ska uppfattas som relevant för unga i vår tid.

DE KYRKLIGA GRUNDUTBILDNINGARNA

Den nationella nivåns uppgift är att ange villkoren för tillträde till de kyrkliga grundutbildningarna, bestämma utbildningsplaner för dessa samt se till att grundutbildningarna erbjuds i tillräcklig

omfattning. Vidare att stödja rekrytering till kyrklig tjänst och utbildning. Under året har insatser genomförts för att förvalta och genomföra utbildning av diakoner, församlingspedagoger, kyrkomusiker och präster. Därtill har stöd för rekrytering till kyrklig tjänst och utbildning lämnats och översynen av utbildningsorganisationen har fortsatt.

OFFICIELLA RELATIONER TILL ANDRA KYRKOR OCH SAMFUND

Under året har insatser genomförts i form av ekumeniska dialoger och utveckling av såväl ingångna överenskommelser som nya kyrko-relationer nationellt och internationellt. Därtill har genomförandet av generalförsamlingarna för Kyrkornas världsråd respektive Europeiska kyrkokonferensen år 2013 förberetts.

FORSKNING

Under året har insatser genomförts för att främja vetenskaplig forskning inom det teologiska området och andra för kyrkans liv och verksamhet väsentliga områden till stöd för utvecklingsarbetet i stift och församlingar.

KULTURLIV FÖR DIALOG

Uppgiften är att verka för ett rikt och mångfaldigt kulturliv som främjar dialogen kring religion och livstolkning. Under året har insatser genomförts i form av engagemang vid bok- och biblioteksmässan, den internationella filmfestivalen och vetenskapsfestivalen, utdelandet av Svenska kyrkans kulturstipendier samt dialog, samtal och seminarier om kultur med förtroendevalda och anställda vid stift.

DE DIREKTA VALEN

Övergripande ansvar för de direkta valen omfattar samtliga direkta val i hela landet, till kyrkofullmäktige eller direktvalt kyrkoråd i församlingar, till samfälliga kyrkofullmäktige i samfälligheter, till stiftsfullmäktige i stift och till kyrkomötet på den nationella nivån. Det betyder att på olika sätt biträda stiftsstyrelserna i deras uppgifter genom utarbetande av gemensamma rutiner, information och utbildning. Under året har insatser genomförts för att förbereda 2013 års direkta val.

GEMENSAMMA IT-SYSTEM

Under året har drift, förvaltning och utveckling skett av Svenska kyrkans gemensamma IT-plattform och system.

STYRNING OCH ADMINISTRATION

Styrning och administration omfattar arbetet i och med kyrkomötet, kyrkostyrelsen, nämnderna och råden samt administrationen av den nationella nivåns verksamhet. Under året har verksamhets- och ekonomistyrningen utvecklats genom införandet av ett nytt ekonomisystem. Som företrädare för Svenska kyrkan besvaras remisser och löpande kontakter sker med landets beslutsfattare. Ett ansvar finns även att förmedla bilden av vad Svenska kyrkan är och gör. Arbetet har också genomförts kopplat till ansvaret för ledning och samordning av Svenska kyrkans samlade beredskap, hanteringen av kyrkoavgifter, bevarande och vård av kyrkans arkiv och tillsynen av prästlönstillgångarna.

VERKSAMHETENS FINANSIERING OCH KOSTNADER

Stöd till stift och församlingar och verksamhet i Sverige finansieras huvudsakligen genom allmän utjämningsavgift. Kostnaden för stöd till stift och församlingar ligger i nivå med föregående år. I kostnaderna ingår 100 miljoner kronor i tillfälligt församlingsbidrag som i sin helhet betalats ut under året samt 100 miljoner kronor i riktat församlingsbidrag, varav 88 miljoner ännu inte utbetalats. Det riktade församlingsbidraget utgör ett stöd för åtgärder som leder till ökad samverkan i syfte att uppnå bestående förändringar och verksamhetseffektivisering.

Kostnaderna för grundutbildningarna, för officiella relationer till andra kyrkor, för forskning och för kulturliv och dialog ligger i nivå med föregående år. Kostnaderna för de direkta valen ökar jämfört med föregående år som en följd av att vi närmar oss 2013 års kyrkoval.

Kostnaderna för gemensamma datasystem har ökat jämfört med föregående år till följd av utveckling och anpassning av systemen för att svara mot nya behov exempelvis vad gäller indelning och organisationssystem. Kostnaderna för styrning och administration har minskat väsentligt jämfört med föregående år. Detta är huvudsakligen en följd av att i föregående års kostnader ingick vissa omställningskostnader. I kostnaderna ingår också Svenska teologiska institutet i Jerusalem, som är en filial till trossamfundet. I finansieringen med allmän utjämningsavgift för det teologiska institutet ingår 12 miljoner kronor från en femårig fastighetsbudget på totalt 16 miljoner kronor.

DE KYRKLIGA KULTURMINNENA

Under året har kyrkostyrelsen beslutat om fördelning av den statliga kyrkoantikvariska ersättningen, säkerställt utbetalningar och redovisat föregående års utfall till regeringen. Svenska kyrkan erhåller årligen ett bidrag om 460 miljoner kronor från staten för vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena. Årets användning av dessa medel har ökat med 108 miljoner kronor jämfört med föregående år, men är ännu inte i nivå med det årliga bidraget. Mellanskillnaden skuldförs i balansräkningen tills den används.

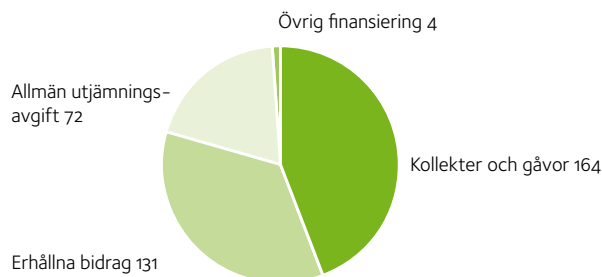
INTERNATIONELL MISSION OCH DIAKONI

Uppgiften är att samordna Svenska kyrkans och dess församlingars ansvar för internationell mission och diakoni vilket innebär att samordna, planera och utveckla Svenska kyrkans och dess församlingars arbete, engagemang och finansiering för internationell mission och diakoni. Verksamheten formas utifrån en nära, målmedveten och strategisk samverkan med församlingarna inom Svenska kyrkan och med andra kyrkor och internationella organ. I detta ligger att verka för internationellt och ekumeniskt samordnad planering av missionsarbete och diakonala insatser.

Under året har Svenska kyrkan och partner samarbetat för teologisk reflektion, kristen enhet och interreligiös förståelse och för att ömsesidigt dela tro och liv. Därtill har insatser genomförts i det ci-

vila samhället för uthållig hushållning av naturresurser och för människors rätt till goda livsbetingelser. Svenska kyrkan och partner har också i det civila samhället varit aktiva för rättvisa, säkra, fredliga och demokratiska samhällen och bidragit till att människor har förmåga att kräva och försvara sina rättigheter och sin värdighet. De har också bidragit till samordning, harmonisering och samarbete i ekumeniska fora. Därtill har insatser genomförts för att integrera Svenska kyrkans internationella arbete på alla nivåer inom Svenska kyrkan och för att allmänheten ska se Svenska kyrkan som en trovärdig aktör. Verksamhetens finansiering framgår i nedanstående diagram:

DIAGRAM 3: FINANSIERING AV INTERNATIONELL MISSION OCH DIAKONI 2011 (MILJONER KRONOR)



Verksamheten finansieras genom kollekter och gåvor 164 (föregående år 166) miljoner kronor, erhållna bidrag 131 (föregående år 104) miljoner kronor, allmän utjämningsavgift 72 (föregående år 47) miljoner kronor, övrig finansiering 4 (föregående år 1) miljoner kronor. Kostnaderna ligger i nivå med föregående år. Mellanskillnaden mellan intäkter och kostnader år 2011 skuldförs i balansräkningen som destinerade medel för användning senare år. I år avsätts 23 miljoner kronor till destinerade medel. Föregående år ianspråktofs destinerade medel med 35 miljoner kronor. Insamlingsbranschen kontrolleras av frivilliga regelverk, bland annat utfärdade av Svensk insamlingskontroll och Frivilligorganisationernas insamlingsråd (FRII). Svenska kyrkan omfattas av och följer de rekommendationer som dessa organisationer ger. Mer information om kollekter och gåvor finns i not 1 och 3.

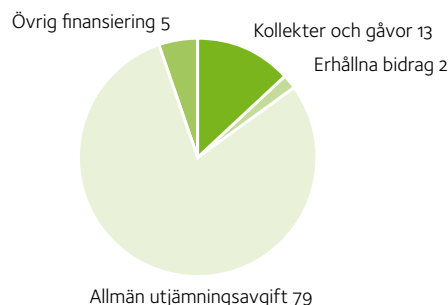
ARBETET BLAND SVENSKAR I ANDRA LÄNDER

Uppgiften innebär att verka för att det finns kyrklig verksamhet för svenskar som vistas utomlands och samverka med nordiska och internationella organ samt främja ett ekumeniskt samarbete. Verksamheten omfattar 42 utlandsförsamlingar varav 6 är filialer till trossamfundet.

Under året har insatser genomförts för att anpassa verksamhetens omfattning utifrån nationell och lokal försörjningsförmåga, åstadkomma en ändamålsenlig och effektiv lokalförsörjning och fastighetsförvaltning samt öka insamlingen av medel i Sverige och utomlands. Det handlar också om en satsning för att utveckla arbetet bland unga vuxna utomlands och för att stärka det frivilliga engage-

manget. Därtill har kyrkomötet beslutat om förändringar i styrningen av arbetet bland svenskar i andra länder och det demokratiska inflytandet för utlandssvenskar i Svenska kyrkan. Verksamhetens finansiering framgår i nedanstående diagram:

DIAGRAM 4: FINANSIERING AV ARBETE BLAND SVENSKAR I ANDRA LÄNDER 2011 (MILJONER KRONOR)



Arbete bland svenskar i andra länder finansieras av kollekter och gåvor 13 (föregående år 11) miljoner kronor, erhållna bidrag 2 (föregående år 7) miljoner kronor, allmän utjämningsavgift 79 (föregående år 87) miljoner kronor, övrig finansiering 5 (föregående år 4) miljoner kronor. Kostnaderna för verksamheten har minskat jämfört med föregående år till följd av det förändringsarbete som inleddes 2010. I finansieringen med allmän utjämningsavgift tillkommer 8 miljoner kronor från en femårig fastighetsbudget på totalt 105 miljoner kronor.

FÖRVALTNING AV DET NATIONELLA KAPITALET

Den nationella nivåns uppgift är att förvalta det nationella kapitalet på ett sådant sätt att detta bevaras till sin reella (värdesäkrade) nivå mätt över rullande tioårsperioder. Ett kapitalförvaltningsråd under kyrkostyrelsen kompletterad med externa experter ansvarar för förvaltningen.

Svenska kyrkan har en långsiktig förvaltning med långsiktiga mål. Den inriktning på hållbarhet och etik som präglar förvaltningen kommer ibland under enskilda år att uppvisa stora skillnader jämfört med de index som förvaltningar normalt mäts mot. Inom ramen för det etiska arbetet finns Ethosfonderna även tillgängliga för hela kyrkan. Innehaven redovisas i sin helhet på svenskakyrkan.se/ekonomiochfinans. På grund av en restriktiv hållning mot att investera i bolag inom t.ex. oljesektorn blir svängningarna mot den sektorn extra tydliga. Eftersom några av Stockholmbörsens vinnare inte finns i portföljen erhålls en lägre avkastning 2011 jämfört med mer indexnära portföljer.

Svenska kyrkan arbetar med externa förvaltare, se tabell 3. Förvaltarna av i första hand globala aktier fortsätter att visa att en förvaltning baserad på hållbarhet mycket väl kan ge en betydligt bättre avkastning än sina jämförelseindex. Generation Investment Management har trots årets något svaga resultat sedan starten 2008 gett 5 procent i årlig avkastning vilket är 4,5 procent bättre än sitt index. First States Global Emerging Markets har sedan 2009 gett 15,6 pro-

cent i årlig avkastning vilket är 6,2 procent bättre än index. Under hösten vände utvecklingen något på de flesta av världens börser. Men det har varit en ryckig utveckling präglad av nervositet och osäkerhet. Svenska aktier steg till slut med 2 procent under det sista tertialet. Men året slutade ändå på -13,5 procent för Stockholmsbörsen. Globala aktier återhämtade sig något snabbare och tog tillbaka nästan hälften av de 11 procent man förlorade under årets första åtta månader. Emerging Markets tappade ytterligare 2 procent under det sista tertialet. Tack vare lägre räntenivåer för statsobligationer blev dock utvecklingen mycket positiv för ränteportföljerna. Svenska räntor steg till slut med inte mindre än 8,4 procent i värde för helåret.

På grund av den stora osäkerhet som rått har valet varit att ligga underexponerade mot aktier och till och med minska andelen aktier något under perioden. Vid årsskiftet var andelen aktier 49 procent, en undervikt med 11 procentenheter mot normalportföljen.

Marknadsvärdet på placeringstillgångarna i kapitalförvaltningen uppgick per den 31 december 2011 till 4 521 miljoner kronor, (5 053 miljoner kronor per 31 dec 2010). Det förvaltrade kapitalet var 532 miljoner kronor lägre än vid förra årsskiftet, varav 200 miljoner kronor, är hänförligt till utbetalningar avseende församlingsbidrag.

Resultatet för helåret 2011 uppgick till -256 miljoner kronor, vilket motsvarar en avkastning på -5,1 procent. Ränteförvaltningen hade ett positivt resultat med totalt 158 miljoner kronor medan aktieförvaltningen sammanlagt bidrog negativt med -414 miljoner kronor under perioden. Valutakursförändringarna påverkade den globala aktieportföljens resultat positivt under 2011 med ca 2 procent.

TABELL 2: PORTFÖLJENS AVKASTNING PER TILLGÅNGSSLAG

Belopp i mnkr	Resultat 2011		Index-utveckling	Jämförelse-index
	Avkastning			
Svenska aktier	-278	-20,7%	-13,5%	SIX RX
Globala aktier	-108	-8,6%	-5,7%	DJSI
Emerging markets	-28	-13,1%	-16,5%	MSCI EM
Svenska räntor	147	8,4%	8,4%	OMRX Bond
Globala räntor	8	3,5%	2,7%	Merrill Lynch EMU
Alternativa placeringar	1	1,0%	0,1%	3 mån SSVX
Totalt i förvaltning	-256	-5,1%	-2,8%	

Enligt nedanstående tabell 3 uppgår marknadsvärdet till 4 521 miljoner kronor. Däri ingår likvida medel och upplupna ränteintäkter om 208 miljoner kronor. Utan dessa poster uppgår saldot till 4 313 miljoner kronor att jämföra med not 24. Enligt not 24 uppgår marknadsvärdet till 4 595 miljoner kronor. Däri ingår verksamhetsdestinerade medel om 260 miljoner kronor, Professorsfonden om 17 miljoner kronor och minnesfonder om 5 miljoner kronor. Utan dessa avsättningar och fonder kvarstår 4 313 miljoner kronor att jämföra med nedanstående tabell.

TABELL 3: PORTFÖLJENS FÖRDELNING PER FÖRVALTNING OCH TILLGÅNGSSLAG

Alla belopp i mnkr	Marknadsvärde 2011	Andel 2011	Marknadsvärde 2010	Andel 2010	Normalportfölj
DNB (f.d. Carlsson)	288	6%	740	15%	
Ethos aktiefond (SEB)	341	8%	669	13%	
Nordea Swedish Stars	201	4%	-	-	
Egen förvaltning/Catella	4	0%	19	0%	
Svenska aktier	833	18%	1 427	28%	25%
Ethos global SAM	445	10%	535	11%	
GIM	518	12%	553	11%	
DNB Miljöinvest (f.d. DnBNOR)	76	2%	54	1%	
RCM	-	-	346	7%	
Globala aktier	1 039	23%	1 488	30%	30%
First State	252	6%	197	4%	
GIM Asia Fund	93	2%	-	-	
Emerging Markets	345	8%	197	4%	5%
Total aktieportfölj	2 217	49%	3 112	62%	60%
Alfred Berg	680	15%	628	12%	
Nordea	645	14%	592	12%	
Ethos räntefond (SEB)	708	16%	510	10%	
Svenska räntor	2 033	45%	1 730	34%	35%
Nordea fond	-	-	212	4%	
Globala räntor	-	-	212	4%	5%
Total ränteportfölj	2 033	45%	1 942	38%	40%
Excalibur	100	2%	-	-	
Alternativa placeringar	100	2%	-	-	
Likvida medel	171	4%	-	-	
Total portfölj	4 521	100%	5 053	100%	100%

Utöver kapitalförvaltningen tillkommer likviditetsförvaltningen som uppgår till 2 153 miljoner kronor och är placerade i kortfristiga räntebärande placeringar samt likvida medel på kyrkkontot som uppgår till 1 408 miljoner kronor. Under 2011 har likviditetsförvaltningen givit en avkastning utöver ordinarie ränta vilket medfört att 18 miljoner kronor kunnat fördelas till stift och församlingar som tilläggsränta på kyrkkontot.

RISKHANTERING INOM FINANSFUNKTIONEN

Syftet med riskhantering inom finansfunktionen är att säkerställa att förvaltningen av de finansiella tillgångarna sker på ett tillfredsställande sätt. Metoden för att uppnå detta är att löpande bevaka, utvärdera och kontrollera de finansiella riskerna. Utformningen av denna verksamhet ska säkerställa att förvaltningen följer beslutade strategier och riktlinjer.

De risker som är förknippade med förvaltningen kan delas upp i marknadsrisk, kredit- och motpartsrisk, valutarisk, likviditetsrisk, legal och operativ risk. Dessa risker avgränsas i den finanspolicy som finns för verksamheten. Riskerna hanteras genom god intern kontroll exempelvis vad gäller en säker hantering av transaktioner, klart definierade och avgränsade ansvarsområden samt dokumenterade rutinbeskrivningar. Arbetet med kontroll och uppföljning av risk i förvaltningen är strukturerade kring två huvudfunktioner: Löpande kontroll och granskning av risk mot limit samt rapportgenerering.

Svenska kyrkan har valt att anlita externa förvaltare för merparten av det förvaltrade kapitalet. Det innebär att de huvudsakliga operativa riskerna uppstår hos de externa förvaltarna och depåbankerna.

STIFTELSE

Svenska kyrkan på nationell nivå förvaltar 86 (föregående år 86) stiftelser med anknuten förvaltning. Stiftelserna är egna juridiska personer och ingår därför inte i balans- och resultaträkningen för Svenska kyrkan på nationell nivå. Tillgångarna i stiftelserna har vid årsskiftet ett bokfört värde på 147 (föregående år 174) miljoner kronor. Avkastningen från stiftelserna tillförs till stor del den verksamhet som bedrivs inom Svenska kyrkan på nationell nivå.

DESTINERADE MEDEL

Under året är nettoförändringen av destinerade medel 22 (föregående år -37) miljoner kronor. Det innebär att reserverade medel ökat till skillnad från föregående år, då medel ianspråkto. Mer information om destinerade medel finns i not 1 och 14.

EGET KAPITAL

Målnivån för eget kapital för Svenska kyrkan på nationell nivå bestämdes av kyrkomötet 2008 till 4 000 miljoner kronor, med en årlig uppräkningsenligt konsumentprisindex. När eget kapital överstiger målnivån med mer än 25 procent, behöver detta särskilt kommenteras vilket var fallet år 2010. På grund av finansöron under hösten 2011 och genom finansiellt stöd till stift och församlingar är åter eget kapital under denna nivå. Mer information om eget kapital finns i not 1 och 16.

TABELL 4: MÅLKAPITAL FÖR SVENSKA KYRKAN PÅ NATIONELL NIVÅ 2011 (MILJONER KRONOR)

	Utfall 2011	Utfall 2010
Totalt eget kapital	5 064	5 265
Målvärde	4 211	4 130
Målvärde +25%	5 264	5 163
Avvikelse mot målvärde +25%	-200	+102

VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Inga väsentliga händelser finns ett notera efter balansdagen. Framtida utveckling behandlas i bland annat skriften ”Nyckeln till Svenska kyrkan – en skrift om organisation, verksamhet och ekonomi 2011”.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Resultatet av verksamheten samt ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår i övrigt av efterföljande resultat- och balansräkningar med noter.

KONCERNEN 5 ÅR I SAMMANDRAG

Belopp i miljoner kronor

Resultaträkning	2011	2010	2009	2008	2007
<i>Intäkter</i>					
Utgjänningsavgifter	1 567	1 553	1 502	1 440	1 400
Kollekter och gåvor	195	190	190	213	197
Kapitalförvaltning	-256	429	763	-786	97
Övriga intäkter	722	471	510	475	438
Summa intäkter	2 228	2 643	2 965	1 342	2 132
<i>Kostnader</i>					
Utgjänningsbidrag	-944	-921	-953	-839	-835
Övriga kostnader	-1 508	-1 418	-1 515	-1 378	-1 304
Summa kostnader	-2 452	-2 339	-2 468	-2 217	-2 139
Övriga resultatposter	45	13	7	32	9
Förändring destinerade medel	-22	37	62	19	34
Årets resultat	-201	354	566	-824	36
Balansräkning					
Tillgångar	8 612	8 815	8 130	7 530	8 379
Eget kapital	5 064	5 265	4 911	4 345	5 170
Skulder, avsättningar och destinerade medel	3 548	3 550	3 219	3 184	3 209
Soliditet*	59%	60%	60%	58%	62%
Personal					
Medeltal anställda					
Sverige	286	307	325	315	308
Utland	115	138	154	164	163

*) Eget kapital i procent av totala tillgångar.

RESULTATRÄKNINGAR

Belopp i tkr	Not	Koncernen		Moderföretaget	
		2011	2010	2011	2010
	1				
Intäkter					
Utgjänningsavgifter	2	1 567 225	1 552 724	1 567 225	1 552 724
Kollekter och gåvor	3	194 940	190 654	194 940	190 654
Erhållna bidrag	4	570 162	439 045	570 162	439 045
Resultat av ideella placeringar	5	1 235	-1 753	673	-2 474
Resultat av likviditetsförvaltning	6	534	1 195	1 175	1 418
Resultat av kapitalförvaltning	7	-256 072	428 968	-256 072	428 968
Övriga intäkter	8	150 107	32 438	150 604	32 768
Summa		2 228 131	2 643 271	2 228 707	2 643 103
Kostnader					
Utgjänningsbidrag	2	-943 946	-921 266	-943 946	-921 266
Lämnade bidrag	9	-909 558	-804 418	-909 558	-804 418
Övriga externa kostnader	8	-301 057	-266 858	-304 482	-270 621
Personalkostnader	10, 11, 12	-284 867	-328 991	-284 867	-328 991
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	13	-12 923	-17 362	-10 634	-15 119
Summa		-2 452 351	-2 338 895	-2 453 487	-2 340 415
Resultat före förändring av destinerade medel		-224 220	304 376	-224 780	302 688
Förändring destinerade medel	14	-21 850	36 619	-21 850	36 619
Resultat efter förändring av destinerade medel		-246 070	340 995	-246 630	339 307
<i>Andel i intresseföretagens resultat</i>		3 256	6 526	-	-
Resultat före finansiella poster		-242 814	347 521	-246 630	339 307
<i>Finansiella poster</i>	15				
Finansiella intäkter		45 581	6 335	45 581	6 335
Finansiella kostnader		-2 922	-1 176	-2 922	-1 176
Summa		42 659	5 159	42 659	5 159
Resultat efter finansiella poster		-200 155	352 680	-203 971	344 466
<i>Bokslutsdispositioner</i>		-140	-	-	-
<i>Koncernföretagens skatt</i>		-1 013	1 666	-	-
Årets resultat	16	-201 308	354 346	-203 971	344 466

BALANSRÄKNINGAR

Belopp i tkr	Not	Koncernen		Moderföretaget	
		2011-12-31	2010-12-31	2011-12-31	2010-12-31
TILLGÅNGAR	1				
<i>Anläggningstillgångar</i>					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>					
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	17	13 998	9 178	13 998	9 178
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Byggnader och mark	18	142 518	146 906	72 789	75 185
Inventarier	19	11 510	10 137	10 634	9 139
Summa		154 028	157 043	83 423	84 324
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Andelar i koncernföretag	20	-	-	55 774	55 774
Långfristiga fordringar i koncernföretag	21	-	-	30 000	30 000
Andelar i intresseföretag	22	52 860	50 469	42 295	42 258
Ideella placeringar	23	40 505	40 184	34 387	34 377
Andra långfristiga värdepappersinnehav	24	4 595 271	5 234 224	4 595 271	5 234 224
Övriga långfristiga fordringar		185	249	185	249
Summa		4 688 821	5 325 126	4 757 912	5 396 882
Summa anläggningstillgångar		4 856 847	5 491 347	4 855 333	5 490 384
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Varulager		2 307	1 600	2 307	1 600
<i>Kortfristiga fordringar</i>					
Kortfristiga fordringar		143 376	25 674	143 332	25 667
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25	49 389	55 851	49 389	55 851
Summa		192 765	81 525	192 721	81 518
<i>Kortfristiga placeringar</i>	26	2 152 532	1 781 057	2 152 532	1 781 057
Kassa och bank	27	1 407 983	1 459 352	1 407 983	1 459 352
Summa omsättningstillgångar		3 755 587	3 323 534	3 755 543	3 323 527
SUMMA TILLGÅNGAR		8 612 434	8 814 881	8 610 876	8 813 911
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
<i>Eget kapital</i>	16				
Eget kapital vid årets början		5 265 342	4 910 996	5 260 314	4 915 848
Årets resultat		-201 308	354 346	-203 971	344 466
Summa		5 064 034	5 265 342	5 056 343	5 260 314
<i>Destinerade medel</i>	14	238 895	217 045	238 895	217 045
<i>Avsättningar för pensioner</i>	28	71 827	73 438	71 827	73 438
<i>Övriga avsättningar</i>	29	123 351	25 854	123 351	25 854
<i>Kortfristiga skulder</i>					
Leverantörsskulder		55 407	46 961	53 870	46 505
Skulder till koncernföretag				7 682	4 520
Övriga kortfristiga skulder	27	3 006 837	3 113 786	3 006 825	3 113 780
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30	52 083	72 455	52 083	72 455
Summa		3 114 327	3 233 202	3 120 460	3 237 260
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		8 612 434	8 814 881	8 610 876	8 813 911
<i>Ställda säkerheter</i>	31	50 000	50 000	50 000	50 000
<i>Ansvarsförbindelser</i>	32	-	3 302	-	3 302

KASSAFLÖDESANALYSER

Belopp i tkr	Not	Koncernen		Moderföretaget	
		2011	2010	2011	2010
Den löpande verksamheten					
Inbetalningar från verksamheten exkl finansförvaltning		2 407 177	2 391 466	2 404 173	2 391 760
Utbetalningar av bidrag samt till leverantörer och anställda		-2 400 970	-2 365 090	-2 400 885	-2 373 877
Netto räntor och utdelningar		209 569	168 706	210 210	168 929
Nettoförändring i ideella placeringar	23	538	-5	-24	-24
Nettoförändring i likviditetsförvaltning *		-376 942	-282 240	-376 942	-282 240
Förändring av Kyrkkontot *		-189 878	283 236	-189 878	283 236
Nettoförändring i kapitalförvaltning		217 979	149 664	220 644	157 875
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-132 527	345 737	-132 702	345 659
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella och immateriella anläggningstillgångar		-14 728	-698	-14 553	-620
Finansieringsverksamheten					
Ökning/minskning av skulder		95 886	-12 741	95 886	-12 741
Årets kassaflöde		-51 369	332 298	-51 369	332 298
Likvida medel vid årets början		1 459 352	1 127 054	1 459 352	1 127 054
Likvida medel vid årets slut		1 407 983	1 459 352	1 407 983	1 459 352

*) I likviditetsförvaltningen ingår även placeringar av kyrkkontomedel.

NOTER FÖR KONCERNEN OCH MODERFÖRETAGET

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Alla belopp är angivna i tusental kronor (tkr) om inte annat anges.

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens (BFN) allmänna råd med undantag för BFNAR 2002:10 samt resultaträkningens uppställningsform. Uttalande om redovisning av gåvor för ideella föreningar och registrerade trossamfund där Svenska kyrkan beträffande redovisning av destinerade medel (gåvor) tillämpar riktlinjer fastställda av Svenska kyrkans redovisningskommitté (Kred), Redovisning av ändamålsbestämda gåvor. Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

DESTINERADE MEDEL: I vissa fall är intäkter förenade med villkor som innebär att medlen ska användas för viss angiven verksamhet (verksamhetsdestinerade medel) eller visst angivet ändamål inom en verksamhet (ändamålsdestinerade medel). För Svenska kyrkan är det angeläget att gentemot givare tydligt visa att erhållna destinerade medel hålls åtskilda från övriga medel och ej är möjliga att använda för andra ändamål. För att uppnå en rättvisande bild avsätts medlen i de fall intäkten inte kunnat användas för den angivna verksamheten eller ändamålet under året som förändring av destinerade medel i resultaträkningen och som destinerade medel i balansräkningen. När utbetalning sker till den angivna verksamheten eller ändamålet ianspråk tas destinerade medel.

Koncernredovisning

Koncernredovisning har upprättats med tillämpning av förvärvsmetoden och med vägledning av Redovisningsrådets rekommendation (RR1:00). I koncernredovisningen ingår dotterföretag där moderföretaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av rösterna.

Intresseföretagsredovisning

Som intresseföretag betraktas de företag där koncernen har ett långsiktigt ägarintresse och där moderföretaget direkt eller indirekt innehar mer än 20 procent av rösterna för samtliga aktier. Andelar i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Skillnaden mellan intresseföretagens redovisade värde i koncernen och koncernens andel av intresseföretagens egna kapital utgör goodwill/negativ goodwill, vilken skrivs av/löses upp över 5 år. I noten 22 redovisas samtliga intresseföretag. Intresseföretagsinnehav av ideell karaktär redovisas i balansräkningen under rubriken ideella placeringar.

Intäktsredovisning

Svenska kyrkans nationella nivå ansvarar för förmedlingen av de kyrkoavgifter som Skatteverket uppbär för Svenska kyrkans räkning. Den del av kyrkoavgifterna som överförs till församlingar, samfälligheter och stift redovisas endast över balansräkningen.

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Kollektor och gåvor samt erhållna bidrag intäktsförs som huvudregel när gåvan sakrättsligt är genomförd.

Kollekter och gåvor

Med kollektor och gåvor avses i huvudsak insamlade medel från allmänheten som ställs till Svenska kyrkans förfogande. Gåvor och testamenten som utgörs av annat än kontanta medel värderas till marknadsvärde vid gåvotillfället. Aktier erhållna genom gåva eller testamente värderas till marknadsvärde vid tidpunkten för överföring till Svenska kyrkans depå. I det fall tillgången avyttras i nära anslutning till gåvotillfället värderas tillgången till faktiskt erhållen likvid.

Erhållna bidrag

Med begreppet bidrag avses medel som erhållits från externa bidragsgivare och där bidraget grundas på avtal eller liknande handling samt där återrapporteringskyldighet föreligger samt utdelning från förvaldade stiftelser och stiftelseliknande rättssubjekt.

Bidrag från svenska staten avseende kyrkoantikvarisk ersättning redovisas liksom bidrag från Sida i enlighet med BFNAR 2002:11 Uttalande om redovisning av bidrag av likvida medel till ideella föreningar och registrerade trossamfund från offentligrättsliga organ, och skuldförs till dess att de kostnader som bidraget ska täcka uppkommit varvid intäktsföring sker.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal, oavsett om de är finansiella eller operationella, redovisas som hyresavtal (operationella leasingavtal).

Tillgångar och skulder i utländsk valuta

Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas enligt balansdagens kurs. Fastigheter redovisas dock till historisk anskaffningskurs.

Fordringar

Fordringar har tagits upp till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Utgifter för utvecklingsarbeten av datorprogram kostnadsförs vanligtvis löpande när de uppkommer. Vissa större utvecklingsprojekt som har ansetts vara av väsentligt värde under kommande år har aktiverats i balansräkningen som balanserade utgifter för utvecklingsarbeten. Kostnader direkt hänförliga till utveckling av tillgången har ökat tillgångens redovisade värde. Datorprogram som ej är egenutvecklade kostnadsförs vid anskaffningen.

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Utgifter för förbättringar av tillgångars prestanda, utöver ursprunglig nivå, ökar tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivningsmetod används. Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	10–50 år
Installationer	10 år
Kontorsmöbler	10 år
Kontorsmaskiner	5 år
Datorprogram	4–5 år
Datorer	4 år från och med 2010
Övrig datautrustning	3 år

I de fall en tillgångs redovisade värde överstiger dess verkliga värde skrivs tillgången ner till verkligt värde.

Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas till verkligt värde enligt ÅRL 4 kap 14 § a–g. För ideella placeringar sker dock annan bedömning, se nedan.

Affärsdagsredovisning

Transaktioner på de finansiella marknaderna redovisas i balansräkningen per affärsdagen. Affärsdagen är den tidpunkt då de väsentliga rättigheterna och därmed riskerna övergår mellan parterna.

Ideella placeringar

Med ideella placeringar avses placeringar där såväl ekonomisk som social avkastning legat till grund för placeringsbeslutet. I balansräkningen redovisas samtliga ideella placeringar under denna rubrik, trots att vissa innehav uppfyller kriteriet för intresseföretag. Därmed kommer rubriken intresseföretag i balansräkningen endast att redovisa intresseföretag som inte är av ideell karaktär. Värdering av ideella placeringar sker individuellt för varje enskilt innehav till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärde om inte annat anges.

Kapital- och likviditetsförvaltning

Inom kapitalförvaltningen förvaltas den nationella nivåns långfristiga värdepapper. Förvaltningen strävar efter att uppnå bästa möjliga uthålliga totalavkastning med beaktande av kyrkans grundläggande värderingar.

Inom likviditetsförvaltningen förvaltas överlikviditeten från Kyrkkontot huvudsakligen genom placeringar i kortfristiga värdepapper.

Värdepapper i kapitalförvaltningen redovisas, med stöd av Fars RedR 5 som anläggningstillgång då förvaltningen är av långsiktig karaktär. Likviditetsförvaltningens tillgångar redovisas som kortfristiga placeringar.

- Aktier och andelar

Värdering av noterade aktier och andelar sker till verkligt värde baserat på senaste betalkurs under årets sista handelsdag.

- Obligationer och andra räntebärande tillgångar

Obligationer och andra räntebärande tillgångar värderas till verkligt värde. Verkligt värde beräknas utifrån balansdagens officiella marknadsnotering (oftast mid-kurs). Innehav som inte har officiell marknadsnotering värderas till noterade priser observerbara i en aktiv marknad. I de fall instrumenten inte handlas på en aktiv marknad och tillförlitliga marknadspriser inte finns att tillgå värderas instrumentet med hjälp av allmänt vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras till relevant värderingskurva.

Nettoresultatet utgörs av skillnaden mellan genomsnittligt upplupet anskaffningsvärde och försäljningsvärde/verkligt värde. Det upplupna anskaffningsvärdet utgörs av den effektiva räntan vid anskaffningstidpunkten. Detta innebär att förvärvade över- och undervärden periodiseras under återstående löptid till nästa ränteställningstillfälle. Över- och undervärdena redovisas som ränteintäkt.

Eget kapital

Enligt 51 kap i kyrkoordningen ska den nationella nivåns kapital förvaltas på ett sådant sätt att kapitalet bevaras till sin reella nivå mätt över rullande tioårsperioder. Målnivån är 4 miljarder kronor. Från och med 2009 sker en årlig indexuppräknings enligt konsumentprisindex.

I not 16 redovisas hur eget kapital förhåller sig till den målsatta värdesäkrade nivån.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst, men ovissa till belopp eller tidpunkt då de ska infrias. Värdering av avsättningar har skett till det belopp som beräknas komma att betalas.

NOT 2 – UTJÄMNINGSavgifter och utjämningsbidrag

Koncernen och moderföretaget	2011	2010
Regler om ekonomisk utjämning återfinns i 44 kap. i kyrkoordningen.		
<i>Utjämningsavgifter</i>		
Allmän utjämningsavgift*	845 784	845 081
Inkomstutjämningsavgift	314 474	312 121
<i>Kostnadsutjämningsavgift för</i>		
- Kyrkunderhåll	81 434	74 505
- Kostnadsutjämningskonstant	113 467	111 548
- Andel medlemmar	212 066	209 469
	406 967	395 522
Summa utjämningsavgifter	1 567 225	1 552 724
<i>Utjämningsbidrag</i>		
Inkomstutjämningsbidrag	-314 483	-312 125
<i>Kostnadsutjämningsbidrag för</i>		
- Kyrkunderhåll	-84 742	-77 455
- Kostnadsutjämningskonstant	-112 505	-110 603
- Andel medlemmar	-211 536	-208 113
	-408 783	-396 171
Stiftsbidrag	-220 680	-212 970
Summa utjämningsbidrag	-943 946	-921 266

*) Församlingarna betalar en allmän utjämningsavgift som uppgår till 7 öre per 100 kronor av avgiftsunderlaget.

NOT 3 – KOLLEKTER och GÅVOR

Koncernen och moderföretaget	2011	2010
<i>Kollekter</i>		
Rikskollekter	43 143	43 132
Stiftskollekter	1 575	1 282
Församlingskollekt	19 226	21 643
	63 944	66 057
<i>Gåvor*</i>		
Testamenten	42 245	25 584
Övriga gåvor	88 751	99 013
	130 996	124 597
Summa kollekter och gåvor	194 940	190 654
Antal inkomna testamentsärenden	69	77

*Kodrapport enligt Frivilligorganisationernas insamlingsråds kvalitetskod har upprättats för år 2011.

NOT 4 – ERHÅLLNA BIDRAG

Koncernen och moderföretaget	2011	2010
Sidabidrag för		
- Utvecklingssamarbete	76 179	58 557
- Katastrofbistånd	21 356	17 256
- Volontärer	-	2 633
- Administration	7 674	6 640
- Information och opinionsbildning	3 676	3 081
	108 885	88 167
Kyrkoantikvarisk ersättning	431 601	324 466
Stiftelser		
- Förvaltade av Svenska kyrkan på nationell nivå	4 424	7 441
- Övriga stiftelser	1 936	917
	6 360	8 358
Övriga organisationer och företag	11 234	10 630
Radiohjälpen	5 480	5 161
Europeiska Unionen	6 602	2 263
Summa erhållna bidrag	570 162	439 045

NOT 5 – RESULTAT AV IDEELLA PLACERINGAR

	Koncernen		Modersföretaget	
	2011	2010	2011	2010
Räntor och utdelningar	687	690	687	690
Resultatandel ideella intresseföretag	562	721	-	-
Nedskrivning ideella placeringar	-14	-29	-14	-29
Resultat konvertering Oikocredit	-	-3 135	-	-3 135
Resultat av ideella placeringar	1 235	-1 753	673	-2 474

NOT 6 – RESULTAT AV LIKVIDITETSFÖRVALTNING

	Koncernen		Modersföretaget	
	2011	2010	2011	2010
Realisationsresultat vid försäljning	-1 596	2 322	-1 596	2 322
Orealiserat resultat kortfristiga placeringar	-3 871	-8 727	-3 871	-8 727
Ränteintäkter	130 178	42 683	130 083	42 928
Räntekostnader	-106 116	-25 229	-105 380	-25 251
Resultat av likviditetsförvaltning före avsättning	18 595	11 049	19 236	11 272
Avsättningar				
Avsättning för utbetalning nästkommande år	-18 061	-9 854	-18 061	-9 854
Resultat av likviditetsförvaltningen efter avsättning	534	1 195	1 175	1 418

NOT 7 – RESULTAT AV KAPITALFÖRVALTNING

Koncernen och moderföretaget	2011	2010
Aktier och fondandelar		
- Utdelningar	69 311	53 089
- Realiserat resultat	-37 285	230 373
- Orealiserat resultat	-433 716	93 657
	-401 690	377 119
Räntevärdepapper		
- Utdelningar	51 973	64 931
- Räntenetto	51 499	42 776
- Realiserat resultat	-23 014	22 144
- Orealiserat resultat	77 992	-70 612
	158 450	59 239
Provisionskostnader		
- Förvaltningsarvoden	-12 485	-6 775
- Bankkostnader	-347	-615
	-12 832	-7 390
Resultat av kapitalförvaltning	-256 072	428 968

NOT 8 – INKÖP OCH FÖRSÄLJNING MELLAN KONCERNFÖRETAG

Modersföretaget	2011	2010
Av modersföretagets omsättning avser försäljning till andra koncernföretag	598	398
Av modersföretagets inköp avser inköp från andra koncernföretag	-7 430	-7 341

NOT 9 – LÄMNAD E BIDRAG

Koncernen och moderföretaget	2011	2010
Utvecklingssamarbete, katastrofbistånd och kyrkosamverkan i utlandet	-198 325	-196 407
Svenska församlingar i utlandet	-10 031	-7 909
Tillfälligt församlingsbidrag	-100 000	-200 000
Riktat församlingsbidrag	-100 000	-
Kyrkoantikvarisk ersättning	-426 069	-321 492
Verksamhet i Sverige	-75 133	-78 610
Summa lämnade bidrag	-909 558	-804 418

NOT 10 – LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER

Koncernen och moderföretaget	Löner och andra ersättningar 2011	Sociala kostnader 2011	(varav pensionskostnader) 2011	Löner och andra ersättningar 2010	Sociala kostnader 2010	(varav pensionskostnader) 2010
Styrelser, generalsekreterare och verkställande direktör*	-2 215	-1 373	-676	-2 588	-6 737	-5 923 **
Förtroendevalda som inte ingår i styrelsen	-5 260	-1 653	-	-5 258	-1 652	-
Övriga anställda	-171 601	-82 676	-32 130	-190 897	-97 581	-41 618
Summa	-179 076	-85 702	-32 806	-198 743	-105 970	-47 541

*) Inga avtal om avgångsvederlag eller om pensionsavgång föreligger med ledande befattningshavare.

**) I beloppet ingår kostnad i samband med generalsekreterarens avgång med 4 957.

NOT 11 – KÖNSFÖRDELNING BLAND LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE*

Koncernen	2011		2010	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Styrelseledamöter	52%	48%	52%	48%
Generalsekreterare, verkställande direktör		100%		100%

Moderföretaget	2011		2010	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Styrelseledamöter	67%	33%	67%	33%
Generalsekreterare		100%		100%

*) Fördelningen avser förhållandet på balansdagen.

NOT 12 – MEDELANTALET ANSTÄLLDA PER LAND

Koncernen och moder- företaget	2011			2010			Koncernen och moder- företaget	2011			2010		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt		Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
<i>Afrika</i>							<i>Latinamerika</i>						
Etiopien	1	2	3	1	3	4	Brasilien	2		2	1		1
Kenya	2		2	1		1	Colombia		1	1		1	1
Liberia		1	1		1	1	Costa Rica	1	1	2	1	2	3
Sydafrika	1	1	2	3	1	4	<i>Mellanöstern</i>						
Tanzania	2	1	3	4	2	6	Förenade						
Uganda	1		1	1		1	Arabemiraten	1	1	2	1	1	2
Zimbabwe	1		1	1	1	2	Israel	2	3	5	2	4	6
<i>Asien</i>							<i>Nordamerika</i>						
Filippinerna	1		1	1	1	2	USA	6	3	9	4	4	8
Kina	3	3	6	3	3	6	<i>Korttids- anställda *</i>		1	1	3	2	5
Singapore	1	1	2	1	1	2							
Thailand	2	1	3	2	1	3							
<i>Australien</i>	2	2	4	3	2	5							
<i>Europa</i>							<i>Summa utland</i>	63	52	115	74	64	138
Belgien	3	2	5	3	3	6	Sverige	188	98	286	201	106	307
Cypern	1	1	2	1	1	2	Summa	251	150	401	275	170	445
Danmark	1	1	2	3	3	6	*) Avser personer utsända för katastrofinsatser och specialinsatser, samt under 2010 även volontärer.						
Finland		1	1		1	1							
Frankrike	3	3	6	4	3	7							
Grekland	1	1	2	1	1	2							
Italien	1	1	2	1	1	2							
Neder- länderna	2	1	3	2	1	3							
Norge		1	1		1	1							
Schweiz	2	2	4	2	2	4							
Spanien	10	8	18	12	8	20							
Storbritannien	3	4	7	4	4	8							
Tyskland	5	3	8	6	4	10							
Österrike	2	1	3	2	1	3							

**NOT 13 – AVSKRIVNINGAR AV MATERIELLA OCH
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR**

	Koncernen		Moderföretaget	
	2011	2010	2011	2010
Datorprogram	-4 267	-8 127	-4 267	-8 127
Byggnader	-4 388	-4 377	-2 395	-2 384
Inventarier*	-4 268	-4 858	-3 972	-4 608
Summa	-12 923	-17 362	-10 634	-15 119

*) Varav filialer -223 (-184).

NOT 14 – DESTINERADE MEDEL

Koncernen och moderföretaget	2011	2010
Medel vid årets ingång	217 045	253 664
Förändring från årets verksamhet	21 850	–36 619
Belopp vid årets utgång	238 895	217 045
<i>Fördelning per verksamhet vid årets utgång</i>		
Svenska kyrkans internationella arbete	160 996	138 186
Svenska kyrkan i utlandet	35 380	33 585
Övriga verksamheter	42 519	45 274
Summa fördelning vid årets utgång	238 895	217 045
<i>Svenska kyrkans internationella arbete</i>		
Medel vid årets ingång	138 186	173 647
Förändring från årets verksamhet	22 810	–35 461
Belopp vid årets utgång	160 996	138 186
Varav använt för ideella placeringar	33 048	33 048
Varav övriga intecknade medel	6 604	3 585*
Varav ändamålsdestinerade medel	13 488	13 767
Återstår ej intecknade medel	107 856	87 786
	160 996	138 186
<i>Svenska kyrkan i utlandet</i>		
Medel vid årets ingång	33 585	34 250
Förändring från årets verksamhet, filialer	891	–58
Förändring från årets verksamhet, övrigt	904	–607
Belopp vid årets utgång	35 380	33 585
Varav medel filialer	7 748	6 857
Varav övriga intecknade medel	27 632	26 728
	35 380	33 585
<i>Övriga verksamheter</i>		
Medel vid årets ingång	45 274	45 767
Förändring från årets verksamhet, övrigt	–2 755	–493
Belopp vid årets utgång	42 519	45 274

*) 2 252 redovisades 2010 som ändamålsdestinerade medel. Kapitalet får inte förbrukas, därför finns de som intecknade.

NOT 15 – FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Koncernen och moderföretaget	2011	2010
<i>Finansiella intäkter</i>		
Ränteintäkter	40 230	3 539
Övriga finansiella intäkter	5 351	2 796
	45 581	6 335
<i>Finansiella kostnader</i>		
Räntekostnader	–491	–309
Övriga finansiella kostnader	–2 431	–867
	–2 922	–1 176
Summa finansiella intäkter och kostnader	42 659	5 159

NOT 16 – EGET KAPITAL

	Koncernen		Moderföretaget	
	2011	2010	2011	2010
Eget kapital vid årets ingång	5 265 342	4 910 996	5 260 314	4 915 848
Årets resultat	–201 308	354 346	–203 971	344 466
Belopp vid årets utgång	5 064 034	5 265 342	5 056 343	5 260 314

Eget kapital i förhållande till målnivån.

Enhet (mnkr)	31 dec 2011	31 dec 2010	31 dec 2009
Moderföretaget	5 056	5 260	4 916
Koncernen	5 064	5 265	4 911
Målnivå*	4 211	4 130	4 036
Över/under mål för koncernen	853	1 135	875
25% över/under målnivån	–200	+102	–134
<i>Koncernens konsolidering**</i>	120%	127%	122%

*) Målnivån för Svenska kyrkans nationella nivå bestämdes av kyrkomötet 2008 till 4 miljarder kronor, med en årlig indexuppräkning enligt konsumentprisindex.

**) Koncernens konsolidering är beräknad som eget kapital dividerat med eget kapital enligt målnivån. En hög konsolidering uttrycker en förmåga att möta tillfälliga resultatsvängningar.

NOT 17 – BALANSERADE UTGIFTER FÖR UTVECKLINGSARBETEN

Koncernen och moderföretaget	2011	2010
Ingående anskaffningsvärden	50 695	49 049
Årets balanserade utgifter	9 087	1 646
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	59 782	50 695
Ingående avskrivningar	–41 517	–33 390
Årets avskrivningar	–4 267	–8 127
Utgående ackumulerade avskrivningar	–45 784	–41 517
Utgående bokfört värde enligt plan	13 998	9 178

NOT 18 – BYGGNADER OCH MARK

	Koncernen		Moderföretaget	
	2011	2010	2011	2010
Ingående anskaffningsvärden	190 257	193 634	91 049	94 426
Investeringar	-	2 460	-1	2 460
Försäljning	-	-5 837	-	-5 837
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	190 257	190 257	91 048	91 049
Ingående avskrivningar	-43 351	-39 331	-15 864	-13 837
Årets avskrivningar	-4 388	-4 377	-2 395	-2 384
Försäljning	-	357	-	357
Utgående ackumulerade avskrivningar	-47 739	-43 351	-18 259	-15 864
Utgående bokfört värde	142 518	146 906	72 789	75 185
Bokförda värden i koncernen och moderföretaget				
<i>Koncernföretag</i>				
Kyrkans hus, Fjärdingen 15:2, Uppsala			69 729	71 721
<i>Moderföretaget</i>				
Svenska teologiska institutet i Jerusalem			25 758	26 436
Fastigheten Svenska kyrkan i Paris			6 962	7 145
Ärkebiskopsgården, Fjärdingen 21:1, Uppsala			10 442	11 241
Kyrkobyggnad inklusive mark, Bryssel			24 968	25 492
Lägenhet, San Agustin			1 368	1 401
Prästgård, Torrevieja			2 839	2 903
Ekermanska huset, Uppsala			414	473
Hyrd kyrka i Torrevieja			38	94
Summa moderföretaget			72 789	75 185
Summa koncernen			142 518	146 906

NOT 19 – INVENTARIER

	Koncernen		Moderföretaget	
	2011	2010	2011	2010
Ingående anskaffningsvärden	30 882	34 855	28 678	32 728
Inköp	5 545	1 885	5 371	1 808
Försäljningar och utrangeringar	– 392	– 5 858	– 392	– 5 858
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	36 035	30 882	33 657	28 678
Ingående avskrivningar	– 21 507	– 22 620	– 20 301	– 21 664
Årets avskrivningar	– 4 045	– 4 674	– 3 749	– 4 424
Försäljningar och utrangeringar	359	5 787	359	5 787
Utgående ackumulerade avskrivningar	– 25 193	– 21 507	– 23 691	– 20 301
Filialers bokförda värde	668	762	668	762
Utgående bokfört värde	11 510	10 137	10 634	9 139

NOT 20 – ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Moderföretaget	Org nr	Säte	Kapital– andel %	Antal aktier	Bokfört värde 2011	Bokfört värde 2010
Svenska kyrkans förvaltnings AB	556047-5773	Uppsala	100	1 000	55 654	55 654
Svenska kyrkans utbildning AB	556427-5823	Uppsala	100	100	120	120
Summa					55 774	55 774
					2011	2010
Ingående anskaffningsvärde					58 130	58 130
Utgående anskaffningsvärde					58 130	58 130
Ingående nedskrivningar					– 2 356	– 2 356
Utgående nedskrivning					– 2 356	– 2 356
Utgående bokfört värde					55 774	55 774

NOT 21 – LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR I KONCERNFÖRETAG

Moderföretaget	Bokfört värde 2011	Bokfört värde 2010
Ingående fordran	30 000	30 000
Utgående ackumulerad fordran	30 000	30 000
Utgående bokfört värde	30 000	30 000

NOT 22 – ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Koncernen och moderföretaget

						Koncernen		Modorföretaget	
	Org nr	Säte	Kapital- andel %	Rösträtts- andel %	Antal aktier	Bokfört värde 2011	Bokfört värde 2010	Bokfört värde 2011	Bokfört värde 2010
<i>Intresseföretag som ej är ideella placeringar</i>									
Berling Media AB	556191-0521	Stockholm	41	41	512 436	52 860	50 469	42 295	42 258
Summa						52 860	50 469	42 295	42 258
<i>Intresseföretag som är ideella placeringar</i>									
Fairtrade Sverige AB	556554-0415	Stockholm	50	50	2 000	6 118	5 807	-	-
Summa						6 118	5 807	-	-
<i>Avgår: Intresseföretag som är ideella placeringar</i>									
Fairtrade Sverige AB	556554-0415	Stockholm	50	50	2 000	-6 118	-5 807	-	-
Summa intresseföretag						52 860	50 469	42 295	42 258
						Koncernen		Modorföretaget	
						2011	2010	2011	2010
Ingående anskaffningsvärde						56 276	47 056	58 415	58 108
Anskaffningar under året						37	307	37	307
Årets resultatandel intresseföretag som ej är ideella placeringar						2 354	8 211	-	-
Årets resultatandel ideella intresseföretag						311	702	-	-
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde						58 978	56 276	58 452	58 415
Ingående nedskrivningar								-16 157	-16 157
Årets nedskrivningar									
Utgående ackumulerade nedskrivningar								-16 157	-16 157
<i>Avgår: Intresseföretag som är ideella placeringar</i>									
Fairtrade Sverige AB	556554-0415	Stockholm	50	50	2 000	-6 118	-5 807	-	-
Utgående bokfört värde						52 860	50 469	42 295	42 258

NOT 23 – IDEELLA PLACERINGAR

	Koncernen		Moderföretaget	
	2011	2010	2011	2010
Ingående anskaffningsvärde	46 107	48 516	41 051	44 162
Investering under året	24	26 263	24	26 263
Avyttringar under året	-	-29 374	-	-29 374
Resultatandel ideella intresseföretag	311	702	-	-
Utgående anskaffningsvärde	46 442	46 107	41 075	41 051
Ingående nedskrivning	-5 923	-5 894	-6 674	-6 645
Årets nedskrivning	-14	-29	-14	-29
Utgående nedskrivning	-5 937	-5 923	-6 688	-6 674
Utgående bokfört värde	40 505	40 184	34 387	34 377
	Bokfört värde 2011	Bokfört värde 2010	Bokfört värde 2011	Bokfört värde 2010
<i>Ideella intresseföretag</i>				
Fairtrade Sverige AB	6 118	5 807	-	-
Summa	6 118	5 807	-	-
<i>Övriga ideella placeringar</i>				
Oikocredit	26 287	26 263	26 287	26 263
Revers Stiftelsen Kyrkornas U-fond	8 100	8 100	8 100	8 100
Biosensor Applications Sweden AB	-	14	-	14
Summa	34 387	34 377	34 387	34 377
Summa ideella placeringar	40 505	40 184	34 387	34 377

NOT 24 – ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

Koncernen och moderföretaget		2011	2010
Värdepapper			
Aktier och andelar	a)	2 217 275	3 090 812
Räntevärdepapper	b)	2 377 996	2 143 412
Summa bokfört värde		4 595 271	5 234 224
a) Aktier		2011	2010
Aktier i svensk förvaltning		834 033	1 425 115
Aktier i global förvaltning		1 383 242	1 665 697
Summa bokfört värde		2 217 275	3 090 812

NOT 24 – FORTS.

Förteckning största innehav Värdepapper	Bokfört värde	Portfölj- andel %	Bransch
<i>20 största innehaven i svensk förvaltning</i>			
H&M B	61 535	7,4	Sällanköpsvaror
TeliaSonera	55 909	6,7	Telekom
Ericsson B	55 173	6,6	IT
Volvo B	54 526	6,5	Industri
Nordea	46 918	5,6	Finans
Atlas Copco A	46 128	5,5	Industri
Swedbank A	40 456	4,9	Finans
Sandvik	34 600	4,1	Industri
SKF B	31 213	3,7	Industri
Electrolux B	25 596	3,1	Industri
ABB Ltd	24 612	3,0	Industri
AstraZeneca i SEK	22 558	2,7	Hälsovård
Skanska B	20 227	2,4	Industri
SEB A	19 975	2,4	Finans
SCA B	19 901	2,4	Industri
Autoliv Inc i SEK	19 453	2,3	Industri
Elektro B	16 064	1,9	Hälsovård
Tele 2 B	13 483	1,6	Telekom
Svenska Handelsbanken A	13 102	1,6	Finans
Stora Enso	12 380	1,5	Industri
<i>Andel av aktier och andelar i svensk förvaltning</i>	633 808	76,0	
Övriga aktier och andelar i svensk förvaltning	200 225	24,0	
Summa bokfört värde	834 033	100,0	

<i>20 största innehaven i global förvaltning</i>			
Unilever NV	44 896	3,2	Konsumentvaror
Taiwan Semiconductor	30 708	2,2	IT
Henry Schein Inc	28 270	2,0	Hälsovård
Nestle	25 256	1,8	Konsumentvaror
Becton Dickinson & Co	23 959	1,7	Hälsovård
Danaher	23 156	1,7	Industri
Standard Chartered	22 209	1,6	Finans
Legrand	19 869	1,4	Industri
Ebay	18 168	1,3	Tjänster
Roche Holding	16 828	1,2	Hälsovård
TELUS	14 875	1,1	Telekom
Johnson Controls	14 438	1,0	Industri
Brambles	14 327	1,0	Industri
Novo-Nordisk	14 278	1,0	Hälsovård
Mindray Medical	14 069	1,0	Hälsovård
Marubeni	13 657	1,0	Finans
Travis Perkins	13 279	1,0	Industri
Schneider Electric	13 210	1,0	Industri
Computershare	13 192	1,0	IT
SGS	13 029	0,9	Energi
<i>Andel av aktier i global förvaltning</i>	391 676	28,3	
Övriga aktier och andelar i global förvaltning	991 568	71,7	
Summa bokfört värde	1 383 242	100,0	

NOT 24 – FORTS.

b) Räntevärdepapper

Emittenter	2011		2010	
	Bokfört värde	Portfölj-andel %	Bokfört värde	Portfölj-andel %
Staten	436 244	18,3	279 876	13,1
Bostäder	727 788	30,6	833 248	38,9
Företag	54 047	2,3	-	-
Banker	78 508	3,3	58 572	2,7
Andel av ränteportföljen	1 296 587	54,5	1 171 696	54,7
Fondandelar i SEB Ethos räntefond	980 386	41,3	760 019	35,5
Fondandelar i Excalibur specialfond	101 023	4,2	-	-
Fondandelar i Nordea insitutionella företagsobligationsfond	-	-	211 697	9,9
Summa bokfört värde	2 377 996	100,0	2 143 412	100,0
Duration svenska innehav		4,0 år	3,7 år	
Duration globala innehav		-	4,2 år	
Total duration		4,0 år	3,7 år	

NOT 25 – FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Koncernen och moderföretaget	2011	2010
Upplupna ränteintäkter	36 806	37 077
Övriga upplupna intäkter	6 173	8 328
Övriga förutbetalda kostnader	6 410	10 446
Summa	49 389	55 851

NOT 26 – KORTFRISTIGA PLACERINGAR

Koncernen och moderföretaget	2011		2010	
	Bokfört värde	Portfölj-andel %	Bokfört värde	Portfölj-andel %
<i>Värdepapper</i>				
Löptid upp till 1 år	1 209 968	56,2	1 311 176	73,6
Löptid 1–3 år	433 377	20,1	254 801	14,3
Löptid över 3 år	509 187	23,7	215 080	12,1
Summa bokfört värde	2 152 532	100,0	1 781 057	100,0
Duration	0,7 år		0,8 år	
Emittenter	Bokfört värde	Portfölj-andel %	Bokfört värde	Portfölj-andel %
Bank	916 070	42,6	769 452	43,2
Bostäder	321 069	14,9	441 797	24,8
Företag	651 104	30,2	458 606	25,7
Kommuner	148 771	6,9	-	-
Världsbanken	32 083	1,5	29 340	1,6
Europeiska Inv.banken	83 435	3,9	81 862	4,6
Summa bokfört värde	2 152 532	100,0	1 781 057	100,0
Fem största innehav	Bokfört värde	Portfölj-andel %		
SBAB FRN 130308	99 745	4,6		
Nordea FRN 16/11	99 009	4,6		
Karlstads Kommun 120604	98 892	4,6		
Stadshypotek 120605	98 885	4,6		
Swedbank FRN 15/04	98 011	4,6		
<i>Andel av den kortfristiga portföljen</i>	494 542	23,0		
Övrig del av kortfristig portfölj	1 657 990	77,0		
Summa bokfört värde	2 152 532	100,0		

NOT 27 – KASSA OCH BANK KORTFRISTIGA SKULDER

Koncernen och moderföretaget

Moderföretaget innehar ett koncernkonto i Swedbank, Kyrkkontot, som samtliga ekonomiska enheter inom Svenska kyrkan är anslutna till och som bl.a. används för utbetalning av kyrkoavgiften. Svenska kyrkan har en beviljad kredit på 50 000 (50 000). Per 2011-12-31 var inget (inget) utnyttjat.

På balansdagen finns en nettoskuld till underkontohavare på 2 346 883 (2 536 761).

NOT 28 – AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER

Koncernen och moderföretaget	2011	2010
Pensioner enligt övergångsbestämmelser*	64 998	66 372
Förmånsbestämd ålderspension**	6 829	7 066
Summa	71 827	73 438

*) Avser i huvudsak åtaganden för präster och andra anställda avseende intjänad pensionsrätt och avgångsförmåner som enligt övergångsregler har statliga eller kyrkokommunala pensionsvillkor.

**) Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställda rätt till förmånsbestämd tjänstepension vid inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp. Enligt tidigare avtal var pensionsrätten inte försäkringsbar förrän vid pensionsavgång.

NOT 29 – ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

Koncernen och moderföretaget	2011	2010
Ingående avsättning	25 854	36 873
Utbetalt under året	-9 854	-20 873
Avsatt under året*	18 061	9 854
Riktat församlingsbidrag	88 073	-
Klimatkompensation	1 217	-
Utgående avsättning	123 351	25 854

*) Stifts, samfälligheters och församlingars andel av resultatet från likviditetsförvaltningen inom Kyrkkontot. Resultatet avsätts i avvaktan på beslut om utdelning.

NOT 30 – UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Koncernen och moderföretaget	2011	2010
Konsultarvoden	9 099	4 113
Upplupna semesterlöner	15 356	15 864
Upplupna sociala avgifter	5 983	7 531
Övriga upplupna kostnader	20 655	43 962
Förutbetalda intäkter	990	985
Summa	52 083	72 455

NOT 31 – STÄLLDA SÄKERHETER

Koncernen och moderföretaget	2011	2010
Pantsatt penningmarknadsdepå avseende kredit i koncernkontot	50 000	50 000

NOT 32 – ANSVARSFÖRBINDELSER

Koncernen och moderföretaget	2011	2010
Garantiförbindelse för All Africa Conference of Churches	-	3 302

KYRKO

styrelsen

SVENSKA KYRKAN PÅ nationell nivå tar ansvar för kyrkans gemensamma angelägenheter i fråga om inomkyrklig normgivning, överprövning av beslut, gemensam information, utbildning, samråd samt ekumeniska relationer, internationell diakoni och mission. En viktig uppgift är också att vara kyrkans röst utåt, både i det svenska samhället och internationellt.

När kyrkomötet inte är samlat är kyrkostyrelsen Svenska kyrkans högsta ansvariga organ. Den leder och samordnar förvaltningen av den nationella nivåns uppgifter. Kyrkostyrelsen handlägger ärenden enligt bestämmelser i kyrkoordningen och beslutar i alla övergripande och löpande frågor på nationell nivå.

Det kommer bland annat till uttryck i remissvar, uttalanden och officiella kontakter. I teologiska och ekumeniska frågor samråder styrelsen med biskopsmötet. Andra vanliga ärenden hos kyrkostyrelsen rör kyrkorätt, information och ekonomi. Kyrkostyrelsen är kyrkomötets beredande

och verkställande organ. Det betyder att kyrkostyrelsen kan lägga fram förslag i olika frågor genom skrivelser till kyrkomötet. Den verkställer också de uppdrag som kyrkomötet ger.

Kyrkostyrelsen är det förtroendeman-naorgan som lämnar verksamhetsplan och årsredovisning för den nationella nivån till kyrkomötet och vars förvaltning revideras.

Enligt kyrkoordningen ska kyrkostyrelsen, eller något annat organ som kyrkomötet bestämmer; stödja stiftens arbete för utveckling av församlingslivet, ansvara för Svenska kyrkans arbete bland svenskar i andra länder, svara för Svenska kyrkans officiella relationer till andra kyrkor och samfund, samordna Svenska kyrkans och dess församlingars ansvar för internationell mission och internationell diakoni, ange villkoren för tillträde till de kyrkliga grundutbildningarna och bestämma utbildningsplanerna för dessa samt se till att de kyrkliga grundutbildningarna erbjuds i tillräcklig omfattning, svara för det

kyrkliga utjämnningssystemet, ha hand om övergripande frågor när det gäller Svenska kyrkans gemensamma datasystem, främja forskning av betydelse för Svenska kyrkan och verka för ett rikt och mångfaldigt kulturliv som främjar dialogen kring religion och livstolkning.

Kyrkostyrelsen utses av kyrkomötet för en period på fyra år och har 14 valda ledamöter med lika många ersättare. Ärkebiskopen är självskriven ordförande. En biskop är ersättare för ärkebiskopen.



Kyrkostyrelsen 2011.

SVENSKA KYRKANS KYRKOSTYRELSE 2010–2013

Personer som syns i helfigur

(främre raden), fr v:

1. Bertil Persson (ers)
2. Mary Österström (ers)
3. Annette Lundquist Larsson
4. Ärkebiskop Anders Wejryd (ordf)
5. Anna Lundblad Mårtensson
6. Iréne Pierazzi
7. Birger Wernersson (ers)
8. Celina Falk (ers)

Bakre raden:

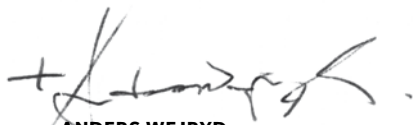
9. Lars Johnsson
10. Bo Hanson
11. Bertil Olsson (ers)
12. Levi Bergström (1:e vice ordf)
13. Ulla Rickardsson (ers)
14. Sten Elmberg
15. Ingrid Smittsarve (2:e vice ordf)
16. Mats Hagelin
17. Britt Louise Agrell (ers)
18. Erik Sjöstrand (ers)
19. Hans Wallmark
20. Nils Gårder
21. Dag Sandahl (ers)



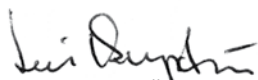
Saknas på bilden: Birgitta Halvarsson, Olle Burell, Lennart Sacredéus samt ersättarna biskop Esbjörn Hagberg (ers för ärkebiskopen), Marta Axner, Uhlf Skoglund, Mats Green, Cecilia Brinck och Per-Henrik Bodin.

STYRELSEN FÖR TROSSAMFUNDET SVENSKA KYRKAN

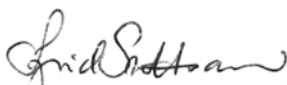
UPPSALA DEN 23 APRIL 2012



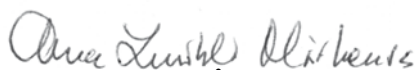
ANDERS WEJRYD
ORDFÖRANDE



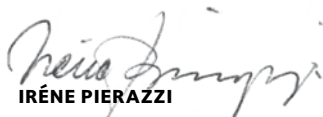
LEVI BERGSTRÖM



INGRID SMITTSARVE



ANNA LUNDBLAD MÅRTENSSON



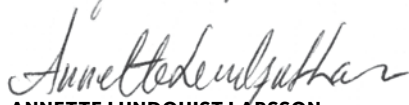
IRÈNE PIERAZZI



NILS GÄRDER



HANS WALLMARK



ANNETTE LUNDQUIST LARSSON



LARS JOHNSSON



LENNART SACRÉDEUS



BIRGITTA HALVARSSON



MATS HAGELIN



OLLE BURELL



STEN ELMBERG



BO HANSON

VÅR REVISIONSBERÄTTELSE HAR LÄMNATS

UPPSALA DEN 26 APRIL 2012



STAFFAN HOLMGREN
ORDFÖRANDE



BARBRO INGVALL



CHRISTER MOHLIN



GÖTE KARLSSON



KARL-ERIK IVARSSON



STEFAN NORELL
AUKTORISERAD REVISOR, GRANT THORNTON

REVISIONSBERÄTTELSE

TILL KYRKOMÖTET I TROSSAMFUNDET SVENSKA KYRKAN
ORG NR 252002-6135

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Vi har reviderat årsredovisningen för Trossamfundet Svenska kyrkan för år 2011 med undantag för sidorna 4–9 och 23–31.

Kyrkostyrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är kyrkostyrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som kyrkostyrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Auktoriserade revisorn har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Övriga revisorer har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktig-

heter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur trossamfundet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i trossamfundets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i kyrkostyrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Trossamfundet Svenska kyrkans finansiella ställning per den 31 december 2011 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kyrkomötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen och koncernredovisningen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRORDNINGAR SAMT KYRKOORDNINGEN

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat kyrkostyrelsens förvaltning för Trossamfundet Svenska kyrkan för år 2011.

Kyrkostyrelsens ansvar

Det är kyrkostyrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt kyrkoordningen.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige och med iakttagande av särskilda föreskrifter i kyrkoordningen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i trossamfundet för att kunna bedöma om någon ledamot av kyrkostyrelsen har handlat i strid med kyrkoordningen eller årsredovisningslagen.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Vi tillstyrker att kyrkomötet beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

UPPSALA DEN 26 APRIL 2012



STAFFAN HOLMGREN
ORDFÖRANDE FÖR REVISIONEN



GÖTE KARLSSON



BARBRO INGVALL



CHRISTER MOHLIN



KARL-ERIK IVARSSON



STEFAN NORELL
AUKTORISERAD REVISOR

FÖR DIG SOM VILL VETA MER

MER OM SVENSKA KYRKAN

Har du frågor om livet, döden eller behöver någon att prata med? Eller vill du engagera dig och hjälpa till för att göra världen lite bättre? Svenska kyrkan är en gemenskap och erbjuder ett sammanhang där du kan möta andra och fördjupas i din tro. Ditt och andras engagemang och stöd är viktigt för kyrkan. Och alla kan bidra på något sätt. I Svenska kyrkans breda verksamhet är du välkommen oavsett vem du är. Hör av dig till din församling eller till Svenska kyrkans informationsservice. Kontaktuppgifter till din församling hittar du på svenskakyrkan.se.

LÄS MER OM SVENSKA KYRKAN

www.svenskakyrkan.se

SVENSKA KYRKANS INFORMATIONSSERVICE

E-POST: info@svenskakyrkan.se

TEL: 018-16 96 00

POSTADRESS: Svenska kyrkan, 751 70 Uppsala



BILDGALLERI ÅR 2010



Sid 4
Ärkebiskop Anders Wejryd
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Sid 14
Flyktingar i Dadaab, Kenya
FOTO: PAUL JEFFREY/ACT



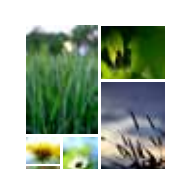
Sid 21
Nina Hagen på Se Människan-
scenen. Bok- och Biblioteks-
mässan.
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Sid 8
generalsekreterare
Helén Ottosson Lovén
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Sid 14
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



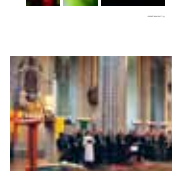
Sid 23
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Sid 9
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Sid 14
Svenska kyrkans Agera-
volontärer, klimatmöte i Durban
FOTO: IDA THOMASSEN/IKON



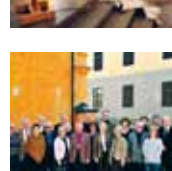
Sid 28
Kyrkomötets invigningsguds-
tjänst, Uppsala domkyrka
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Sid 11
FN i New York
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Sid 16
FOTO: PAUL JEFFREY/ACT



Sid 57
Kyrkostyrelsen
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Sid 11
Utdelning av Svenska kyrkans
kulturstipendier.
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Sid 17
Kyrkans världsdag i Uppsala,
H.K.H. Kronprinsessan Victoria
delar ut pris.
FOTO: ANDERS TUKLER/IKON



Sid 60
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Sid 11
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Sid 18
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Sid 13
Biskopsvigning av Per Eckerdal,
Göteborgs stift
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Sid 18
Svenska kyrkan i utlandet,
Grekland
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Sid 13
Leymah Gbowee,
Nobels fredspristagare
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Sid 21
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



MILJÖMÄRKT Trycksak
341142

Svenska kyrkans årsredovisning 2011 är en miljömärkt trycksak.



Mixed Sources
Produktgrupp från välskötta
skogar, kontrollerat ursprung
och återanvänt virke eller
fibermaterial

Cert no. SC5-COC-001903
www.fsc.org
© 1996 Forest Stewardship Council

Papperet som har använts för Svenska kyrkans årsredovisning 2011 är FSC-märkt.

PRODUKTIONSFAKTA

TEXT: Kyrkokansliet

BILD: IKON, Svenska kyrkans bildbank, där ej annat anges

REDAKTÖR: Carolina Alpin, kyrkokansliet

BITRÄDANDE REDAKTÖR: Maria Svensk, kyrkokansliet

BILDREDAKTÖR: Magnus Aronson

PRODUKTION OCH TRYCK: Ineko AB

Fler exemplar kan beställas från:

Informationsservice

Svenska kyrkan, 751 70 Uppsala

E-POST: info@svenskakyrkan.se

TEL 018-16 96 00

ARTIKELNR: SKI2032



ECO-LABELLED
Printed matter
341142



Mixed Sources
Produktgrupp från välskötta
skogar, kontrollerat ursprung
och återanvänt virke eller
fibermaterial

Cert no. SC5-COC-001903
www.fsc.org
© 1996 Forest Stewardship Council

The Church of Sweden's Annual Review and Financial Summary for 2011
is an eco-labelled publication.

The paper used for the Annual Review and Financial Summary for 2011
is FSC-labelled.

Production details

TEXT: Central Church Office

PHOTOS: IKON, the Church of Sweden's image agency, unless otherwise stated

EDITOR: Carolina Alpin, Central Church Office

DEPUTY EDITOR: Maria Svensk, Central Church Office

IMAGE EDITOR: Magnus Aronson

PRODUCTION AND PRINTING: Ineko AB

TRANSLATION: Translator Scandinavia AB

Additional copies can be ordered from:

Informationsservice

Svenska kyrkan, SE-751 70 Uppsala, SWEDEN

E-MAIL: info@svenskakyrkan.se

TEL. +46 (0)18 16 96 00

ARTICLE NUMBER: SKI2032

FOR THOSE OF YOU WHO WANT TO KNOW MORE

MORE ABOUT THE CHURCH OF SWEDEN

Do you have any questions about life or death, or need someone to talk to? Or would you like to get involved and help make the world a better place? The Church of Sweden is a fellowship, offering a context in which to meet other people and look at your faith in more depth. The Church is dependent on involvement and support from you and others. And everyone can contribute in some way. The broad activities of the Church of Sweden welcome you, whoever you are. Contact your parish or the Church of Sweden Information Desk. You will find your parish's contact details at www.svenskakyrkan.se.

READ MORE ABOUT THE CHURCH OF SWEDEN

www.svenskakyrkan.se

CHURCH OF SWEDEN INFORMATION DESK

E-MAIL: info@svenskakyrkan.se

TEL: + 46 (0)18 16 96 00

POSTAL ADDRESS: Svenska kyrkan, SE-751 70 Uppsala, SWEDEN



IMAGE GALLERY 2011



Page 4
Archbishop Anders Wejryd
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Page 8
Secretary-General
Helén Ottosson Lovén
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Page 9
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Page 11
UN in New York
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Page 11
Awarding the Church of
Sweden's culture grants.
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Page 11
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Page 13
Inauguration of Per Eckerdal as
bishop of Gothenburg diocese.
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Page 13
Nobel Peace Prize laureate
Leymah Gbowee
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Page 14
Refugees in Dadaab, Kenya
PHOTO: PAUL JEFFREY/ACT



Page 14
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Page 14
The Church of Sweden's
"Agera" [act] volunteers,
climate summit in Durban
PHOTO: IDA THOMASSEN/IKON



Page 16
FOTO: PAUL JEFFREY/ACT



Page 17
The Church's World Day in
Uppsala. HRH Crown Princess
Victoria awards a prize.
PHOTO: ANDERS TUKLER/IKON



Page 18
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



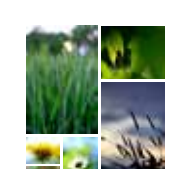
Page 18
The Church of Sweden Abroad,
Greece
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



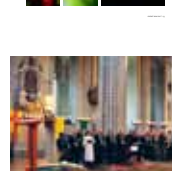
Page 21
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



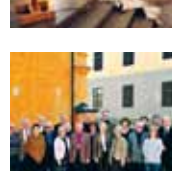
Page 21
Nina Hagen on the "See the
human being" stage at the
Göteborg Book Fair
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Page 23
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Page 28
The church service to
inaugurate the General Synod,
Uppsala Cathedral
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Page 57
The Central Board of the Church
of Sweden
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON



Page 60
PHOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

CENTRAL BOARD OF the Church of Sweden

THE NATIONAL LEVEL of the Church of Sweden is responsible for Church-wide matters regarding intra-Church standards, review of decisions, joint information, education and training, consultation, ecumenical relationships, international diaconia and mission work. A key task is also to act as the voice of the Church in the public arena, in Sweden and internationally.

When the General Synod is not in session, the Central Board of the Church of Sweden is the Church's highest responsible body. It leads and coordinates the management of the tasks carried out by the national level. The Central Board deals with issues as stated in the Church Ordinance and decides on all general and day-to-day issues at national level.

The Board's work includes commenting on documents received for referral, issuing statements and taking care of official contacts. It consults the Bishops' Conference on theological and ecumenical issues. Other

common matters dealt with by the Central Board are canon law, information and finances.

The Central Board is the General Synod's drafting and executive body, which means that it is able to put forward proposals on various issues through written communications to the General Synod. It also carries out the tasks set by the General Synod.

The Central Board is the body of elected representatives that submits a plan of operations and an annual review and financial summary for the national level to the General Synod. The administration (management) carried out by the Board is reviewed.

The Church Ordinance stipulates that the Central Board, or another body instructed by the General Synod, shall support the work of the dioceses in developing parish life, be responsible for the Church's work among Swedes in other countries, be responsible for the Church's official relations with other churches and faith communities,

coordinate the responsibility of the Church and its parishes for international mission work and international diaconia, state the admission requirements for the Church's basic training programmes and draw up their syllabi, ensure that there are a suitable number of places on these programmes, be responsible for the Church's economic equalisation system (for distribution of financial resources from fees), manage general issues pertaining to the Church's joint IT systems, promote research of significance to the Church and aim to ensure that the Church offers rich and diverse cultural activities that promote dialogue about religion and approaches to life.

The Central Board is appointed by the General Synod for a period of four years, and has 14 elected members and 14 deputies. The Archbishop is the ex-officio Chair. One of the bishops acts as deputy to the Archbishop.



THE CENTRAL BOARD OF THE CHURCH OF SWEDEN, 2010–2013

Members (front row), from left:

1. Bertil Persson (dep.)
2. Mary Österström (dep.)
3. Annette Lundquist Larsson
4. Ärkebiskop Anders Wejryd (chair)
5. Anna Lundblad Mårtensson
6. Iréne Pierazzi
7. Birger Wernersson (dep.)
8. Celina Falk (dep.)

Back row:

9. Lars Johnsson
10. Bo Hanson
11. Bertil Olsson (dep.)
12. Levi Bergström (1st dep. chair)
13. Ulla Rickardsson (dep.)
14. Sten Elmberg
15. Ingrid Smittsarve (2nd dep. chair)
16. Mats Hagelin
17. Britt Louise Agrell (dep.)
18. Erik Sjöstrand (dep.)
19. Hans Wallmark
20. Nils Gårder
21. Dag Sandahl (dep.)



Not pictured: Birgitta Halvarsson, Olle Burell, Lennart Sacredéus and the deputies Bishop Esbjörn Hagberg (dep. for the Archbishop), Marta Axner, Uhlf Skoglund, Mats Green, Cecilia Brinck and Per-Henrik Bodin.

BALANCE SHEETS

Amounts in SEK thousands	Note	Group 31 Dec 2011	31 Dec 2010	Parent company 31 Dec 2011	31 Dec 2010
ASSETS	1				
<i>Fixed assets</i>					
<i>Intangible fixed assets</i>					
Capitalised development expenditure	17	13,998	9,178	13,998	9,178
<i>Tangible fixed assets</i>					
Buildings and land	18	142,518	146,906	72,789	75,185
Equipment	19	11,510	10,137	10,634	9,139
Total		154,028	157,043	83,423	84,324
<i>Financial fixed assets</i>					
Participating interests in Group companies	20	-	-	55,774	55,774
Long-term receivables in Group companies	21	-	-	30,000	30,000
Participating interests in associated companies	22	52,860	50,469	42,295	42,258
Socially responsible (not-only-for-profit) investments	23	40,505	40,184	34,387	34,377
Other long-term securities	24	4,595,271	5,234,224	4,595,271	5,234,224
Other long-term receivables		185	249	185	249
Total		4,688,821	5,325,126	4,757,912	5,396,882
Total fixed assets		4,856,847	5,491,347	4,855,333	5,490,384
<i>Current assets</i>					
Inventories		2,307	1,600	2,307	1,600
<i>Current receivables</i>					
Current receivables		143,376	25,674	143,332	25,667
Prepaid expenses and accrued income	25	49,389	55,851	49,389	55,851
Total		192,765	81,525	192,721	81,518
<i>Current investments</i>	26	2,152,532	1,781,057	2,152,532	1,781,057
<i>Cash and bank balances</i>	27	1,407,983	1,459,352	1,407,983	1,459,352
Total current assets		3,755,587	3,323,534	3,755,543	3,323,527
TOTAL ASSETS		8,612,434	8,814,881	8,610,876	8,813,911
EQUITY AND LIABILITIES					
<i>Equity</i>	16				
Equity at the start of the year		5,265,342	4,910,996	5,260,314	4,915,848
Net income for the year		-201,308	354,346	-203,971	344,466
Total		5,064,034	5,265,342	5,056,343	5,260,314
<i>Designated funds</i>	14	238,895	217,045	238,895	217,045
<i>Pension provisions</i>	28	71,827	73,438	71,827	73,438
<i>Other provisions</i>	29	123,351	25,854	123,351	25,854
<i>Current liabilities</i>					
Accounts payable, trade		55,407	46,961	53,870	46,505
Liabilities to Group companies				7,682	4,520
Other current liabilities	27	3,006,837	3,113,786	3,006,825	3,113,780
Accrued expenses and deferred income	30	52,083	72,455	52,083	72,455
Total		3,114,327	3,233,202	3,120,460	3,237,260
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES		8,612,434	8,814,881	8,610,876	8,813,911
<i>Collateral pledged</i>	31	50,000	50,000	50,000	50,000
Contingent liabilities	32	-	3,302	-	3,302

FINANCIAL SUMMARY 2011

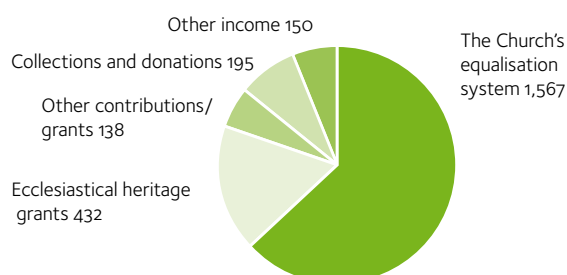
TASK AND ORGANISATION

The core activity of the Church of Sweden is primarily conducted at diocesan and parish levels. Operations at national level, which this report covers, support the Church of Sweden's shared ability to meet the expectations of its members and the general public. The main work constitutes provision of support to the following areas of activity: the Church's work in Sweden, International mission and diaconia, Work among Swedes abroad, Economic equalisation and Financial management.

TOTAL INCOME AND EXPENSE

The financial result in the Group reached SEK -201 million (SEK 354 million) and is mainly due to the negative result in asset management amounting to SEK -256 million. (Figures in parentheses refer to the previous year.) Total income was SEK 2,228 million (SEK 2,643 million), including the negative result from asset management. The largest income item consisted of equalisation fees. They are largely redistributed in the Church's equalisation system in the form of equalisation grants. The second-largest income item comprises financial grants received, mainly ecclesiastical heritage grants. The latter are recognised as income to the extent they are used. Funds not yet used are recognised as a liability in the balance sheet. Other grants come from sources such as the Swedish International Development Cooperation Agency (Sida), the EU and various foundations, and are mainly used in the Church's international work. Collections and donations are another significant source of income – especially for the international activities. Other income includes repayment of special payroll tax (employer's contributions) of SEK 117 million, concerning pension provisions before the year 2000. The amount was received in 2012 and is recognised as a current receivable.

DIAGRAM 1: INCOME* 2011 (SEK MILLION)



*excluding the negative result from financial management.

The focus of the work is based on the Church Ordinance and the decisions made by the General Synod and the Central Board of the Church of Sweden. Total expenses amounted to SEK 2,452 million (SEK 2,339 million). The diagram below shows the financial scale of the Church's main tasks.

DIAGRAM 2: EXPENSES 2011 (SEK MILLION)

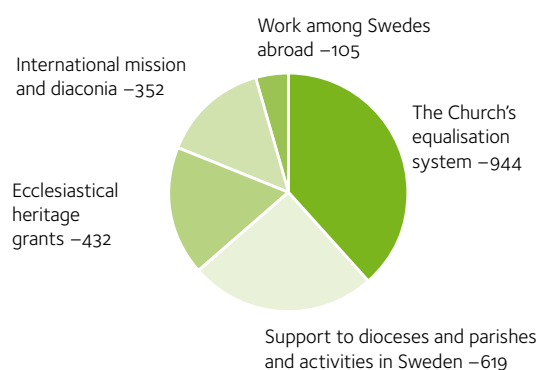


TABLE 1: EXPENSES DISTRIBUTED OVER TASKS 2011 (SEK MILLION)

	Outcome 2011	Outcome 2010
The Church's equalisation system	-944	-921
Support to dioceses and parishes and activities in Sweden	-619	-630
Ecclesiastical heritage grants	-432	-324
International mission and diaconia	-352	-354
Work among Swedes abroad	-105	-110
Expenses	-2,452	-2,339

EQUITY

Equity stood at SEK 5,064 million (5,265) at year-end.

FINANCIAL RESULTS AND POSITION

Other aspects of the operation's results and financial position at year-end are specified in the following income statements and balance sheets.

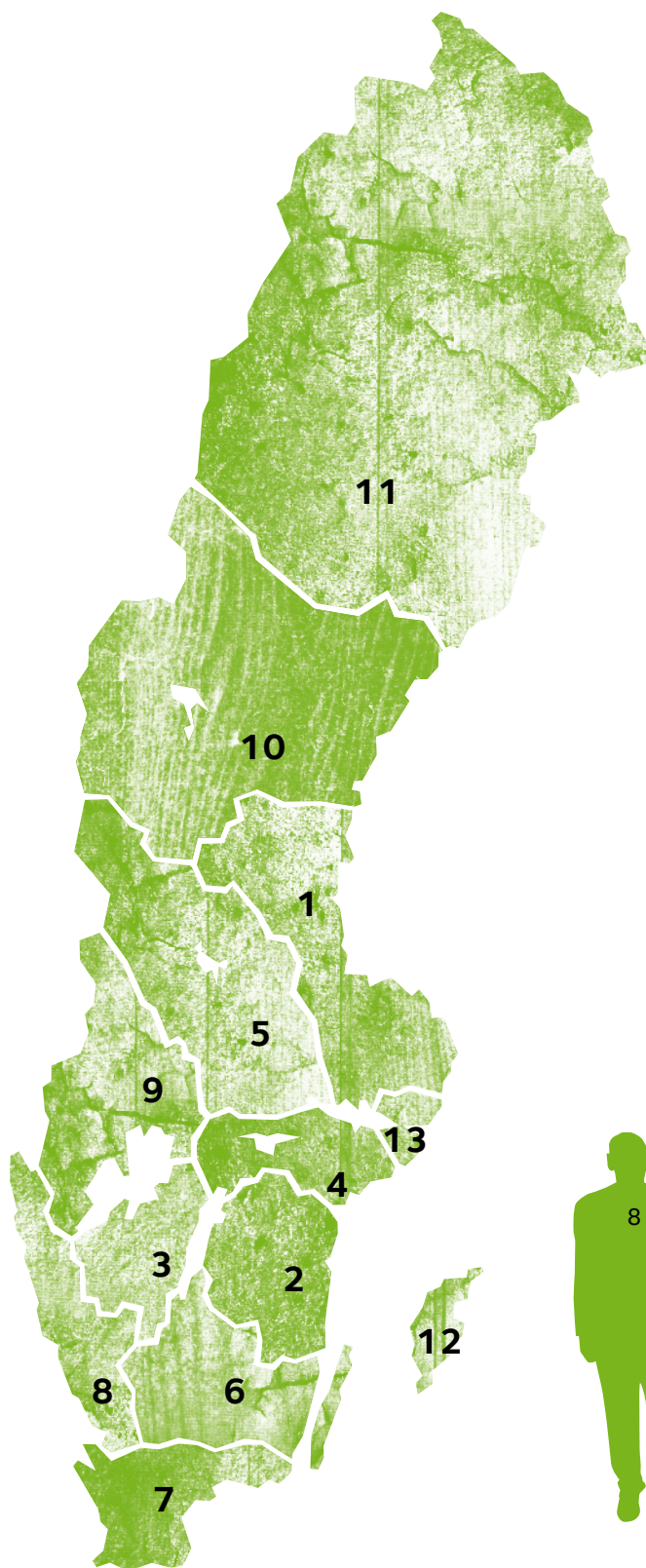
INCOME STATEMENTS

Amounts in SEK thousands	Note	Group		Parent company	
		2011	2010	2011	2010
	1				
Income					
Equalisation fees	2	1,567,225	1,552,724	1,567,225	1,552,724
Collections and donations	3	194,940	190,654	194,940	190,654
Financial grants received	4	570,162	439,045	570,162	439,045
Gains/losses on socially responsible (not-only-for-profit) investments	5	1,235	-1,753	673	-2,474
Gains/losses on cash management	6	534	1,195	1,175	1,418
Gains/losses on asset management	7	-256,072	428,968	-256,072	428,968
Other income	8	150,107	32,438	150,604	32,768
Total		2,228,131	2,643,271	2,228,707	2,643,103
Expenses					
Equalisation grants	2	-943,946	-921,266	-943,946	-921,266
Distributed grants	9	-909,558	-804,418	-909,558	-804,418
Other external expenses	8	-301,057	-266,858	-304,482	-270,621
Staff costs	10, 11, 12	-284,867	-328,991	-284,867	-328,991
Depreciation/amortisation of tangible and intangible fixed assets	13	-12,923	-17,362	-10,634	-15,119
Total		-2,452,351	-2,338,895	-2,453,487	-2,340,415
Income before changes in designated funds		-224,220	304,376	-224,780	302,688
Change in designated funds	14	-21,850	36,619	-21,850	36,619
Income after changes in designated funds		-246,070	340,995	-246,630	339,307
Share of profit/loss in associated companies		3,256	6,526	-	-
Profit/loss before financial items		-242,814	347,521	-246,630	339,307
Financial items	15				
Financial income		45,581	6,335	45,581	6,335
Financial expenses		-2,922	-1,176	-2,922	-1,176
Total		42,659	5,159	42,659	5,159
Profit/loss after financial items		-200,155	352,680	-203,971	344,466
Appropriations		-140	-	-	-
Group companies' tax		-1,013	1,666	-	-
Net income for the year	16	-201,308	354,346	-203,971	344,466

THE DIOCESES OF the Church of Sweden

In 2011 the Church of Sweden was made up of 13 dioceses divided into a total of 1,456 parishes and 42 parishes abroad, and could count almost 70 per cent of Sweden's population among its members. The picture below (from 2011) shows Sweden's 14 bishops.





1. UPPSALA DIOCESE

736,318 INHABITANTS (10/11)

72.0% MEMBERS

136 PARISHES

ARCHBISHOP: ANDERS WEJRYD

BISHOP: RAGNAR PERSENIUS

2. LINKÖPING DIOCESE

541,952 INHABITANTS

73.3% MEMBERS

109 PARISHES

BISHOP: MARTIN MODÉUS

3. SKARA DIOCESE

543,049 INHABITANTS

73.6% MEMBERS

124 PARISHES

BISHOP: ERIK AURELIUS

Åke Bonnier will be ordained as the new bishop on 26 Aug. 2012.

4. STRÅNGNÄS DIOCESE

612,640 INHABITANTS

65.6% MEMBERS

73 PARISHES

BISHOP: HANS-ERIK NORDIN

5. VÄSTERÅS DIOCESE

576,369 INHABITANTS

73.8% MEMBERS

77 PARISHES

BISHOP: THOMAS SÖDERBERG

6. VÄXJÖ DIOCESE

629,712 INHABITANTS

73.2% MEMBERS

197 PARISHES

BISHOP: JAN-OLOF JOHANSSON

7. LUND DIOCESE

1,405,912 INHABITANTS

67.2% MEMBERS

189 PARISHES

BISHOP: ANTJE JACKELÉN

8. GOTHENBURG DIOCESE

1,316,865 INHABITANTS

66.6% MEMBERS

196 PARISHES

BISHOP: PER ECKERDAL

9. KARLSTAD DIOCESE

360,894 INHABITANTS

78.7% MEMBERS

88 PARISHES

BISHOP: ESBJÖRN HAGBERG

10. HÄRNÖSAND DIOCESE

368,454 INHABITANTS

79.0% MEMBERS

104 PARISHES

BISHOP: TUULIKKI KOIVUNEN BYLUND

11. LULEÅ DIOCESE

508,212 INHABITANTS

79.1% MEMBERS

57 PARISHES

BISHOP: HANS STIGLUND

12. VISBY DIOCESE

57,308 INHABITANTS

79.1% MEMBERS

42 PARISHES

BISHOP: SVEN-BERNHARD FAST

The diocese of Visby supervises the Church of Sweden's 42 parishes abroad.

13. STOCKHOLM DIOCESE

1,825,170 INHABITANTS

58.2% MEMBERS

64 PARISHES

BISHOP: EVA BRUNNE

Includes the Royal Court parish.



HOW THE CHURCH of Sweden is run

The picture below comes from the exhibition on a Sami theme held in Uppsala Cathedral during the 2011 General Synod. Right: a schematic diagram of the Church of Sweden's organisation.



PARISH LEVEL

Holds church services, conducts training, and carries out diaconia (welfare) and mission work.

CHURCH ELECTIONS

DIRECT ELECTIONS TO ALL LEVELS
IN THE CHURCH OF SWEDEN EVERY
FOUR YEARS.

ASSOCIATION VESTRY

THE HIGHEST DECISION-MAKING
BODY IN AN ASSOCIATION OF PARISHES.
AN ASSOCIATION OF PARISHES IS A
FORM OF COOPERATION BETWEEN
PARISHES, WITH POOLED FINANCES
AND ADMINISTRATION.

PARISH ASSEMBLY*

HIGHEST DECISION-MAKING BODY
IN A PARISH.

PAROCHIAL CHURCH BOARD

EXECUTIVE BODY.

PARISH COUNCIL

EXECUTIVE BODY.

* In a parish that is part of an association of parishes,
the election may instead be for a directly elected parish council.

DIOCESAN LEVEL

Supports and supervises parishes.
Coordinates diocesan activities.

CHURCH ELECTIONS

DIRECT ELECTIONS TO ALL LEVELS
IN THE CHURCH OF SWEDEN
EVERY FOUR YEARS.

THE DIOCESAN COUNCIL

HIGHEST DECISION-MAKING BODY
IN A DIOCESE

CHAPTER

ASSESSES AUTHORISATION FOR
PRIESTS AND DEACONS AND
CONSIDERS APPEALED DECISIONS;
CHAIRIED BY THE BISHOP.

THE DIOCESAN BOARD

THE DIOCESE'S ADMINISTRATIVE
AND EXECUTIVE BODY,
CHAIRIED BY THE BISHOP.

NATIONAL LEVEL

Responsible for issues involving the whole Church,
and represents the Church nationally and internationally.

CHURCH ELECTIONS

DIRECT ELECTIONS TO ALL LEVELS
IN THE CHURCH OF SWEDEN
EVERY FOUR YEARS.

THE GENERAL SYNOD

THE CHURCH OF SWEDEN'S HIGHEST
DECISION-MAKING BODY.

THE BISHOPS' CONFERENCE

THE BISHOPS CONSULT
EACH OTHER ON JOINT ISSUES.

THE CENTRAL BOARD OF THE CHURCH OF SWEDEN

LEADS AND COORDINATES THE TASKS
OF THE NATIONAL LEVEL;
CHAIRIED BY THE ARCHBISHOP.

THE CHURCH COMMITTEES

paper, paper consumption would have generated around 2,500 kg CO₂ in 2011. See page 27 for calculation basis.

In order to save energy and paper, the national level's printers print double-sided copies and black and white text as standard. During the year, the Central Board has trialled tablet PCs in order to reduce the number of copies and mailings printed.

Paper consumption	2011	2010
Printing paper (kg/person)	35	36
Recovered office paper (kg/person)	54	45

GREEN IT

The Church of Sweden's national level is working with the dioceses to implement a joint IT platform. This means that many users will not require a computer. Instead, the software will be available on a central server that can be accessed via what is known as a thin client. Such a workplace considerably reduces our energy consumption.

In 2011, we began surveying our IT suppliers to find out how they work on issues concerning the environment and human rights.

CLIMATE-SMART TRAVEL

As of 2011 we have offset our air travel, meaning that we pay a climate fee of SEK 1 per kilo of emitted CO₂. Half of each Swedish krona goes to climate projects within the Church of Sweden's international operations, and the remaining half is used to reduce the environmental impact of our own activities. In 2011 carbon offsetting totalled SEK 1,231,000.

During the year, a new agreement was signed for taxi travel, and it is our hope that we will also be able to report on our taxi journeys in the future.

Travel	2011	2010
Train travel (km/person)	2,120	2,515
CO ₂ to air due to train travel, total (kg)	1.8	1.4
Air travel (km/person)	24,569	24,863
CO ₂ to air due to air travel, total (tonnes)	1,231	1,217

**See to the right for calculation basis.*

REPORTING PROFILE

SELECTION OF AREAS

The data and key figures that the Church of Sweden's national level reports have been assessed in an internal process as most material

with regard to the organisation's task and activities. Areas considered material are those that, according to GRI's own definition, reflect the organisation's significant economic, environmental and social impact, and may affect the assessments and decisions of stakeholders.

STAKEHOLDERS

We have identified the national level's stakeholders in an internal process. As Sweden's biggest faith community, the Church of Sweden plays a special role in Swedish society, and for that reason the society as a whole can be considered a stakeholder. The Church of Sweden has a particular responsibility towards its members, employees, donors, subsidiaries and associated companies. Other stakeholders are other faith communities, decision makers, public authorities, organisations that the Church of Sweden is a member of or has influence over in some other way, suppliers, and the Church of Sweden's dioceses, parishes and associations of parishes.

CALCULATION BASIS

We receive data on travel from our travel agent. The data values are based on standard data from the Network for Transport and Environment (NTM)*.

Air travel, intercontinental	140g CO ₂ /person km
Air travel, domestic	226g CO ₂ /person km
Air travel, international	110g CO ₂ /person km
Train travel	0.0021g CO ₂ /person km

The supplier of carbon-offset paper looks first at carbon dioxide emissions from pulp manufacture and from the paper mill where the paper in question is manufactured. A normal value in the industry is around 1 tonne of CO₂ per tonne of paper. After that, the supplier calculates the emissions resulting from the manufacturer's purchases of electricity, and finally adds emissions from transport to and from its own central warehouse in Jordbro.

In order to calculate CO₂ emissions to air due to district heating, we have used data from Vattenfall. In 2011, each kWh of district heating supplied gave an emission of 200 grams of CO₂ to air.

LEVEL OF REPORTING APPLIED

The Church of Sweden's national level reports on its sustainability work corresponding to GRI's Application Level C, but the aim is to be able to provide reports in line with Application Level B in the future. The index below states the page of the Review and Financial Summary/Green Accounts on which this information is available.

*NTM is a not-for-profit organisation that works towards establishing a recognised method for calculating emissions from transport of goods and passengers and the use of natural resources.

APPLICATION LEVEL OF THE REPORTING

		c	c+	b	b+	a	a+
Compulsory	Own assessment		Reporting attested by third party		Reporting attested by third party		Reporting attested by third party
	Statement from third party						
Voluntary	Examined by GRI						

CONTACT

Lina Lilja
lina.lilja@svenskakyrkan.se

Kyrkokansliet i Uppsala
Telephone: 018-16 95 00
Address: Svenska kyrkan, 751 70 Uppsala

GRI INDEX	
1 STRATEGY AND ANALYSIS	Page
1.1 Statement from the Secretary-General	8
2 ORGANISATIONAL PROFILE	
2.1 Name of the organisation	10
2.2 Primary brands, products and/or services	10
2.3 Operational structure of the organisation	10
2.4 Location of the organisation's headquarters	10
2.5 Countries where the organisation operates	The Swedish version 46
2.6 Nature of ownership and legal form	10
2.7 Markets served	9, The Swedish version 46
2.8 Scale of the organisation	9, 34, The Swedish version 46
2.9 Significant changes during the reporting period	19
2.10 Awards received in the reporting period	-
3 REPORT PARAMETERS	
3.1 Reporting period	Calendar year
3.2 Most recent previous report	Previous calendar year
3.3 Reporting cycle	Annual
3.4 Contact point	27
3.5 Process for defining report content	26
3.6 Boundary of the report	26
3.7 Specific limitations on the scope or boundary of the report	-
3.8 Basis for reporting on leased facilities, etc.	25
3.9 Data measurement techniques and the bases of calculations	26
3.10 Explanation of the effect of any re-statements of information provided in earlier reports	24
3.11 Significant changes from previous reporting periods in the scope, boundary, etc.	24
3.12 GRI content index	27
4 GOVERNANCE, COMMITMENTS AND ENGAGEMENT	
4.1 Governance structure	10
4.2 Role of the chair of the "highest decision-making body"	10, 36

4.3 Board members	37
4.4 Opportunities to submit proposals to the Board	11
4.5 Link between compensation received and the organisation's performance	No bonus
4.7 Process of demands for Board members' qualifications	36
4.8 Values, codes of conduct, etc.	25
4.12 External charters, principles and initiatives	25
4.13 Membership in associations/organisations	13, 15, 25
4.14 List of stakeholder groups engaged by the organization	26
4.15 Identification and selection of stakeholders	26
5 ECONOMIC INDICATORS	
EC3 Coverage of the organisation's defined-benefit plan obligations	The Swedish version 55
EC4 Substantial financial support from the public sector	17
6 ENVIRONMENTAL INDICATORS	
EN1 Materials used by weight or volume	26
EN4 Indirect energy consumption by primary energy source	25
EN17 Other relevant indirect greenhouse gas emissions by weight	26
EN29 Significant environmental impact of transporting members of the workforce	26
7 SOCIAL INDICATORS	
LA1 Total workforce by employment type and region	The Swedish version 42
LA3 Benefits provided to full-time employees	
LA4 Percentage of employees covered by collective bargaining agreements	100%
LA13 Composition of Board and management broken down by gender and age group	The Swedish version 45
HR1 Percentage of significant investment decisions that include clauses incorporating human rights requirements	100%
SO5 Public policy positions and participation in public policy development and lobbying	11, 12, 15, 19

Green ACCOUNTS

ABOUT THE CHURCH OF SWEDEN'S SUSTAINABILITY REPORT

Work to achieve more sustainable development is central to the Church of Sweden's task and activities, and is perhaps particularly prominent in international mission and diaconia, social work and ethical asset management. The Church of Sweden's work on sustainability rests on two principles that are fundamental to Christian faith and ethics. These principles state that all people are equal in worth and that as stewards of God's gifts, human beings are accountable to other people and to the Creation in general. However, the Church's own activities contribute to greenhouse gas emissions, for example. And as the Church of Sweden supports projects in communities with widespread poverty and weak control systems, there is also a risk of corruption and embezzlement. The Church of Sweden must therefore always be proactive and follow up and examine the effect of its own activities on people and the environment. As part of this work, for the second year running, the national level is drawing up a sustainability report in line with GRI's reporting framework*.

Unlike the 2010 sustainability report, which was presented as an annex to the Review and Financial Summary of the national level, the 2011 report has instead been integrated in it. The Green Accounts focus on how the national level works to minimise the potentially negative impact of the Church's own activities on sustainable development.

MANAGING SUSTAINABILITY WORK

The Central Board is responsible for the Church of Sweden's sustainability work at the national level and for ensuring that a sustainability perspective runs through the entire organisation, which means, at a national level:

- providing support to dioceses in their work on sustainable development,
- supporting aid projects that contribute to a sustainable society,
- helping to enable people to demand and defend their rights and dignity,
- working to ensure that all employees are committed to a sustainable society,
- focusing on employees' health and on them achieving a balance in life,
- working to ensure that our suppliers comply with our guidelines,
- ensuring that we make capital investments based on sustainable development and ethical consideration.

Sustainable development is to be an integral part of managing our activities. Within our international activities, this is expressed through:

- the Church of Sweden and its partners being active in civil society in terms of managing natural resources sustainably and ensuring people's right to satisfactory living conditions,
- the Church of Sweden and its partners being active players in civil society in terms of creating fair and just, safe and peaceful democratic societies.

The strategic work aims to expand the focus of activities on the basis of the overall goals. The goals and the strategic plans are clearly specified in three-year plans, budgets and key figures – which means that specific activities to promote sustainable development are planned, implemented and followed up. Policies and internal regulations are an essential part of management.

*The Global Reporting Initiative (GRI) is a network-based organisation that has developed a framework for sustainability reporting, i.e. a way for companies and organisations to report their economic, environmental and social impact. The framework is internationally recognised and is the most commonly applied in the field. There are three possible Application Levels: A, B and C, with C being the lowest level. More information is available at globalreporting.org/Home.

FINANCIAL POLICY FOR ETHICAL ASSET MANAGEMENT

The financial policy of the national level follows the UN Principles for Responsible Investment, PRI. This means that our investments are to be characterised by consideration and respect for the environment, human rights and working conditions, as well as good corporate governance. Information is also available at <http://svenskakyrkan.se/default.aspx?id=777272>.

POLICY AGAINST CORRUPTION AND EMBEZZLEMENT

The Church of Sweden's international mission and diaconia is to be able to manage the risk of corruption and embezzlement, even under difficult circumstances. The Church has a zero tolerance policy towards corruption and has put together a practical anti-corruption guide that its employees and partners have been made aware of.

During the entire period that the Church of Sweden supports a project, our international administrators are in close contact with the partner in question. This makes it easier to discover irregularities and deficiencies in administration. Checks are made on an ongoing basis, and we always acquaint ourselves with our partners' reports on both the project and joint finances.

If there are signs of corruption, the Church of Sweden launches an enquiry. If the suspicions are of a serious nature, further payments may be stopped immediately. The Church of Sweden also informs partners in the project and other Swedish financiers (Sida), and begins talks with the partner in question. In cases where corruption or serious administrative shortcomings are suspected and confirmed, the Church of Sweden initiates talks about how funds paid out should be repaid. In turn, the Church of Sweden may also be forced to repay funds that have not been used for the purposes intended.

PROCUREMENT POLICY

The Church of Sweden's work for sustainable, fair and just development makes major demands of the companies that we make agreements with. The national level's procurement policy states that all procurement must take place on the basis of three principles: good business practice, the equal worth of all people and good stewardship. In practice, this means that the Church may only procure from and enter into agreements with companies that behave responsibly towards their employees, society and the environment. Companies must also follow international agreements that aim to protect people and the environment.

TRAVEL POLICY

The travel policy of the national level states that trips in service are to be made taking into consideration environmental and social impact and cost-effectiveness. In practice, this means that employees must always consider the possibility of making trips by train or bus rather than air, although taking the time and distance into consideration. If possible, public transport must always be used in preference to taxis or cars.

EXTERNAL POLICIES AND THE CHURCH OF SWEDEN'S MEMBERSHIP OF HAP

The Church of Sweden's national level follows the codes of conduct of the ACT Alliance and the Red Cross. Read more about the Church of Sweden's membership of ACT on page 15. Since 1 January 2011, the Church of Sweden has also been a member of HAP International (Humanitarian Accountability Partnership International). HAP is the aid sector's first self-regulating body, and the organisation makes great demands of its members' credibility and governance.

The membership means that the Church's international mission and diaconia has pledged to follow HAP's principles on accountability, both accepting it on its own part and demanding it in relations with the Church's target groups. The Church of Sweden also works to quality assure its international mission and diaconia in line with HAP Standard 2010. The aim is for the organisation to be certified in the autumn of 2012.

THE CLIMATE-SMART OFFICE

ELECTRICITY AND HEATING

A significant portion of the total energy consumed in Sweden is consumed in buildings, and this also applies to the Church of Sweden's national level. Issues concerning heating and electricity are thus central to the organisation's sustainability work. Since 2011, the national level has purchased electricity that bears the "Bra miljöval" (Good Environmental Choice) label issued by the Swedish Society for Nature Conservation. This means that all electricity is based on renewable energy sources (in our case, 100 per cent hydro power), has low environmental impact, and takes biodiversity into consideration.

Electricity and heating (Sweden)*	2011	2010
Owned properties		
Electricity for activities and properties (kWh/m ²)	83	85
District heating (kWh/m ²)	61	72
CO ₂ to air (kg) due to district heating	12	14
Rented properties		
Electricity for activities and properties (kWh/m ²)	51	54

*See page 27 for calculation basis.

CARBON-OFFSET PAPER

Since 2011, the Church of Sweden's national level has used carbon-offset paper. This means that the price of the paper we purchase includes a fee that is used in its entirety to plant trees in Southern Africa. If the national level had instead purchased non-carbon-offset

Against this background, the 2011 General Synod decided on changes to the Church Ordinance and Order of Worship. The decision means, for example, greater protection for child victims, along with an addition to the ordination vows made by priests and deacons.

STRUCTURE ENQUIRY – CLOSENESS AND COLLABORATION

In 2011, the Structure Enquiry group, which consisted of representatives from the various nomination groups, presented its proposals to the Central Board in the report *Närhet och samverkan* (Closeness and collaboration). The Central Board commissioned the enquiry, whose overall aim was to create an organisational framework for the parishes, in 2008. The starting point is for the Church of Sweden to be able to deal with a future that will probably involve fewer Swedes belonging to the Church of Sweden and a continued exodus from rural areas to major cities. The report *Närhet och samverkan* was circulated for consideration until the start of December 2011, and the Central Board is expected to present a communication to the 2012 General Synod.

NEW SECRETARY-GENERAL

On 1 July 2011 a new Secretary-General, Helén Ottosson Lovén, took up her new post at the Church of Sweden; she was formerly head of finance and deputy Secretary-General. The Secretary-General of the Church of Sweden is the Church's highest management official in charge of leading the work at the Central Church Office in Uppsala.

Communication

COMMUNICATION STRATEGY

The Central Board adopted the *Kommunikationsstrategi med ansvarsfördelning för Svenska kyrkan* (Communication strategy for the Church of Sweden with division of responsibilities) in October 2011. The purpose of the strategy is to reinforce the image that people have of the Church of Sweden by planning and coordinating communication. A common communication strategy also leads to greater efficiency and lower costs for the Church. The strategy applies to the national level and is offered to other levels.

SURVEY OF PARISH NEWSLETTERS

In the late winter and early spring of 2011, the readworthiness of five parish newsletters from different parts of Sweden was surveyed. The results were strikingly similar and show that the newsletter/parish bulletin has high status. 51 per cent see the newsletter/printed matter when it arrives, and 41 say that they read it.

THE CHURCH OF SWEDEN'S NEW APPS

The Church of Sweden launched two mobile apps in 2011. The *Utomlands* (Abroad) app helps users to locate the Church of Sweden when they are abroad. It also shows which services our churches abroad can offer. The *Kyrkguiden* (Church Guide) app was released at the end of the year and helps users find their way to over three thousand churches in Sweden. In total, the apps were downloaded around three thousand times in 2011. Several dioceses have also developed apps.

INTRODUCTORY TRAINING IN SOCIAL MEDIA

In 2011, 22 introductory training courses in social media were held in 13 locations around Sweden, with approximately 580 participants and 100 employees from abroad taking part. Staff from the national level of the Church of Sweden gave the courses.

SVENSKA KYRKAN PLAY

From September 2011 to 15 April 2012, a pilot activity took place to test various forms of online television broadcasts. In addition to church services, a magazine programme was shown.

In spring 2012, the project will be evaluated and a report presented to the Central Board.

ARCHBISHOP'S BLOG

On the Church of Sweden's blog platform, those active in the Church of Sweden have the opportunity to write a blog. Around 30 bloggers took advantage of this in 2011, including Archbishop Anders Wejryd, who has written 41 blog posts that generated almost 700 comments. The blog gateway as a whole had 100,000 visits during the year.

Finance

FINANCIAL POLICY

At the end of 2011, all dioceses had adopted the ethical approach in the Church of Sweden's financial policy. Assets at national level are managed in line with this policy, which was adopted by the Central Board in 2010. The policy states that asset managers engaged are to select companies that contribute to more sustainable development through their operations.

NEW EQUITY FUND IN THE ETHOS FAMILY

In 2011 a new fund was launched in the Ethos family – Ethos Aktiefond Global. The Church of Sweden influences the ethical direction of all three funds, which are to be managed responsibly in line with the Church of Sweden's financial policy. The funds are aimed at dioceses, parishes, associations of parishes and priest salary assets (property donated to the Church, often as early as in the Middle Ages and often mainly comprising forests, land and funds).

Selected publications

- *Mångfaldens mosaik (The mosaic of diversity)*
A magazine about multilingualism. Reports, interviews and facts about the national minorities that the Church of Sweden currently works with. The Church of Sweden.
- *När jag gifter mig skall jag göra det på riktigt (When I marry I'm going to do it properly)* by Karin Jarnkvist, doctoral thesis. Part of the "Forskning för kyrkan" (Church of Sweden Research Series) book series. Umeå University.
- *Barnen i Svenska kyrkan (The Children in the Church of Sweden)* by Niclas Blåder, the Theology and Children project. The Church of Sweden.
- *Omvänd dig och bli som ett barn och lägg bort det barnliga (Convert yourself and become like a child and abandon what is childish)* by Arne Fritzon, the Theology and Children project. The Church of Sweden.
- *I begynnelsen var barnet (In the beginning there was the child)* by Mikael Larsson, the Theology and Children project. The Church of Sweden.
- *Och han tog dem i famnen...* (And he took them in his arms...) anthology, ed. Niclas Blåder. The Theology and Children project. The Church of Sweden.
- *An Unlikely Dilemma. Constructing a Partnership between Human Rights and Peace-building* by Göran Gunner and Kjell-Åke Nordqvist. In the Church of Sweden Research Series. Eugene, Oregon: Pickwick Publications.
- *Jordbruket vid ett vägskil: hur får vi maten och planetens resurser att räcka till alla? (Agriculture at a crossroads: how can we make food and the planets resources suffice for everyone?)* Report published by the Church of Sweden in collaboration with the Federation of Swedish Farmers and the Swedish Society for Nature Conservation.
- *Levande teologi (Living theology)* by Cristina Grenholm. Verbum förlag.
In the book *Levande teologi (Living theology)*, the author wishes to add some vitality to the discussion of theology and highlight the fact that theology is something we can create together. During the year, the book was discussed in several contexts: at a number of diocesan visits, at staff training sessions of the Church of Sweden Abroad, and at the Bishops' Conference. It was also discussed at Lund University, Gotland Church Week, the National Christian Council of Sweden, and the Göteborg Book Fair.
- *Medlem 2010. En teologisk kommentar (Member 2010. A theological comment)* by Johanna Gustafsson Lundberg. A theological reflection based on the book *Svenska kyrkans medlemmar (The members of the Church of Sweden)*. The Church of Sweden.
- *Nyckeln till Svenska kyrkan (The key to the Church of Sweden)*. The book *Nyckeln till Svenska kyrkan – en skrift om organisation, verksamhet och ekonomi 2011 (The key to the Church of*

Sweden – a publication about organisation, activities and economics, 2011) presents a knowledge base that can provide support in making decisions and contribute to further reflection among the Church's volunteers, elected representatives and employees. This year's *Nyckel* includes the study *I skärningsfältet mellan religion och politik (In the intersection between religion and politics)*, which aims to examine the space that the Swedish population consider religion should occupy in the public realm. The Church of Sweden.

- *Sann mot sig själv – öppen mot andra. Samtal om religionsteologi i Svenska kyrkan (True to yourself – open to others. Discussions about the theology of religion in the Church of Sweden)*. Book about the theology of religion produced by the Theological Committee on behalf of the Central Board, on the basis of a decision in the General Synod. Published by the Church of Sweden in collaboration with Sensus adult education association.
- *Svenska kyrkans medlemmar (The members of the Church of Sweden)*, by Jonas Bromander.
Based on a comprehensive questionnaire, the role and status of the Church of Sweden in Sweden today are described. A random sample of the Church of Sweden's members give their views on the task of the Church and talk about their own relationships with it. Verbum förlag.
- *Religion som resurs? Existentiella frågor och värderingar i unga svenskars liv (Religion as a resource? Existential issues and values in the lives of young Swedes)*. By Jonas Bromander and Mia Lövheim. Artos & Norma bokförlag.
- *Vad gör vi nu? Bemötande och förebyggande av sexuella övergrepp (What do we do now? Dealing with and preventing sexual abuse)*. Revised guidelines for dealing with and preventing sexual abuse in church contexts. The Church of Sweden in partnership with the Church of Sweden's employer organisation and the Church of Sweden Youth.

On the initiative of the Archbishop, the Church of Sweden's national level commissioned an independent survey of how the chapters of the Church of Sweden dealt with cases of suspected sexual abuse from 2000 until September 2011. The final report, *Inventering av anmälningar om misstänkta sexuella övergrepp ... (Inventory of reports of suspected sexual abuse ...)* was presented at the close of 2011 and showed that the chapters had in all essential respects followed the applicable guidelines.

COMMITTEE BECOMES COUNCIL

After a study lasting several years, the General Synod decided on an organisation for the Church of Sweden Abroad. The Committee for the Church of Sweden Abroad has been dissolved and a council has been created in its place. The Council is accountable to the Central Board for the work of the Church of Sweden among Swedes in other countries as per the adopted instruction. Two representatives of the parishes abroad will serve on the Council. The new organisation came into being on 1 January 2012.

The General Synod also decided to form a new constituency abroad in the General Synod, which has been assigned two permanent seats. The total number of seats will not change, but the number of equalisation seats will decrease from 26 to 24. This decision will come into effect as of 1 January 2013.

Training

BASIC CHURCH TRAINING

A study involving drafting and consultation for basic church training was conducted and concluded in 2011. The Committee for Education, Research and Culture made decisions on a new training organisation at the start of 2012.

55 deacons, 50 cantors, 2 organists, 9 parish educators and 100 priests completed their training during 2011.

Research

See also *Publications* on page 22.

CHURCH OF SWEDEN RESEARCH DAYS

The public nature of religion was the theme of the Church of Sweden research days in 2011. Over 40 researchers, of whom nine were international researchers (from Finland, the Netherlands, Norway, Switzerland, the UK and the US), were invited to give lectures on umbrella topics such as *Religion and politics*, *Se människan* (*See the human being*), *The church in society* and *Religion in the global community*. UR Samtiden from the educational television channel Kunskapskanalen and Svenska kyrkan play, the Church of Sweden's internet-based television service, filmed during one of the days.

DISCUSSION DAYS ABOUT THE FUTURE OF THE NATIONAL CHURCH

The Church of Sweden's national level, together with religious think tank Seglora smedja, carried out a project on the national church in 2011. Three days of discussion were held in Luleå, Västerås and Lund dioceses. The seminars dealt with what it means to be a national church in today's society and aimed to provide a more detailed description of the concept of a national church so that it can live up to the role and task of the church more effectively in a country that is becoming increasingly pluralistic. The project was the result of a previous decision in the General Synod.

Culture and cultural heritage

GÖTEBORG BOOK FAIR

The Church of Sweden is the Book Fair's biggest partner and has a comprehensive stage programme under the heading *Se människan*. (See the human being)

In 2011 its stand and stage programme received around 10,500 visitors, and around 2,500 people took part in seminars and other associated cultural events.

The theme for 2011 was Turning Points. The guests included Nina Hagen and Annika Östberg. Around 40 seminars were broadcast on Svenska kyrkan Play.

CHURCH OF SWEDEN FILM AWARD

The Church of Sweden Film Award, with prize money of SEK 50,000, is presented annually to a film that premiered during the year. The film is to be of a high level of artistic quality and raise the profile of existential, fairness and justice, and social issues in its plot and means of expression.

The 2011 Award went to the documentary *Mammas comeback*. The film is a revealing, complex portrait of a woman who finds strength by allowing herself to be weak.

The 2011 Youth Film Award went to the American film *Spork*, a cheeky, colourful film in a high school setting about the right to be different.

CULTURE GRANTS

Every year the Church of Sweden awards SEK 500,000 to innovative culture projects about existential issues. In 2011 eight projects were given grants, with a certain emphasis on projects for children. The two largest sums went to theatre projects featuring and designed for children and young people, and the year's only film project has children in the starring role.

ECCELSIASTICAL HERITAGE GRANTS

The 2011 conference on ecclesiastical cultural heritage was held in Kiruna in April. *Det kyrkliga kulturarvet, en resurs vid samhällsförändringar* (The ecclesiastical cultural heritage, a resource in social change) was the theme of the conference organised by the Church of Sweden and the Swedish National Heritage Board in collaboration with Luleå diocese.

In 2011, a total of SEK 432 million in state ecclesiastical heritage grants were used in dioceses, parishes and at the national level (SEK 5 million).

The ecclesiastical heritage grant constitutes around a quarter of the total cost of maintaining and investing in church buildings.

In June 2011 the Central Board made a decision on the grant allocation for 2012. A total of SEK 460 million will be allocated from the budget applicable for 2012. Of these, SEK 452 million were allocated to the dioceses and SEK 7 million to joint projects at national level.



Intra-Church development and referral responses

ENQUIRIES, REPORTS AND RESPONSES TO REFERRALS

The following publications in the Church of Sweden's reports series were issued during the year:

- 2011:1 Auditing and inspection of the Church's activities.
- 2011:2 Closeness and collaboration. Final report from the Structure Enquiry.

The 2011:1 report brought about a decision in the General Synod.

The Central Board provided the following referral responses during the year:

- *Proposal for instructions and general advice on emergency medical responses in disaster situations*, from the Swedish National Board of Health and Welfare.
- *En route to an internal market – creating a genuinely competitive social market economy*, from the Department for the EU Internal Market.
- *Incorrect registration of easements and usufruct rights in the property register*, from the Ministry of Justice.
- *Final report of the International Humanitarian Law Committee, International law in armed conflict (SOU 2010:72)*, from the Ministry of Defence.
- *Sweden's accession to the Convention on Cluster Munition*, from the Ministry for Foreign Affairs.
- *New structure for safeguarding human rights*, from the Ministry of Employment.
- *Green Paper on the future of VAT – Towards a simpler, more robust and efficient VAT system*, from the European Commission.
- *Proposal for guidance on Chap 4 of the Heritage Conservation Act*, from the Swedish National Heritage Board.
- *Code of practice for practising religion in the Swedish Armed Forces*, from the Swedish Armed Forces.

- Report of the All Party Committee on Environmental Objectives *Milestone targets in the Environmental Objectives System (SOU 2011:34)* and the report of the Swedish Environmental Protection Agency *A new basis for environmental objectives (report 6420)*, from the Ministry of the Environment.
- Report from the UN Secretary-General's *High-Level Advisory Group on Climate Change Financing* and the European Commission's official report *Scaling up international climate finance after 2012*, from the Ministry of Finance.
- *Still parents – about responsibility, economics and cooperation for the sake of the child (SOU 2011:51)*, from the Ministry of Health and Social Affairs.
- *Evaluation of Barents Rescue 2011*, from the Swedish Civil Contingencies Agency.
- Comment on K3 rules for preparing annual reports – *not-for-profit sector, chapters 36 and 37*, from the Swedish Accounting Standards Board.

FUNERAL ENQUIRY

In December 2011 the Swedish government submitted the bill *Some issues regarding funerals (Bill 2011/12:51)* to the Swedish parliament, which made a decision in March 2012 on changes to funeral legislation. The changes, which come into force on 1 May 2012, mean, among other things, that the longest permitted period between a death and burial or cremation will be shortened to one month, compared to two months previously.

DUTY OF CONFIDENTIALITY

The 2006 General Synod tasked the Central Board with clarifying the meaning and scope of the duty of confidentiality. The Board presented its results in the report *Ett skyddat rum – tystnadsplikt i Svenska kyrkan (2010:3)* (A protected space – duty of confidentiality in the Church of Sweden), which was circulated for consideration in October 2010.



and fixtures which have cultural and historical value are registered uniformly, as well as providing the opportunity to register other valuable church items and some church furnishings.

DIOCESAN TRIPS

To provide inspiration and expand knowledge of international ecumenism, the national level organised a training trip to Switzerland in autumn 2011 for diocesan administrators who deal with ecumenical and international issues. Information officers in the dioceses also went on a trip, visiting the Evangelical-Lutheran church in Finland.

CHURCH OF SWEDEN'S WORLD DAY

In May 2011, more than 200 people – employees, elected representatives and volunteers from dioceses and parishes – met to talk about the identity and vision of the Church of Sweden's international mission and diaconia. It also provided an opportunity to present views on the name of the organisation, which was decided on during the spring by the Committee for International Mission and Diaconia. HRH Crown Princess Victoria took part during the day and is the patron of the Church of Sweden's international mission and diaconia

Minority languages

SÁGASTALLAMAT – CONFERENCE ON THE CHURCH OF SWEDEN AND THE SAMI

As commissioned by the Central Board, the Theological Committee and the Sami Council within the Church of Sweden arranged a conference on the Sami and the Church of Sweden in Kiruna in October. The aim was to clarify how the Church of Sweden could include the life, spirituality and culture of the Sami more clearly in its activities.

MINORITY LANGUAGES

In March 2011, the National Forum for Multilingual Work met in Sundsvall. 120 participants gathered to call attention to and raise the profile of the rich linguistic and cultural diversity in the Church of Sweden. It was the first time that the National Forum brought together Roma, Sami, Finnish speakers resident in Sweden and sign language users in the Church of Sweden for joint discussions.

ARCHBISHOP DISCUSSED ROMA AT CONFERENCE IN BRUSSELS

In June 2011, Archbishop Anders Wejryd took part in a dialogue seminar in Brussels arranged by organisations including the Conference of European Churches, the Council of European Bishops' Conferences, and the Churches' Commission for Migrants in Europe. The theme of the seminar was Roma inclusion: a need, a challenge, and a duty. Anders Wejryd spoke on the topic of *Att riva den osynliga muren* (Tearing down the invisible wall).

Children and young people

CHILDREN AND YOUNG PEOPLE 0–18 YEARS

The programme for children and young people from 0–18 years contributed in 2011 to more in-depth reflection in the field through four research reports being published. Programme days for teachers were offered, and a survey of the area of *Barn i utsatta situationer* (Children in vulnerable situations) continued. Contact was established with the Church's family counselling service and diocesan deacons. Together with the Church of Sweden's employer organisation, an offer has been made to heads of preschools, head parish priests and elected representatives consisting of a day's training regarding the new Swedish schools legislation, and *Arbetsledarutbildning för ansvariga i arbetet med barn och unga* (Supervisor training for directors of work with children and young people), starting in 2012.

In November 2012, Archbishop Anders Wejryd will be inviting people to attend *Barn och unga* (Children and young people). *The Archbishop's meeting in 2012*.

ABOUT CONFIRMATION

In 2011 the paperback *Om konfirmation* (About Confirmation) was published by the Church of Sweden with the aim of supporting the parishes in their communication with confirmation candidates. This book presents a picture of both the confirmation process and the Church of Sweden, and has been produced in collaboration with the Church of Sweden Youth, diocesan confirmation consultants, and Verbum publishers. Almost 7,000 copies were sold in 2011.

CHURCH – FOOTBALL 2011

In 2011 the Church of Sweden played several important 'away matches'. Parish workers visited a total of around 90 football schools, talking to children aged 7–13 about joy. Playing football should be fun.

The Church of Sweden's own football magazine *Schysst spel* (Fair play) was distributed to over 25,000 children and young people during summer football activities.

Diaconia (parish welfare work)

REFUGEE AND ASYLUM ISSUES

Projekt Människovärde

Projekt Människovärde (the Human Dignity Project) is about improving the Church of Sweden's ability to deal with racism and xenophobia in its own organisation and in dealings with others. During the year, two training programmes were arranged in Lund and Härnösand dioceses as part of the project. In addition, seminars linked to the project were organised during Almedalen Week in Visby.

Refugee and asylum issues

Kyrkornas globala vecka (The Global Week of Churches) in November 2011 examined the theme of *Migration and refugeeship*. The annual Mänskliga Rättighetsdagarna (Human Rights Days) also focused on the same theme in 2011. Campaigns have taken place regarding the right of Somalis to family reunification and highlighting the situation of exiled Iraqis.

CALLS TO THE CHURCH OF SWEDEN'S HELPLINES

Up until December 2011, the Duty Priest service had taken more than 62,000 calls, an increase of 3.5 per cent compared to the previous year. The need for human contact at night is great for many people, and an increasing proportion of the callers are recurrent.

By collaborating on this service in a national organisation, the Church of Sweden's parishes are able to cover the whole of Sweden, with joint opening hours and greater availability for individuals. The service is open every night and is free of charge, and all callers are entitled to remain anonymous.

The Church of Sweden Abroad

CHANGES IN ACTIVITIES ABROAD

The Church of Sweden Abroad is a pilgrims' church that alters and develops its activities based on the needs that arise. The forms that the work takes need to be reviewed so that they can be adapted to a changing world. Within the space of two years, the Church of Sweden Abroad has made changes to its activities in the Nordic region, Germany, Spain and the UK. The organisation has been restructured, with the number of staff dispatched being reduced by 25 per cent.

The Swedish Seamen's Church in London will be closed at the end of 2012/start of 2013, and the building will be sold. However, the Church of Sweden will maintain a presence in London, with a large, vibrant operation in Ulrika Eleonora parish and continued boat visits.

After analysis of the Church of Sweden's activities in Spain, the Committee for the Church of Sweden Abroad decided to close two parishes and make changes in terms of staff and the areas of geographical responsibility of the remaining parishes.

DEACON POSTS IN THE ORGANISATION ABROAD

With an emphasis on parish welfare, the Church of Sweden Abroad is clearly tasked with offering places where people can meet up to celebrate and commemorate the changes in life and the year. The Committee for the Church of Sweden Abroad made a historic decision in 2011 by setting up deacon posts. These can strengthen parish welfare practice and ensure that the parish develops favourably. Through solid parish welfare services, the Church of Sweden Abroad gains trust and is able to serve its members in the way that it should. The decision was made following a study.

Human rights

In 2011 the Church of Sweden supported the Augusta Victoria Hospital's work in Jerusalem to give isolated Palestinians access to the care that all people are entitled to. One area that has been particularly highlighted is the work on breast cancer.

Project for sexual and reproductive health

HIV and AIDS are a key issue in several projects supported by the Church of Sweden, which are often about trying to counteract the stigmatisation of people who are HIV positive, but they also address how to reduce the spread of the disease in the future. The World Health Organisation, WHO, estimates that there are over six million HIV positive individuals in South-east Asia, with over 95 per cent of them being unaware that they are infected.

Young people as bridge builders between parishes in Sweden and the South

The Young in the Worldwide Church exchange programme is one example of a project involving church collaboration. During the spring of 2011, 10 exchange participants from Costa Rica, Brazil and Tanzania came to the Church of Sweden. The autumn of 2011 saw 14 Swedish participants sent out to the same countries and to the Philippines. A five-year evaluation shows that many participants have found their own relationship with the church, both in the Church of Sweden and in the worldwide church, during the exchange programme.

Sustainable development:

Sustainable development is about contributing to sustainable communities. It covers everything from climate and environmental issues to basic education, livelihoods and microloans. The Church of Sweden has supported coffee cooperative COOPCAB in Haiti for several years. Through the cooperative, farmers can receive payment before the coffee has been sold so that they can invest in their



farm or household immediately on harvesting, in a way that poor farmers are not normally able to do.

FUNDRAISING

The Church of Sweden's international work is chiefly financed through donations, various fundraising efforts and collections. The Church of Sweden Abroad also conducts fundraising work, both in Sweden and abroad. The Church of Sweden works actively with fundraising using professional methods, and applies the ethical guidelines produced by Swedish and international sector bodies. In 2011 a total of SEK 177 million was collected, of which the Church of Sweden Abroad's portion was SEK 13 million.

FUNDRAISING POLICY

The Church of Sweden's fundraising policy was adopted by the Central Board in October 2011. The policy's theological basis is that fundraising and sharing resources are central to the Christian faith. The policy states that fundraising is to take place in line with the Church of Sweden's values, follow the rules applied in the sector, and be based on respect for the donor. The fundraising policy applies to the national level and is offered to other levels.

Lent campaign 2011

Under the heading *ALLT för att utrota hungern* (EVERYTHING to eradicate hunger), this year's Lent campaign focused for the second year running on the theme of The Right to Food. It resulted in SEK 36 million being raised. The result for 2010 was SEK 42 million and for 2009 SEK 39 million.

Christmas campaign 2011

The Christmas campaign for 2011/12 was the last on the theme of *Nu tändas tusen juleljus* (A thousand Christmas candles are lit), which has run for three years. It focused on highlighting men's need for security in an insecure world. The campaign raised SEK 35 million. The result for Christmas 2010–2011 was SEK 36 million; for Christmas 2009–2010 it was SEK 39 million. One of the goals of the campaign was to hand out fundraising folders and boxes of matches to all church visitors during Advent and Christmas. Over 11,000 new donors were recruited, which exceeded the goal.

Fundraising for the Church of Sweden Abroad

A national fundraising and inspirational team coordinated fundraising efforts in the dioceses in 2011. Income from parish activities and wills has increased, while income from collections is dwindling. An equivalent group in the parishes abroad has started work on information efforts regarding wills, donations and corporate contacts.

COOPERATION WITH SIDA

The Church of Sweden has regular discussions with Sida, the Swedish International Development Cooperation Agency. During the year, extra applications to Sida have resulted in an additional SEK 147 million. Parts of this grant were already allotted to the Church



of Sweden in 2011, but the main part will be used in 2012–2013. The funds covered by the frame agreement between Sida and the Church of Sweden increased in 2011 to SEK 69 million compared to SEK 61 million for 2010 and SEK 68 million for 2009.

Cooperation with the dioceses

THE WAY FORWARD – DIALOGUE WITH THE DIOCESES

In 2011 a foundation was laid for work on the planning of activities and strategic issues through consultation and discussion with the diocesan boards. The Central Board prioritises collaboration with and support to the dioceses.

In 2011 it visited the Gothenburg and Uppsala dioceses. The diocesan boards in Karlstad and Visby visited the Central Church Office during the year to obtain information in a corresponding way on the Board's and Office's work, as well as to conduct joint discussions.

In 2012 the work will continue to crystallise and further priorities will be set in order for the outcome of the process to be realised in the long term.

JOINT SYSTEMS

Along with the dioceses, the national level is taking increasing responsibility for developing and establishing solutions to coordinate administration. In the development now taking place, a joint IT platform has been implemented in five dioceses so far, and four di-

oceses will start adding their diocesan organisations and parishes/associations of parishes to the platform in 2012. A further three dioceses are preparing for such a process. Development of a joint telephony platform continued apace in 2011. It is now being successfully implemented in six dioceses, with several more dioceses intending to start implementation in 2012–2013 within the collaborative work made possible by the directed parish grant.

PARISH REGISTRATION SYSTEM

Two new versions of the parish registration system Kbok – the Church of Sweden's membership register – were launched during the year. These provide greater security and facilitate case management.

KYRKSAM

In 2011 work on the Kyrksam administrative system gained momentum. The aim of Kyrksam is to handle addresses and certain aspects of communication with both individuals active in the Church of Sweden and with organisations and groups. Kyrksam will be implemented in three stages starting from April 2012.

REGISTER OF FIXTURES AND FITTINGS

In September 2011 a project was started with the aim of creating a joint national digital register of fixtures, fittings and other items. If all goes according to plan, the register will be commissioned in June 2012.

The purpose of the register includes ensuring that church fittings



use of nuclear weapons and advocated efforts to make war illegal. The delegation was led by Archbishop Emeritus KG Hammar.

The Church of Sweden has been a member of the WCC since its foundation in 1948. The WCC is currently the umbrella organisation for 349 member churches in 110 countries, representing 560 million people in the Orthodox, Reformed, Lutheran and Anglican families of churches. Archbishop Anders Weijrd is on the Central Committee as well as on the Executive Committee of the WCC. The Church of Sweden is a major member church in the WCC and an important financier through its membership fee and programme grants.

LUTHERAN WORLD FEDERATION, GLOBAL STRATEGY 2012–2017 – WITH PASSION FOR THE CHURCH AND FOR THE WORLD

In 2011, the 145 member churches jointly drafted a strategy for the work of the Lutheran World Federation (LWF) in 2012–2017. This strategy formulates a joint international understanding of what it means to be an Evangelical Lutheran today, and what specific consequences this has for our mission in the world.

The LWF's lobbying of political institutions is being given greater priority and is based to a greater extent on welfare work (diaconia) and the theological reflection that LWF performs.

The Church of Sweden has been a member of the LWF since the Federation's foundation in Lund in 1947. The LWF has 145 member churches in 79 countries, with a total of 70 million members. Bishop Antje Jackelén represents the Church of Sweden on the Council. Through its membership fee and grants to the LWF's programmes, including the major international aid project, the Church of Sweden is one of the LWF's biggest financiers.

ACT ALLIANCE ADOPTS STRATEGIC PLAN

In 2011, the Church of Sweden, one of 125 members of the ACT Alliance (Action by Churches Together), contributed to the Alliance's first strategic plan. The Church of Sweden's special grants aim to bolster the psychosocial approach and support work in disaster situations.

International work

HUMANITARIAN INITIATIVES

Haiti

During 2011 the Church of Sweden continued to provide financial support to the ACT Alliance's reconstruction work after the Haiti earthquake. From having focused on providing acute disaster support, the work increasingly shifted in 2011 towards rehabilitation and long-term initiatives. Since the disaster took place in January 2010, the Church of Sweden has funded disaster and reconstruction efforts in Haiti with over SEK 17 million.

The Horn of Africa

In the summer of 2011, images from the famine in the Horn of Africa filled the media. The Church of Sweden's international mis-

sion and diaconia already had a presence there, and has long provided support for long-term efforts to reduce poverty in rural Ethiopia. Through the ACT Alliance, the Church of Sweden expanded its support to those struck by the drought. Around 285,000 people have been directly affected by these initiatives. The Church of Sweden's fundraising efforts for the Horn of Africa have brought in SEK 10 million.

Sudan

On 9 July 2011, South Sudan became an independent state. The Sudan Council of Churches, with which the Church of Sweden has a close relationship, worked actively for this independence. At the referendum in January, the majority wanted to divide up the country, and unrest spread in the border area. The Church of Sweden attempted to raise awareness of the crisis in Sweden and provided support for disaster relief for those affected by the conflicts.

Developments in the Middle East and North Africa

Unrest in Libya caused many people to flee in the spring of 2011. The Church of Sweden's international mission and diaconia provided support to refugees in the camps along the border with Tunisia. It also sent three psychosocial experts to work in Tunisia and Egypt to bolster our partners in the ACT Alliance.

Along with the Churches' Commission for Migrants in Europe, the Church of Sweden has also backed statements criticising the EU's unwillingness to accept refugees who have made their way to Europe from North Africa.

CLIMATE NEGOTIATIONS

A climate summit was held in Bonn in June under the leadership of the UNFCCC, the United Nations Framework Convention on Climate Change. The Church of Sweden was present, collaborating mainly through Aprove, a European lobbying network, to try to highlight the fairness and justice aspect in climate negotiations.

In December the major Climate Change Conference COP17 took place in Durban, South Africa. The representatives of the Church of Sweden were very active, now also as members of the Climate Action Network (CAN). Finally, the world's countries managed to agree on a roadmap so that a new climate agreement, encompassing all countries, will be in place no later than in 2015.

On the last weekend of November, the Archbishop visited South Africa and an Interfaith Climate Summit in connection with the UN's Climate Change Conference in Durban. The meeting was arranged by the African churches' We Have Faith climate campaign, along with the European Time for Justice campaign, in which the Church of Sweden is also involved.

DEVELOPMENT COOPERATION

A few examples of all the projects regarding development cooperation run by the Church of Sweden in 2011:

In September 2011, the Church of Sweden's 14 bishops stood united behind an interfaith declaration of support for an international arms trade treaty within the UN.

More information is available at controlarms.org.

ALMEDALEN WEEK

Several of the Church of Sweden's representatives took part in debates and interviews at the 2011 Almedalen Week political forum, both during seminars and in the media. The Church of Sweden organised more than 30 seminars and events that attracted over 2,500 visitors.

The 'Nicodemus talks' in Visby Cathedral were well attended and were also given media coverage. Leading representatives of Sweden's parliamentary parties took part in these talks.

PEOPLE DENIED SICKNESS INSURANCE COMPENSATION

The bishops of the Church of Sweden stood unanimously behind the National Christian Council of Sweden's open letter sent to the Swedish government in March 2011. The letter made several demands for rapid changes in the sickness insurance system to ensure that no further individuals or families would be struck by economic and social hardship.

Deacons in several dioceses, including Visby and Västerås, have started appeals and petitions against the severe regulations that prevent people from qualifying for sickness insurance compensation.

SURVEY ABOUT THE MEANING OF CHRISTMAS

According to a survey that market researchers Sifo carried out on behalf of the Church of Sweden, one in three Swedes (29 per cent) find that their mood deteriorates during the Christmas rush. The same number think that buying presents is the most stressful part of Christmas. *"This shows that we should reflect on why we celebrate Christmas and what we want it to be. It is actually supposed to be about togetherness and sharing, but Christmas has been kidnapped by commerce,"* commented Archbishop Anders Wejryd. As an alternative, the Church of Sweden produced a symbolic 'goody bag' for SEK 100, containing 'items' such as fruit trees and schooling opportunities, to give people in developing countries the opportunity to get enough to eat, break out of poverty and create a more secure life for themselves.

THE ARCHBISHOP'S INTERNATIONAL TRIPS

One of the Archbishop's tasks is to represent the Church of Sweden in meetings with other churches.

- 16–22 February, Geneva, meeting of the Central Committee of the World Council of Churches.
- 30 April–1 May, Rome, for the beatification of John Paul II.
- 10–16 September, Addis Ababa, meeting of the Executive Committee of the World Council of Churches.
- 3–5 October, Cardiff, for a meeting of European Archbishops.

- 9–17 November, delegation to Tanzania and the Lutheran Church.
- 25–28 November, Durban, participated in the Interfaith Climate Summit in connection with the UN Climate Change Conference.

OFFICIAL VISITS TO THE ARCHBISHOP

- Bishop S Harris with a delegation from the Lutheran Church in Liberia. (February)
- Ambassador Daniel Smith, Namibia; ambassador Sophonia Makgetla, South Africa; ambassador Anne Mtambo, Zambia; ambassador Bernadette Rathedi, Botswana. All from SADC, Southern African Development Community. (February)
- Stefan Attefall, Minister for Public Administration and Housing. (February)
- Bishop Dr Solomon Rajah from the Lutheran Church in Malaysia. (March)
- Secretary-General Viorel Ionita from CEC, the Conference of European Churches. (April)
- Bishop Katherine Jefferts Schori with a delegation from the Episcopal Church in the United States of America. (May)
- President Nikolaus Schneider with a delegation from the Evangelical Church in Germany. (August)
- Secretary-General, Father Silvester Arinaitwe, from the Uganda Joint Christian Council. (October)
- Ambassador Hala Husni Fariz, Palestine. (December)
- Nobel Peace Prize laureate Leymah Gbowee, Liberia. (December)
- President Helga Haugland Byfuglien, and Christofer Solbakken, Secretary-General of the Bishops' Conference, Church of Norway. (December)

The Church of Sweden's bishops

NEW BISHOPS

The Church of Sweden gained three new bishops in 2011. On 6 March, Martin Modéus and Sven-Bernhard Fast were ordained bishops of Linköping and Visby dioceses respectively. On 4 September Per Eckerdal was ordained bishop of Gothenburg diocese. The ordination services in Uppsala Cathedral were led by Archbishop Anders Wejryd.

NEW BISHOPS' DOCUMENT ON BAPTISM

During the autumn, *Leva i dopet. Brev från biskoparna till Svenska kyrkans präster och församlingar (Live in baptism. A document from the bishops to the Church of Sweden's priests and parishes)* was issued. The document states reasons to get baptised. It can also be read by those considering having their child baptised – or perhaps getting themselves baptised. 15,000 copies of the document were printed. It is also available (in Swedish) on the Church of Sweden's website: www.svenskakyrkan.se/biskopsmotet

SWEDISH BISHOP AT EU MEETING

The annual meeting between religious leaders and representatives of European institutions was attended by both José Manuel Barroso, President of the European Commission and Bishop Antje Jackelén from the Church of Sweden. The bishop took part on behalf of the Archbishop and highlighted issues including how to counteract the destructive consequences of individualism.

Ecumenical contacts

PORVOO CONSULTATION ON THE VIEW OF MARRIAGE

In November, a consultation took place on the view of marriage within the Porvoo Communion in Turku, Finland. It was brought about by the Church of Sweden's decision to open up for same-sex marriages. In addition to lectures on marriage and gender issues, the consultation focused on discussions over confessional boundaries in order to understand different contexts, theological methods and approaches. The Porvoo Communion was created in the mid 1990s through an agreement between the Lutheran churches in the Nordic and Baltic regions and the Anglican churches in the British Isles. By signing the agreement, the churches pledge to recognise each other's interpretation of faith and ordained ministries, and to receive each other's members as their own.

SWEDISH THEOLOGICAL INSTITUTE

The Swedish Theological Institute is the Church of Sweden's institute for studies and religious dialogue in Jerusalem. It celebrated its 60th anniversary in April with an academic conference. The Institute originated from the work of the Swedish Israel Mission in Vienna during the Second World War. In 2011 a number of courses and training programmes were held for parish councils, teachers, theologians, priests, journalists, youth leaders, culture practitioners, and others.

GEMENSAM FRAMTID – A NEW FAITH COMMUNITY

In 2011 the Mission Covenant Church of Sweden, the Methodist Church of Sweden and the Baptist Union of Sweden formed a new faith community with the working name of Gemensam framtid (Common Future). During the year, a working group containing representatives from the Church of Sweden and Gemensam framtid discussed how local cooperation could be structured in the near future. At the end of the year, Gemensam framtid presented a formal request to the Central Board of the Church of Sweden about talks on this forthcoming relationship. These talks will begin in 2012.

WORLD COUNCIL OF CHURCHES

The World Council of Churches (WCC) organised the International Ecumenical Just Peace Convocation in May 2011 in Kingston, Jamaica. A thousand people from one hundred nations took part, of which 95 were youth delegates. The work performed during and the results of the WCC's Decade to Overcome Violence (2001–2010) were highlighted. A statement was also made that rejected all



Report of THE BOARD

OUR TASK

The Evangelical-Lutheran faith community of the Church of Sweden accommodates a wealth of different activities that express the basic faith, creed and doctrine that the Church of Sweden stands for. The primary unit is the parish, whose basic task is to hold church services, educate and carry out diaconia and mission work. Regionally, the Church of Sweden takes the form of dioceses, whose task it is to promote and supervise parish life.

The national level, whose activities this Review and Financial Summary describes, is in charge of the Church's joint affairs. This applies to intra-Church standards, review of decisions, joint information, education and training, consultation, ecumenical relationships, and international diaconia and mission work. The task also includes acting as the voice of the Church in the public arena, in Sweden and internationally.

THE ORGANISATION

Activities at national level are conducted in the registered Church of Sweden Faith Community. The highest decision-making body is the General Synod, whose 251 representatives meet each year. The General Synod appoints a Central Board for a four-year period. It is chaired by the Archbishop. The Central Board of the Church of Sweden is the Church's highest responsible body when the General Synod is not in session. It leads and coordinates the management of the tasks carried out by the national level. The Central Board deals with issues as stated in the Church Ordinance, decides on all general and day-to-day issues at national level and represents the Church of Sweden. The Central Board is the General Synod's drafting and executive body, which means that it is able to put forward proposals on various issues through written communications to the General Synod. It also carries out the tasks set by the General Synod.

When deciding on how to prioritise the national level's various tasks, the Central Board has identified a need to consider how col-

laboration with and support to the dioceses should be structured. In 2011, discussions and consultation with the Diocesan Boards took place to address the challenges faced by the Church of Sweden and thus lay the foundation for work on strategic issues and planning activities.

Bodies also directly appointed by the General Synod are the Doctrinal Commission, the Bishops Disciplinary Committee, the Election Supervisory Committee, the Appeal Committee, the Committee for Education, Research and Culture, the Committee for International Mission and Diaconia, and the Committee for the Church of Sweden Abroad. (As of 1 January 2012: Council for the Church of Sweden Abroad.) The Central Board appoints the Asset Management Council and Sami Council within the Church of Sweden to deal with specific areas. The Central Board is responsible for all overall activities, but a committee or council may have a deciding influence in certain specific issues. The Central Church Office in Uppsala is organised into seven departments and two secretariats that carry out activities at national level. Each section is led by a section head, and activities may be linked to one or more governing bodies (committees or councils) in addition to the Central Board. The work of the Central Church Office is led by a Secretary-General.

THE GROUP

The Church of Sweden's national level constitutes a group that, in addition to the parent company, consists of the management company Svenska kyrkans förvaltningsaktiebolag and the dormant education and training subsidiary Svenska kyrkans utbildningsaktiebolag. Svenska kyrkans förvaltningsaktiebolag owns and manages the Fjärdingen 15:2 property in Uppsala, which meets the main part of the Central Church Office's requirement for office premises. The associated companies Fairtrade Sverige AB and Berling Media AB are included in the consolidated accounts.

THE YEAR UNDER REVIEW

GENERAL SYNOD 2011

The General Synod, which is the Church of Sweden's highest decision-making body, met in Uppsala for two autumn sessions. In the presence of HRH Crown Princess Victoria, the General Synod was opened on 27 September by chairman Gunnar Sibbmark. It had received 98 motions from representatives and 7 communications from the Central Board. The matters raised included issues concerning children and young people, the Church of Sweden Abroad, and the appointment of marriage officiators.

ORDER OF WORSHIP

A thorough revision is under way of *Den svenska kyrkohandboken del I* (Part I of the Swedish Order of Worship), which contains orders of service for morning service, baptism and marriage services, for example. This work has been commissioned by the Central Board and includes safeguarding vibrant local worship and the Church of Sweden's common expressions of faith. The proposed Order of Worship will be trialled by every fifth parish in the Church of Sweden, from the first Sunday in Advent in 2012 to the Sunday before Advent in 2013. The final proposal will be discussed by the 2015 General Synod.

Theologians, authors, musicians, the Bishops' Conference and representatives from the General Synod's nomination groups took part in the work on the Order of Worship in 2011.

Official meetings and travel

MEETINGS WITH THE COUNCIL FOR CONTACTS WITH RELIGIOUS COMMUNITIES IN MARCH AND DECEMBER

The Swedish Government's Council for Contacts with Religious Communities had two ordinary meetings in 2011. In addition, the council invited the communities to a knowledge seminar, at which Stefan Attefall, Minister for Public Administration and Housing, presented his thoughts on the council's function in the future. The council also discussed how its role could be developed and emphasised its significance as a reference group.

MEETING WITH THE COMMITTEE ON FOREIGN AFFAIRS IN MAY

In May 2011, a representative of the Church of Sweden's national level, together with other heads of Swedish organisations that have framework development cooperation agreements with Sida, the Swedish International Development Cooperation Agency, gave a presentation to the members of the Swedish Committee on Foreign Affairs about the view of those organisations on current aid issues in Swedish and European development policy.

SWEDISH ARMS EXPORTS AND HUMAN RIGHTS

The events in Egypt and Tunisia at the start of 2011 led Archbishop Anders Wejryd to draw attention to the issue of Swedish arms exports to countries in which serious violations of human rights occur.





DIRECTED PARISH GRANTS

By clearly prioritising greater collaboration within the Church of Sweden, the Central Board of the Church of Sweden has given reason to reflect in more detail on the importance of these issues. The dioceses have stressed the significance of the national level taking greater responsibility. Through the General Synod's decision on directed parish grants for 2011 and 2012, financial resources have been allocated. This provides a solid foundation for further development work.

All dioceses are part of ongoing processes regarding collaboration, and development work is under way in all of them. When allocating directed parish grants, the dioceses are prioritising collaboration on a joint IT platform, accessibility/telephony through a joint telephony platform, and administrative systems and property management. A review of administrative systems has also been initiated, covering systems and special projects in finance/payroll, property and document management.

Each parish and association of parishes decides for itself how collaboration with other units is to be structured. The diocesan and national levels collaborate in order to offer methods, solution proposals and forms of collaboration. Local autonomy is important.

Presence, openness and hope are the key values in the Church's communication work. The hope is that people will see that we are a church that reflects God's presence and openness, and God as the foundation of all hope. We are all part of something greater. Together, we can be a church that people have a positive relationship with and feel happy to be a part of.

Helén Ottosson Lovén
Secretary-General

SUSTAINABLE DEVELOPMENT

The Church of Sweden views the ethical perspective as an integral part of work on sustainable development, which is reflected in our financial policy, which was adopted by all dioceses by the end of 2011. This is very pleasing and means that asset management is part of our lobbying work.

Sustainable development is often associated with the climate issue, but it concerns more than that. It is about fair economic structures and agriculture that does not deplete the Earth. Ethics and values are key elements of developing

new institutions and structures for policies and markets. This is something we bear in mind, not least in our contacts with our partners in the South.

One area of priority is to reduce travel, primarily air travel. Video conference meetings are being developed, and we are also trialling tablet PCs.

We work to GRI standards for environmental work; read more in the green accounts on page 24.

Technological developments provide us with new opportunities, not least in the field of telephony. We are increasingly

working together, which can chiefly be seen in our investment in a joint IT platform.

One future challenge is to reduce paper consumption. Another is to continue work on ethics in asset management by spreading the Ethos funds. We also wish to work towards a culture of environmental awareness among Church of Sweden employees, both in their work and in their private lives.

In terms of strategic direction, we aim to meet the needs and expectations of dioceses and parishes to an even greater extent.

ABOUT THE Church of Sweden



- The Church of Sweden is made up of 1,456 parishes in Sweden and 42 parishes abroad (2011). The task of the parishes is to hold church services, conduct training, and carry out mission and diaconia (welfare work).

- The Church of Sweden has just over 6.5 million members – just under 70 per cent of the population. The proportion of members in the Church's 13 dioceses varies between 60 and 80 per cent.

- In one year, just over 420,000 church services are held, with almost 17 million participants. A third of the services are baptisms, confirmations, weddings and funerals.

- One hundred thousand people of all ages sing in around 5,500 choirs.

- The number of churches and chapels owned by the Church of Sweden is 3,385, of which 2,955 are listed buildings. This number increased by 36 during the 2000s.

- The number of young people aged 0–19 involved in the Church of Sweden's drop-in activities for this age group increased from 1.5 million to 2 million during the 2000s.

- Almost 33,000 young people were confirmed in the Church of Sweden during the year.

- The Church of Sweden's international work raised a total of SEK 160 million. The Church received an additional SEK 131 million from mainly the Swedish International

Development Cooperation Agency (Sida) and the EU for its international initiatives.

- The work at the national level is mainly carried out at the Central Church Office in Uppsala by just under 300 employees. Just over 100 people work for the Church abroad.

- The Church has 22,000 employees and 35,000 elected representatives. In addition, many people are involved on a voluntary basis.

- Activities in the parishes are largely financed by the Church fee. Eighty-nine per cent of this fee goes to the local parishes, with 11 per cent going to the dioceses and the national level.

- The carrying amount (book value) of the Church of Sweden's collective assets was SEK 38 billion in 2010*. Some of these assets, such as securities, provide returns, while others, such as churches, are very costly. Capital is managed according to ethical principles, with a requirement for good yield.

**Data for 2011 will be available in June 2012.*

Everyone has a relationship with God, so all members are entitled to take part in making decisions in the Church of Sweden. No member can be excluded. Democracy must be supplemented by expertise, insight and loyalty among those who have pledged to serve as deacons, priests and bishops in this Church. There are issues that priests and bishops decide on themselves. In matters of doctrine the bishops have had a significantly stronger position in synod for some time. But the foundation is governance by members on the basis of baptism – because we believe this is for the best.

The preamble to the Church Ordinance describes characteristics of the Church of Sweden.

- Our church is based on the heritage of the apostles (who in turn were part of a Jewish context)
- It is governed jointly by members, bishops and priests.
- Structure and rites change over time.

It also states that “Since Christianity came to Sweden, people have gathered in parishes for worship, consultation and decisions on joint matters”.

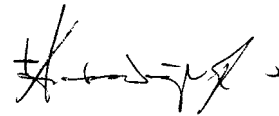
What is a national church without decision makers who are – and are permitted to be – ‘people of the church’, and who feel that they are made use of? What will be the Church’s contribution to the present if the core, the stories, the sense of being moved and the thankfulness for all of this do not affect decision making?

In all our parishes, at diocesan offices and at joint national level, we face the challenge of vitalising the national church. To move and be moved, to re-educate people in the basics of the Christian faith, to explain and deepen our worship, to work on creating fellowships in which people find trust and healthy self-esteem. We have the tools. But do we have the passion?

Each church must have members who wish to share their hope and thankfulness. Let

those of us who are members of the Church be bold enough and allow one another to take responsibility as ‘people of the church’ and as ‘people of the national church’.

There would not have been any loaves or fishes for the huge crowd if that boy had not opened his bag, which contained so pitifully little. But open it he did.



Anders Wejryd
Archbishop
and Chair of the Central Board
of the Church of Sweden.

COOPERATION

another word for 'together'

THE CHURCH OF SWEDEN IS a national and regional organisation, but first and foremost it is a local one. We perform our task of being a church in the local context. This is where the parishes are to convey to people the Gospel of Jesus Christ's existence. The Church of Sweden is Sweden's biggest popular movement, with 6.5 million members. The fundamental task of the Church is expressed in the local sphere, where people come together to worship, get involved in Church activities and find fellowship, and elected representatives and volunteers work in and for their own parishes. The activities are multifaceted, differing from place to place and between dioceses. This is how it is – and should be – when a wide range of people bring their experiences of faith, life and commitment to the contexts of the Church of Sweden.

LIVING THEOLOGY

It is important for the Church to have a living theology. We are looking after a heritage spanning several thousands of years – in the here and now.

The message has remained the same throughout the ages, and we have our children baptised because Jesus said we should. One of our tasks is to educate those who have been baptised, as it is important to be aware of the context you are a part of. Tra-

dition lives and takes shape within us, and it speaks to us from the past while conveying us into the future.

God seeks out each one of us exactly where we are, and in that sense theology is everyone's common property. Although this means that we are given authority, we are not left without a point around which to orient ourselves.

“We are managing a heritage spanning several thousands of years, but in the here and now.”

When we listen to someone talking about their faith, we can see the Gospel through another person's eyes. We see the present from new angles that we would not have been able to discover ourselves. Faith must never be something that is left to experts. When Christian faith means something in a person's life, with its highs and lows, choices and routines, God is at work. We can get an insight into the meaning of life in our dealings with each other.

Through the Church of Sweden's communication, people are to be given the opportu-

nity to encounter an open and living church that is a sign of God's presence and in which the basis for all hope is trust in God. Today, communication is one of several areas of expertise, and the challenge for the Church of Sweden is to be heard among all the other voices in society. Our ambition is to be heard through the noise as the voice of God.

Changes in society and the world affect the Church at all levels. Now that the Church of Sweden is facing challenges in the form of altered economic conditions, there is a greater need to review our activities, administration and management. In an organisation consisting of 788 units with their own responsibility for activities, finances, staff and buildings, the issue of how to cooperate more in the areas that lend themselves to this, for example administration and management, becomes ever more pressing.

The Church's ability to serve as a church in local activities with its members and the surrounding community is dependent on resources being available and used efficiently. Church activities are and must be specific and relevant to each parish, as the conditions, possibilities and contexts vary from one parish to another. The support necessary in terms of IT systems, administrative solutions, telephony and payroll systems can, however, be merged into a joint function to a greater extent than it is today.



PEOPLE OF THE CHURCH

and the national church

WHAT GRIPPED US WAS what and who lived in the Church. We have inherited the Church so that we can equip ourselves and each other for life – and for death. Heritage is only of interest to future generations when it is clearly important to people.

We call ourselves a national church. It is only of interest if people go to church. But they will become marginalised if they do not associate with the whole of society and live with its concerns and hopes. A national church must not differentiate between people.

Despite secularisation, we can see how close the Church is to the people. Secularisation partly stems from the Christian faith. It has been strengthened by the Lutheran tradition's emphasis on individuals taking responsibility for the whole of their own lives – and for their relationship with God. The idea of separating church and state also emerged from Christian foundations. This means that we live in a country where the heritage of our faith is largely invisible and goes unnoticed, which leaves the national church vulnerable.

Medlem 2010 (Member 2010) is a survey about people's approaches to faith and to the Church of Sweden. When I read extracts from it, I am struck by the fact that many seem to think that the Church should strive to be infallible and theocratic. This is what a 'real' church should be like, it would

seem. The Church's own authoritarian approach in times past has probably not lessened people's expectations about such ambitions either.

What keeps the Church and parishes alive is that people have been seen, moved and uplifted. It is the message that God sees

“What keeps the
Church alive is people
being touched by
God's words.”

us, wants the best for us, accepts us and promises to accompany us on our path. “I am with you always, to the end of the age” – a greeting from Jesus, have been uttered at each individual's baptism. The Church is also kept alive by God yearning for us to find our way, get help in our struggle against selfishness, be granted forgiveness and start afresh.

The Church of Sweden is regularly criticised about how we make decisions. Many people think there is too much democracy. It is as if people believed that things would

be better with a theocracy or 'priestocracy'.

What keeps the Church alive is people being touched by God's words. Experts often know more, but they are probably not moved more.

The question of who is to make decisions in the Church of Sweden is one of theology. Who does God care about, and who can God influence? These are the people who must make the decisions.

We believe in God – the Father, the Son and the Holy Spirit. That is why we believe that everyone who exists does so because God has given them life and upholds them. And God can influence the conscience and sense of justice of all people who are able to put themselves in another person's shoes, whether they are Christian or not. Also, everyone, whether they believe in God or not, should take responsibility themselves and think of the consequences of their actions.

However, those who live with the biblical texts and are borne by, bear and influence tradition – which all active Christians do – naturally gain more perspectives on, more knowledge of and more insight into Church life. They are moved by grace and fellowship, being seen and counted upon, despite not being at the top of the social ladder. Only through such people can the Church maintain its vitality, as this vitality comes above all from the Gospels.

CONTENTS

The Archbishop	4
The Secretary-General	7
About the Church of Sweden	9
Report of the Board	10
Green Accounts	24
How the Church of Sweden is run	28
The dioceses of the Church of Sweden	30
Financial Summary 2011	32
Income statements	33
Balance sheets	34
The Central Board of the Church of Sweden	36
For those of you who want to know more	38
Image gallery	39

2011 REVIEW AND FINANCIAL SUMMARY
FOR THE CHURCH OF SWEDEN, NATIONAL LEVEL

2020 MORE & VIEW THE FINANCIAL SUMMARY

FOR THE CHURCH OF SWEDEN, NATIONAL LEVEL